

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII

RAPORT DE ACTIVITATE

2003

București, 31 decembrie 2003

Art.27 din **Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații**, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.880/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.660 din 5 septembrie 2002, prevede următoarele:

„Art.27. – (1) ANRC va publica pe pagina sa de Internet, până la data de 31 decembrie a fiecărui an, un raport detaliat privind activitatea sa în acel an.

(2) De asemenea, ANRC va publica un material privind cererile și sesizările înregistrate până la data de 30 iunie a anului respectiv și care nu au fost soluționate.”

Cuprins

1. Cuvânt înainte – Președinte

2. Misiune, obiective și direcții de acțiune

- 2.1 Misiunea și obiectivele ANRC
- 2.2 Principalele direcții de acțiune în perioada 2002-2003
- 2.3 Direcții prioritare de acțiune ale ANRC pentru anul 2004

3. Deciziile cu impact semnificativ pe piață emise de ANRC în perioada 2002-2003

4. Activitatea de reglementare

- 4.1 Principii de reglementare
- 4.2 Soluționarea litigiilor
- 4.3 Regimul de autorizare generală pentru comunicații electronice
- 4.4 Regimul de autorizare pentru servicii poștale
 - 4.4.1 Autorizarea generală
 - 4.4.2 Licența individuală
- 4.5 Administrarea resurselor de numerotație
 - 4.5.1 Obiective
 - 4.5.2 Planul național de numerotație
 - 4.5.3 Alocarea resurselor de numerotație
 - 4.5.4 Licențe acordate în anul 2003
- 4.6 Supraveghere și control
 - 4.6.1 Supraveghere
 - 4.6.2 Control

5. Piața de comunicații electronice

- 5.1 Volumul și structura pieței
- 5.2 Investiții realizate în sectorul comunicațiilor electronice
- 5.3 Furnizori autorizați
- 5.4 Resurse de numerotație

6. Sectorul telefoniei fixe

- 6.1 Descriere generală
- 6.2 Investiții
- 6.3 Furnizori autorizați
- 6.4 Rata de penetrare
- 6.5 Activitatea de reglementare
 - 6.5.1 Regimul interconectării
 - 6.5.2 Evidența contabilă separată
 - 6.5.3 Fundamentarea în funcție de costuri a tarifelor de interconectare
 - 6.5.4 Evoluția tarifelor la telefonie fixă în anul 2003
- 6.6 Oferta alternativă la un an de la liberalizare

7. Sectorul telefoniei mobile

- 7.1 Descriere generală
- 7.2 Investiții
- 7.3 Furnizori autorizați
- 7.4 Numărul de utilizatori și aria de acoperire a rețelelor de telefonie mobilă
- 7.5 Activitatea de reglementare
 - 7.5.1 Regimul interconectării
 - 7.5.2 Fundamentarea în funcție de costuri a tarifelor de interconectare

8. Servicii de transmisiuni de date și linii închiriate

- 8.1 Descriere generală
- 8.2 Transmisiuni de date și acces la Internet
- 8.3 Acces la Internet în bandă largă
- 8.4 Acces la Internet în bandă îngustă
- 8.5 Reglementare
 - 8.5.1 Interconectare
 - 8.5.2 Accesul la bucla locală
- 8.6 Linii închiriate
 - 8.6.1 Piața furnizării serviciilor de linii închiriate – segmente terminale
 - 8.6.2 Piața furnizorilor serviciilor de linii închiriate – segmente de trunchi
 - 8.6.3 Studiu de piață realizat de ANRC

9. Servicii poștale

- 9.1 Descriere generală
- 9.2 Obiective de reglementare
- 9.3 Activitatea de reglementare
 - 9.3.1 Autorizare generală
 - 9.3.2 Licențe individuale
 - 9.3.3 Supravegherea pieței

10. ANRC

- 10.1 Structura personalului ANRC
- 10.2 Tariful de monitorizare
 - 10.2.1 Sursele de finanțare ale ANRC
 - 10.2.2 Creanțele bugetare ale ANRC
 - 10.2.3 Modul de calcul al tarifului de monitorizare
- 10.3 Comunicare
 - 10.3.1 Comunicarea cu industria și consumatorii
 - 10.3.2 Furnizarea de informații de interes public
 - 10.3.3 Relația cu mass-media
 - 10.3.4 Abordarea pentru anul 2004

11. Situația financiară anuală pentru anul 2003

- 11.1 Bilanț încheiat la 31 decembrie 2003
- 11.2 Detalierea cheltuielilor la 31 decembrie 2003
- 11.3 Contul de execuție a bugetului ANRC la 31 decembrie 2003

1. Un an de la liberalizare

***Cuvântul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații,
Ion Smeianu***

Fără îndoială că 2003 reprezintă cel mai important an din istoria recentă a comunicațiilor românești - anul liberalizării pieței comunicațiilor electronice. Unui neinițiat, liberalizarea poate să îi apară drept un eveniment punctual, care poate fi datat cu precizie, nimic mai mult decât expirarea unui monopol, o dată cu ruperea ultimei file din calendarul anului trecut. Pentru participanții la acest proces însă, jucători de pe piață și autoritate de reglementare deopotrivă, lucrurile capătă un cu totul alt chip. Pentru noi, acolo unde procesul pare a se fi încheiat, el de fapt abia începe. Piața liberă nu înseamnă doar dispariția unor privilegii, o simplă schimbare în domeniul abstract a regulilor. În ceea ce ne privește, ea îmbracă înaintea de toate aspectul extrem de concret al unui proces, trecerea de la monopol la competiție, definit prin crearea unui cadru de reglementare apt să pună în valoare mecanismele pieței concurențiale, pentru care evenimentul de la 1 ianuarie 2003 reprezintă doar actul de naștere. Libera concurență e mai degrabă un arbore care trebuie îngrijit și crescut, și nu o realitate ce ne-a fost dată în grijă la un moment sau altul.

Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații este instituția mandatată să arbitreze acest proces al liberalizării, un corp de specialiști a cărui sarcină este să garanteze că relațiile concurențiale vor lua într-adevăr naștere, iar, mai apoi, să sprijine dezvoltarea lor. Prezentul raport de activitate vă dezvăluie care au fost primii pași făcuți în această direcție sau, altfel spus, ce a însemnat liberalizarea din punctul de vedere al instituției al cărei rol este să vegheze la transformarea acestui concept în realitate. El vă pune la dispoziție informații despre modul în care a decurs acea muncă, adesea nevăzută, a specialiștilor ANRC, etapele necesare pentru ca procesul de liberalizare să se petreacă firesc, pentru ca acolo unde înainte exista monopol să se dezvolte viguros mecanismele concurenței.

Acum, după mai bine de un an, ceea ce ne apare retrospectiv ca ocupând prima poziție în ordinea importanței e numărul lucrurilor pe care a trebuit să le facem, dar și urgența care se impunea în realizarea lor. A trebuit să fim întotdeauna cu un pas înaintea unei piețe dinamice și inovative. A fost singura cale prin care am putut evita ca evoluțiile ulterioare să ne ia prin surprindere, prin care am putut preveni dezechilibrele și distorsiunile în piață. Când am plecat la drum aveam în față un cadru general, un pachet de legi moderne, europene și o piață care începuse să se dezvolte periferic, în jurul unui mare monopol. Pe acest teren a trebuit să construim întregul edificiu al reglementărilor punctuale care să ducă la instalarea unei concurențe autentice. Piața avea nevoie de o infrastructură de reguli care să o facă funcțională și prosperă. Pot spune astăzi că noi am reușit să o creăm.

Scriind aceste rânduri îmi dau seama că aș fi vrut ca feedback-ul pe care îl primim de la omologii noștri străini, specialiști cu care ANRC a ajuns să intre în contact la un moment sau altul, să poată fi cuantificat în cifre sau repertoriat ca o activitate. Astfel el ar putea fi trecut în paginile ce urmează. Deși acest lucru e imposibil, feedback-ul primit e important și nu poate fi omis. Pentru acești oameni am constituit un partener egal de discuție, un corp de specialiști cu mentalitate, rezultate și eficiență europeană. De

aceea, am curajul să afirm, la puțin peste un an de la data înființării Autorității, că România posedă astăzi unul dintre cele mai moderne cadre de reglementare din Europa, pentru care confruntarea cu exigențele Uniunii nu este nicidecum o problemă, ci dimpotrivă: ne putem compara fără complexe de inferioritate cu statele membre.

Munca ANRC nu a însemnat însă doar crearea de reguli. Ea a însemnat și tratarea unei avalanșe de dosare depuse în vederea notificării, după cum a însemnat alocarea către noii intrați pe piață a resurselor de numerotație necesare sau informarea operatorilor despre schimbările survenite în cadrul de reglementare. Sunt tot atâtea aspecte cuprinse în faptele și cifrele din paginile ce urmează. Sper că ele se vor dovedi cât se poate de edificatoare și că vor completa în mod concludent considerațiile pe care le-am făcut în această încercare de a sintetiza, într-o sumară privire de ansamblu, spiritul în care sunt reglementate comunicațiile electronice și serviciile poștale în România.

2. Misiune, obiective și direcții de acțiune

2.1. Misiunea și obiectivele ANRC

Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații – ANRC – este instituția care are rolul de a pune în aplicare politica națională în domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale.

În activitatea sa, ANRC urmărește **două obiective** majore: promovarea concurenței și promovarea intereselor utilizatorilor finali.

În contextul liberalizării totale a pieței de comunicații electronice și de servicii poștale din România, **promovarea concurenței** reprezintă un obiectiv prioritar. Concurența va acționa ca un stimulent pentru creșterea investițiilor și a eficienței jucătorilor de pe piață, asigurându-se astfel diversificarea serviciilor, apariția unor tehnologii noi și performante, precum și tarife mai scăzute. În scopul promovării concurenței, ANRC acționează în următoarele **direcții**:

- Prevenirea acțiunilor ce au ca obiect sau pot avea ca efect distorsionarea sau restrângerea concurenței în sectorul comunicațiilor electronice;
- Încurajarea investițiilor eficiente în infrastructură și promovarea inovației;
- Promovarea neutralității tehnologice.

Promovarea intereselor utilizatorilor finali reprezintă un obiectiv de importanță majoră, pentru atingerea căruia ANRC se concentrează asupra următoarelor **direcții de acțiune**:

- Garantarea dreptului de a avea acces la serviciul universal al cetățenilor României;
- Asigurarea protecției intereselor consumatorilor în relațiile acestora cu furnizorii, în special prin punerea la dispoziție a unei proceduri transparente, imparțiale, simple și gratuite de mediere a litigiilor;
- Implicarea în asigurarea protecției drepturilor persoanelor, în special a dreptului la viață privată, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal;
- Promovarea transparenței față de utilizatori prin informarea corespunzătoare a acestora de către furnizori în special cu privire la tarife și la celelalte condiții de utilizare a serviciilor destinate publicului;
- Promovarea intereselor specifice ale utilizatorilor cu handicap și ale celor cu nevoi sociale speciale;
- Asigurarea protejării integrității și securității rețelelor publice de comunicații electronice.

2.2. Principalele direcții de acțiune în perioada 2002-2003

- Stabilirea unor reguli clare, armonizate la nivel european, privind intrarea pe piață a furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice și a furnizorilor de servicii poștale – elaborarea autorizațiilor generale și a formularului-tip al notificării;
- Elaborarea Planului național de numerotație și a procedurii de acordare a licențelor pentru utilizarea resurselor de numerotație, precum și demararea procesului de acordare a acestor licențe;
- Elaborarea regulamentelor pentru identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice și efectuarea analizelor de piață;
- Identificarea piețelor relevante specifice de gros din sectorul comunicațiilor electronice;
- Efectuarea analizelor de piață pentru determinarea existenței/inexistenței concurenței efective în cazul piețelor relevante specifice de gros;
- Identificarea furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante specifice de gros pe care nu există concurență efectivă;
- Impunerea unor obligații specifice furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele identificate, astfel încât să se elimine barierele din calea apariției concurenței efective pe aceste piețe;
- Inițierea procesului de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale;
- Inițierea procesului de identificare a piețelor cu amănuntul din sectorul comunicațiilor electronice;
- Identificarea furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele cu amănuntul din sectorul comunicațiilor electronice;
- Realizarea unui studiu privind identificarea zonelor de aplicabilitate a serviciului universal la nivelul României;
- Elaborarea procedurii de desemnare a furnizorilor de serviciu universal după adoptarea de către MCTI a politicii și strategiei în domeniu;
- Inițierea procesului de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul comunicațiilor electronice.

ANRC a realizat toate obiectivele stabilite pentru perioada 2002 – 2003, referitoare la reglementarea piețelor de gros din domeniul comunicațiilor electronice. Acțiunile de reglementare a piețelor cu amănuntul au fost inițiate după aprobarea Legii nr.304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, denumită în continuare Legea serviciului universal, și vor fi finalizate în cursul anului 2004. Tot în anul 2004, în urma elaborării și publicării de către Ministerul Comunicației și Tehnologiei Informației a strategiei în domeniu, ANRC va demara primele acțiuni de implementare a serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice.

2.3. Directii prioritare de actiune ale ANRC pentru anul 2004

În primul an după liberalizare, reglementarea *ex-ante* s-a concentrat asupra piețelor de gros din sectorul comunicațiilor electronice, în vederea asigurării condițiilor necesare pentru dezvoltarea concurenței.

Pe parcursul anului 2004, prioritățile ANRC sunt:

1. Identificarea piețelor relevante cu amănuntul, desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă pe piață și impunerea de obligații specifice în sarcina acestora

Reglementarea se va axa asupra piețelor cu amănuntul, urmând ca în anii următori analizele de piață să fie reluate periodic pentru toate piețele de gros și cu amănuntul, în vederea evaluării dinamice a stadiului de dezvoltare a concurenței și a ajustării reglementărilor la necesitățile sectorului.

Identificarea piețelor relevante specifice cu amănuntul, determinarea nivelului de concurență și desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă de piață se vor realiza pe baza criteriilor stabilite de ANRC (în *Regulamentul privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice* și în *Regulamentul pentru efectuarea analizelor de piață și determinarea puterii semnificative pe piață*) analizând și corelând informațiile culese în urma unor analize de piață realizate atât la nivelul utilizatorilor finali (persoane fizice și juridice), cât și la nivelul furnizorilor prezenți pe piața de comunicații electronice.

2. Finalizarea proiectului *Deciziei privind principiile și condițiile ofertei de referință pentru accesul necondiționat la bucla locală*, pe baza căreia S.C. Romtelecom S.A. va trebui să elaboreze și să publice o ofertă de referință pentru accesul necondiționat la bucla locală. De asemenea, ANRC va urmări modul în care S.C. Romtelecom S.A. va respecta prevederile acestei decizii.

3. Elaborarea de către ANRC a două modele de tip „bottom-up” de calculație a costurilor medii incrementale pe termen lung – pentru telefonia fixă și pentru telefonia mobilă, și demararea procesului de reconciliere cu modelele elaborate de operatorii de rețele publice fixe (S.C. Romtelecom S.A.) și mobile (S.C. Mobifon S.A. și S.C. Orange România S.A.).

4. Aplicarea strategiei privind implementarea serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice

În România, politica și strategia privind implementarea serviciului universal sunt elaborate și adoptate de Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației și implementate de ANRC. Implementarea presupune stabilirea și parcurgerea tuturor etapelor necesare pentru punerea în practică a obiectivelor de serviciu universal.

După ce Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației va adopta strategia de implementare a serviciului universal, ANRC va lua toate măsurile de ordin tehnic pentru aplicarea acesteia, respectiv elaborarea procedurii de desemnare a furnizorilor de serviciu universal și desemnarea efectivă a acestor furnizori.

5. Intensificarea acțiunilor de supraveghere și control

Oficiile teritoriale ale ANRC vor continua și intensifica acțiunile de control inițiate în anul 2003. Reprezentanții ANRC din fiecare oficiu teritorial au elaborat un plan de control, care acoperă întreg teritoriul țării, astfel încât aceștia vor asigura specialiștilor de la sediul central o imagine realistă asupra pieței de comunicații electronice și a celei de servicii poștale.

6. Intensificarea acțiunilor de informare a consumatorilor în ceea ce privește drepturile lor în relația cu furnizorii de servicii comunicații electronice și servicii poștale

În acest sens, două dintre acțiunile cele mai importante sunt publicarea unui *Ghid al consumatorului*, aplicație on-line care va face posibilă consultarea ofertelor de servicii de comunicații electronice de către utilizatori direct pe pagina de Internet a ANRC, pentru a le permite acestora să opteze în cunoștință de cauză, și înființarea în București a unui centru care va oferi consultanță utilizatorului cu privire la drepturile sale, căile legale de protecție a acestor drepturi și instituțiile publice abilitate să intervină.

ANRC intenționează și semnarea unui memorandum cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului, document care să definească termenii cooperării dintre cele două instituții, pentru o mai bună protecție a consumatorului de servicii de comunicații electronice și servicii poștale.

7. Desemnarea furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale

ANRC va desemna, pe baza Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1351/2003 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale¹, furnizorii de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale.

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.885 din 12 decembrie 2003

3. Deciziile cu impact semnificativ pe piață emise de ANRC în perioada 2002-2003

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1384/2003 pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.147/2002 privind principiile și precondițiile ofertei de referință pentru interconectarea cu rețeaua publică de telefonie fixă

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1383/2003 pentru aprobarea regulamentului privind realizarea modelului de tip „top-down” de calculație a costurilor incrementale pe termen lung de către S.C. „Orange România” – S.A.

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1382/2003 pentru aprobarea regulamentului privind realizarea modelului de tip „top-down” de calculație a costurilor incrementale pe termen lung de către S.C. „Mobifon” – S.A.

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1381/2003 pentru aprobarea regulamentului privind realizarea modelului de tip „top-down” de calculație a costurilor incrementale pe termen lung de către S.C. „Romtelecom” – S.A.

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1380/2003 pentru aprobarea regulamentului privind realizarea evidenței contabile separate, în cadrul contabilității interne de gestiune, de către S.C. „Romtelecom” – S.A.

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1379/2003 privind interconectarea pentru linii închiriate–segmente terminale cu rețeaua publică de telefonie fixă

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1351/2003 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.885 din 12 decembrie 2003

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1334/2003 privind procedura de acordare a dreptului de utilizare a codurilor punctelor de semnalizare naționale și internaționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.795 din 11 noiembrie 2003

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1333/2003 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.802 din 14 noiembrie 2003²

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1332/2003 privind raportarea unor date statistice de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.789 din 10 noiembrie 2003

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1331/2003 privind stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor ce intră în competența Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.789 din 10 noiembrie 2003³

² Înlocuiește **Decizia nr.131/2002** privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.907 din 13 decembrie 2002 (**abrogată**).

³ Înlocuiește **Decizia nr.139/2002** stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor ce intră în competența Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.20 din 15 ianuarie 2003 (**abrogată**).

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.801/2003 privind desemnarea S.C. „Romtelecom” – S.A. ca fiind operator cu putere semnificativă pe piața furnizării accesului necondiționat, total sau partajat, la bucla locală constituită dintr-o pereche de fire metalice torsadate, în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice în bandă largă și de servicii de telefonie destinate publicului la puncte fixe

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.802/2003 privind desemnarea S.C. „Romtelecom” – S.A. ca fiind operator cu putere semnificativă pe piața furnizării serviciilor de linii închiriate–segmente terminale

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.174/2003 privind completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.136/2002 pentru aprobarea Regulamentului privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.338 din 19 mai 2003

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.118/2003 privind procedura de autorizare a furnizorilor de servicii poștale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.212 din 1 aprilie 2003

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.126/2003 privind interconectarea cu rețeaua publică de telefonie mobilă operată de S.C. „Telemobil” – S.A. în vederea terminării apelurilor

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.125/2003 privind interconectarea cu rețeaua publică de telefonie mobilă operată de S.C. „Cosmorom” – S.A. în vederea terminării apelurilor

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.124/2003 privind interconectarea cu rețeaua publică de telefonie mobilă operată de S.C. „Orange România” – S.A. în vederea terminării apelurilor

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.123/2003 privind interconectarea cu rețeaua publică de telefonie mobilă operată de S.C. „Mobifon” – S.A. în vederea terminării apelurilor

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.147/2002 privind principiile și condițiile ofertei de referință pentru interconectarea cu rețeaua publică de telefonie fixă

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.146/2002 privind desemnarea S.C. „Telemobil” – S.A. ca fiind operator cu putere semnificativă pe piața accesului la rețeaua proprie de telefonie mobilă în vederea terminării apelurilor

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.145/2002 privind desemnarea S.C. „Cosmorom” – S.A. ca fiind operator cu putere semnificativă pe piața accesului la rețeaua proprie de telefonie mobilă în vederea terminării apelurilor

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.144/2002 privind desemnarea S.C. „Orange România” – S.A. ca fiind operator cu putere semnificativă pe piața accesului la rețeaua proprie de telefonie mobilă în vederea terminării apelurilor

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.143/2002 privind desemnarea S.C. „Mobifon” – S.A. ca fiind operator cu putere semnificativă pe piața accesului la rețeaua proprie de telefonie mobilă în vederea terminării apelurilor

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.142/2002 privind desemnarea S.N.Tc. "Romtelecom" - S.A. ca fiind operator cu putere semnificativă pe piața accesului la rețelele publice de telefonie fixă în vederea originării, terminării și tranzitului apelurilor

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.141/2002 privind procedura de solicitare și emitere a licențelor de utilizare a resurselor de numerotație, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.25 din 17 ianuarie 2003

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.140/2002 privind adoptarea planului național de numerotație, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.20 din 15 ianuarie 2003

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.138/2002 privind impunerea unor cerințe minimale pentru furnizarea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.20 din 15 ianuarie 2003

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.137/2002 privind aprobarea Regulamentului pentru efectuarea analizelor de piață și determinarea puterii semnificative pe piață, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.916 din 16 decembrie 2002

Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.136/2002 privind aprobarea Regulamentului privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.916 din 16 decembrie 2002

4. Activitatea de reglementare

4.1. Principii de reglementare

ANRC a elaborat, încă de la începutul activității de reglementare, un „cod de conduită” propriu, definit de un set de principii călăuzitoare cu aplicabilitate practică, menite să asigure eficiența implementării noului cadru de reglementare în România. Unele dintre aceste principii sunt prevăzute de lege, altele fiind recomandate de experiența internațională și cele mai bune practici internaționale. Aplicarea acestor principii este considerată esențială în scopul atingerii obiectivelor și exercitării funcțiilor autorității de reglementare.

TRANSPARENȚĂ

ANRC acționează în condiții de **transparență**, atât față de furnizorii prezenți pe piață, cât și față de utilizatori, asigurând informarea completă a celor interesați, prin intermediul unor instrumente specifice comunicării - consultare publică, pagină de Internet, activități de relații cu publicul, comunicate de presă etc.

Acțiunile și mecanismele de reglementare a piețelor trebuie să fie transparente, permițând furnizorilor să-și bazeze deciziile economice pe informații complete și verificabile.

În acest sens, prin intermediul procedurii de consultare publică, ori de câte ori ANRC intenționează să adopte o măsură de natură să producă un impact semnificativ pe piață, cei interesați pot depune observații, ANRC urmând să răspundă acestora atât în scris, prin prezentarea unui material de sinteză, cât și în cadrul dezbaterilor din Consiliul Consultativ.

De asemenea, este important ca utilizatorul să-și cunoască drepturile și să fie informat cu privire la calitatea și tarifele serviciilor de comunicații electronice sau poștale achiziționate.

PROPORȚIONALITATE

Acțiunea ANRC pe piețele din sectorul comunicațiilor electronice și serviciilor poștale trebuie să fie, în același timp, **flexibilă și proporțională**, adaptată obiectivelor pe care le urmărește, astfel încât, pe piețele identificate, să fie impus un set minim de reglementări care să asigure funcționalitatea mecanismelor pieței. De asemenea, impunerea de obligații trebuie să asigure un raport optim între costurile reglementării și beneficiile sociale.

OPORTUNITATE

Măsurile de reglementare se vor aplica în conformitate cu principiul **oportunității**, astfel încât să fie adaptate la condițiile concrete de pe piață, să survină treptat și la momentul potrivit, ținând cont de nivelul de dezvoltare și de dinamica pieței.

Deciziile ANRC trebuie să fie adoptate ținând cont de faptul că orice întârziere sau neconcordanță poate avea consecințe asupra planurilor de afaceri ale furnizorilor de comunicații electronice și servicii poștale.

OBLIGATIVITATE

Deciziile luate de către ANRC sunt **obligatorii**. Regulile trebuie să fie specificate clar, să fie cunoscute și obligatorii pentru toți furnizorii, ținând cont de faptul ca aceștia se supun aceluiași reguli concurențiale pe piață.

NEDISCRIMINARE

Acționând în conformitate cu principiul nediscriminării, deciziile de reglementare trebuie să fie **neutre în ceea ce privește tehnologiile utilizate**, să nu afecteze concurența dintre acestea, fiind astfel stimulată inovarea și dezvoltarea celor mai eficiente tehnologii.

Noul cadru de reglementare în comunicații electronice renunță la abordarea preponderent tehnică, astfel încât includerea unor servicii de comunicații electronice în aceeași piață este decisă exclusiv pe baza considerentelor economice, în funcție de substituibilitatea cererii și a ofertei. Astfel, dacă două tehnologii nu sunt incluse în aceeași piață, acest lucru nu se datorează diferențelor tehnologice, ci faptului că nu sunt substituibile.

PREDICTIBILITATE ȘI STABILITATE

Cadrul de reglementare trebuie să fie transparent, **stabil** pe termen lung și cu o **dinamică previzibilă**, astfel încât furnizorii să aibă posibilitatea să-și întocmească un plan de afaceri și să realizeze investițiile necesare. Deciziile curente ale ANRC trebuie să fie previzibile tuturor în conformitate cu principiile, obiectivele, strategia și planul de acțiuni care sunt publice.

UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR ANRC

Modul de utilizare a resurselor ANRC trebuie să se stabilească în urma unei analize cost – beneficiu, întrucât ANRC este finanțată de furnizorii din sectorul comunicațiilor electronice și serviciilor poștale și, implicit, de către utilizatori, care trebuie să obțină un maxim de beneficii în urma activității de reglementare.

4.2. Soluționarea litigiilor

O dată cu adoptarea noului cadru legislativ în sectorul comunicațiilor și al serviciilor poștale, care transpune la nivel național *acquis*-ul comunitar, România s-a raliat politicilor europene în domeniu care urmăresc să ofere pieței cât mai multe alternative pentru soluționarea situațiilor litigioase.

Actuala legislație în domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale a adus importante schimbări în ceea ce privește modul de soluționare a litigiilor dintre furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice și dintre furnizorii de servicii poștale, precum și a celor dintre utilizatorii finali și furnizorii de servicii de comunicații electronice sau furnizorii de servicii poștale, în legătură cu obligațiile impuse acestora în temeiul legislației din domeniul comunicațiilor electronice și serviciilor poștale.

Un prim pas în acest sens a fost realizat prin prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.591/2002, act normativ care stabilește, cu titlu general, funcția ANRC de arbitru și organ de decizie în soluționarea litigiilor dintre furnizorii de rețele și de servicii în domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale, în scopul asigurării liberei concurențe și al protecției intereselor utilizatorilor pe piețele acestor servicii. În acest sens, ANRC a fost mandatată să stabilească procedura de soluționare a litigiilor din aria sa de competență.

A fost elaborată *Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.139/2002 privind stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor ce intră în competența Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.20 din 15 ianuarie 2003, în prezent abrogată. Decizia reglementa procedura prealabilă administrativ-jurisdicțională de soluționare a litigiilor dintre furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice ori dintre furnizorii de servicii poștale.

Conform Ordonanței Guvernului nr.31/2002 privind serviciile poștale, aprobată, cu modificări și completări prin Legea nr.642/2002, denumită în continuare Ordonanța privind serviciile poștale, și Legii serviciului universal, ANRC are atribuții și în ceea ce privește medierea litigiilor dintre utilizatori și furnizorii de servicii poștale, respectiv între utilizatorii finali și furnizorii de servicii de comunicații electronice.

Reflectarea acestei extinderi la nivelul legislației secundare s-a realizat prin adoptarea *Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1331/2003 privind stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor ce intră în competența Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.789 din 10 noiembrie 2003. Prin această decizie a fost abrogată Decizia președintelui ANRC nr.139/2002, au fost actualizate normele ce stabileau soluționarea litigiilor dintre furnizori și a fost adăugată o procedură de soluționare a litigiilor dintre utilizatori și furnizorii de servicii de comunicații electronice și de servicii poștale.

Astfel, potrivit cadrului de reglementare actual, în situația apariției unui litigiu între furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice sau între furnizorii de servicii poștale în legătură cu obligațiile impuse acestora în temeiul legislației din domeniul comunicațiilor electronice sau al serviciilor poștale, partea interesată poate sesiza ANRC în vederea soluționării litigiului.

În funcție de natura și complexitatea litigiului, președintele ANRC desemnează o comisie responsabilă cu soluționarea acestuia. Comisia efectuează o analiză preliminară a materialului furnizat de părți și conduce procedura de soluționare a litigiului.

Pentru soluționarea unui litigiu apărut între furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice sau între furnizorii de servicii poștale ANRC a instituit două proceduri. Astfel, partea interesată poate opta pentru procedura de mediere, o alternativă pusă la dispoziția părților ca modalitate de rezolvare a litigiilor. Medierea este un proces structurat, în care o a treia parte, neutră și imparțială, asistă părțile în dispută, în cadrul unei întâlniri față în față, având ca scop principal ajungerea la un acord acceptat și în beneficiul ambelor părți.

Aportul ANRC constă în această situație în clarificările pe care le poate furniza în legătură cu sfera de aplicare a dispozițiilor legale din domeniul comunicațiilor electronice sau al serviciilor poștale incidente în cauză. În cazul în care medierea are ca rezultat soluționarea litigiului, părțile încheie o tranzacție. Medierea trebuie să respecte principiul confidențialității și nu poate depăși 30 de zile de la data sesizării ANRC. Dacă părțile nu ajung la o înțelegere în acest termen, litigiul este soluționat prin intermediul procedurii contencioase.

De asemenea, partea interesată poate recurge direct la procedura contencioasă fără a mai face apel la procedura de mediere. Procedura contencioasă se declanșează automat în cazul în care procedura de mediere a eșuat.

În urma analizării tuturor informațiilor și în urma audierii punctelor de vedere exprimate în cauză, comisia redactează o soluție preliminară care se comunică părților împreună cu măsurile propuse în vederea soluționării litigiului. În termen de 15 zile de la comunicarea soluției preliminare oricare dintre părți poate adresa o cerere comisiei în vederea reanalizării soluției propuse.

Decizia prin care ANRC soluționează litigiul trebuie pronunțată în termen de 4 luni de la data sesizării ANRC. În situații excepționale, pentru buna soluționare a cazului, acest termen poate fi prelungit prin decizie a președintelui ANRC.

În orice moment al procedurii de mediere sau al procedurii contencioase părțile pot încheia o tranzacție cu privire la obiectul litigiului.

Decizia poate fi atacată la Curtea de Apel București - Secția contencios administrativ în termen de 30 de zile de la comunicare, fără parcurgerea procedurii prealabile prevăzute la art.5 din Legea contenciosului administrativ nr.29/1990, cu modificările ulterioare.

Utilizatorii care consideră că le-au fost încălcate de către furnizorii de servicii poștale sau de către furnizorii de servicii de comunicații electronice drepturi prevăzute de Ordonanța privind serviciile poștale sau Legea serviciului universal se pot adresa ANRC în vederea medierii litigiului.

ANRC va lua toate măsurile, inclusiv prin convocarea părților la întâlniri, separat sau împreună, pentru a stabili cu exactitate situația de fapt și normele juridice aplicabile. Părțile implicate în litigiu au obligația de a depune toate diligențele în vederea soluționării pe cale amiabilă și de a colabora în acest sens cu personalul ANRC.

În cazul în care, în termen de 60 de zile de la primirea unei sesizări, părțile nu au ajuns la o înțelegere cu privire la obiectul litigiului, ANRC le va transmite acestora, cu caracter de recomandare, opinia sa cu privire la modalitățile de soluționare a litigiului, motivată în mod corespunzător.

Modalitățile de soluționare a litigiilor ce intră în competența ANRC sunt facultative și gratuite.

În decursul anului 2003 ANRC a fost sesizată în vederea soluționării litigiilor atât de către furnizori, cât și de către utilizatorii finali.

4.3. Regimul de autorizare generală pentru comunicații electronice

În concordanță cu *Directiva 2002/20/EC privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice*, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002 a introdus principiul furnizării rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice pe baza unui regim de autorizare generală, care permite oricărei persoane fizice sau juridice să devină furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice prin transmiterea unei simple notificări către ANRC. Acest regim a intrat în vigoare la scurt timp după începerea activității ANRC, prin adoptarea *Deciziei președintelui ANRC nr.131/2002 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice* - în prezent abrogată - și a condus la o reducere semnificativă a barierelor de ordin birocratic și la creșterea eficienței și a transparenței activității de autorizare.

Trecerea la regimul de autorizare generală a fost un pas extrem de important către o piață liberă, concurențială. Este un mecanism modern, pe care statele membre ale Uniunii Europene îl implementează în același timp cu România, și totodată o metodă de lucru menită să anuleze multe din piedicile birocratice semnalate adeseori de companiile tinere.

După adoptarea Legii serviciului universal, regimul de autorizare generală a fost modificat. Decizia președintelui ANRC nr.131/2002 a fost abrogată, iar *Decizia președintelui ANRC nr.1333/2003 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice*, care include aceste modificări, este în vigoare din luna noiembrie 2003.

Prevederile autorizației generale se aplică rețelelor publice fixe, rețelelor publice mobile, rețelelor publice cu transmisie prin satelit, rețelelor private care folosesc frecvențe radioelectrice (rețele radio mobile profesionale – PMR, TETRA, radiopaging, rețele fixe prin satelit – VSAT, rețele mobile prin satelit) și serviciilor de comunicații electronice destinate publicului: servicii de telefonie, de linii închiriate, de transmisiuni de date, servicii de acces la Internet (prin dial-up, cablu coaxial, linii închiriate, radio), servicii de radiocomunicații mobile profesionale, servicii de radiopaging.

Persoanele care intenționează să furnizeze rețele publice de comunicații electronice sau servicii de comunicații electronice destinate publicului sau care vor furniza exclusiv pentru nevoi proprii rețele și servicii de comunicații electronice care utilizează frecvențe radioelectrice trebuie să notifice ANRC asupra acestei intenții **cu cel puțin 7 zile înainte de începerea activității.**

În vederea autorizării, solicitanții trebuie să completeze un formular-tip și o fișă de descriere a rețelelor și serviciilor pe care le vor furniza, pe care le transmit ANRC împreună cu anumite documente de identificare a companiei, care fac parte integrantă din notificare. Formularul-tip și fișa de descriere a rețelelor și serviciilor sunt disponibile tuturor solicitanților la sediul central al ANRC, la oficiile teritoriale înființate în fiecare municipiu reședință de județ din țară și în sectoarele capitalei, precum și pe pagina de Internet a ANRC.

Dacă în termen de șapte zile ANRC nu semnalează solicitantului nici o inexactitate, notificarea se consideră realizată. La cerere sau din oficiu, ANRC eliberează un certificat-tip, care confirmă existența dreptului de a furniza rețelele sau serviciile menționate în notificare.

Până la sfârșitul lunii decembrie 2003, ANRC a primit 1809 de notificări și a autorizat 1560 de companii. Au fost eliberate certificate-tip pentru 1.125 de furnizori. Timpul mediu de răspuns a fost de 5,97 zile.

Decizia președintelui ANRC nr.1333/2003 cuprinde procedura de autorizare, formularul notificării și fișa de descriere a rețelelor și serviciilor care urmează să fie furnizate, precum și drepturile și obligațiile pe care furnizorii le au după realizarea notificării.

Furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice au dreptul de a negocia și încheia acorduri de interconectare. De asemenea, furnizorii de rețele de comunicații electronice pot încheia contracte privind dreptul de acces pe proprietăți pentru a instala, întreține sau muta orice elemente ale rețelei. În conformitate cu Legea serviciului universal, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului au dreptul de a fi desemnați pentru furnizarea oricăror componente ale serviciului universal pe întregul teritoriu național sau numai în zone ale acestuia.

Printre obligațiile furnizorilor se numără garantarea securității rețelelor sau a serviciilor de comunicații electronice împotriva accesului neautorizat, respectarea prevederilor legislației privind prelucrarea datelor cu caracter personal și limitarea expunerii populației la efectele câmpurilor electromagnetice generate de rețele. De asemenea, conform Legii serviciului universal, ANRC poate impune furnizorilor de rețele sau de servicii de comunicații electronice plata unei contribuții financiare pentru susținerea serviciului universal.

4.4. Regimul de autorizare pentru servicii poștale

Comaniile care intenționează să ofere servicii poștale în România au dreptul de a face acest lucru numai în urma autorizării de către ANRC. Regimul de autorizare a furnizorilor de servicii poștale a fost reglementat prin *Decizia președintelui ANRC nr.118/2003 privind procedura de autorizare a furnizorilor de servicii poștale*, în vigoare de la 1 aprilie 2003. Acest regim de autorizare aduce în sectorul serviciilor poștale din România standarde europene de reglementare destinate creării și dezvoltării unei piețe concurențiale.

Facilitarea intrării companiilor pe piața serviciilor poștale a fost principalul obiectiv pe care ANRC l-a avut în vedere în momentul adoptării unui nou regim de autorizare. Autorizarea este gratuită, iar procedura ei este, ca și în cazul autorizării furnizorilor de rețele și de servicii de comunicații electronice, foarte mult simplificată, astfel încât să fie eliminate orice întârzieri de natură birocratică.

Dreptul de a furniza servicii poștale se obține în baza regimului de autorizare generală, prin parcurgerea procedurii de notificare, sau prin acordarea licenței individuale, în urma depunerii unei cereri tip de obținere a licenței. Formularele-tip de notificare și cererea pentru obținerea licenței individuale trebuie depuse la sediul ANRC sau la oficiul teritorial în raza căruia solicitantul își desfășoară activitatea și sunt disponibile la sediul central al ANRC, la oricare din oficiile teritoriale sau pe pagina de Internet www.anrc.ro.

4.4.1. Autorizarea generală

Regimul de autorizare generală este regimul juridic care permite furnizarea de servicii poștale care nu sunt incluse în sfera serviciului universal. Caracteristica esențială a acestui regim este aceea că nu presupune emiterea unei decizii explicite din partea ANRC.

Serviciile poștale ce intră sub incidența regimului de autorizare generală sunt:

a) Serviciile poștale fără valoare adăugată – servicii de poștă națională (cu limite de greutate a trimiterilor poștale interne și internaționale 10 - 50 kg), **servicii de curierat** (cu limite de greutate a trimiterilor poștale interne și internaționale 10 - 50 kg), **servicii financiar-poștale** și **servicii de publicitate prin poștă**.

b) Serviciile poștale cu valoare adăugată – servicii de poștă națională și servicii de curierat, ambele cu limită maximă de greutate a trimiterilor poștale de 50 kg, și care includ și serviciile Express, **servicii financiar-poștale** și **servicii de publicitate prin poștă**.

Dreptul de a furniza servicii poștale pe baza regimului de autorizare generală se obține **în cel mult 45 de zile de la data primirii notificării de către ANRC**.

În conformitate cu regimul de autorizare generală, furnizorii de servicii poștale au dreptul de a-și utiliza rețeaua pentru a presta și alte servicii, care nu intră sub incidența regimului de autorizare generală, sub rezerva autorizațiilor sau aprobărilor necesare.

4.4.2. Licența individuală

Licența individuală se acordă de către ANRC **pe o perioadă de 10 ani** persoanelor juridice care intenționează să furnizeze servicii poștale incluse în sfera serviciului universal, conferind acestora drepturi și obligații specifice, suplimentare față de cele atribuite prin regimul de autorizare generală.

Serviciile incluse în sfera serviciului universal cuprind: colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimiterilor poștale interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg, și a coletelor poștale de până la 10 kg, distribuirea coletelor de până la 20 kg, expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia, serviciile de trimiteri recomandate și de trimiteri cu valoare declarată, interne sau internaționale, precum și orice alte servicii poștale, dacă răspund unor necesități sociale sau economice ale utilizatorilor, care nu pot fi asigurate în mod satisfăcător în condițiile unei piețe concurențiale, desemnate prin hotărâre a Guvernului.

Licența individuală se acordă **în cel mult 90 de zile de la data înregistrării cererii la ANRC.**

Furnizorii de servicii poștale trebuie să respecte anumite **cerințe esențiale**, care sunt condiții generale, impuse prin lege pentru furnizarea serviciilor poștale, ce se referă la: protecția secretului corespondenței, asigurarea securității rețelei poștale publice în ceea ce privește transportul bunurilor periculoase, precum și, în cazuri justificate, protecția datelor cu caracter personal, asigurarea confidențialității informațiilor transmise sau stocate, protecția dreptului la viață privată, protecția mediului și respectarea normelor privind amenajarea teritoriului și urbanismul.

În conformitate cu prevederile legislației în vigoare furnizorii au obligația să stabilească un mecanism simplu, transparent și accesibil de soluționare a reclamațiilor primite de la utilizatori, în special în ceea ce privește pierderea, distrugerea sau deteriorarea trimiterilor poștale. De asemenea, furnizorii trebuie să afișeze oferta de servicii poștale și tarifele corespunzătoare la fiecare punct de acces al rețelei sale poștale, să dețină unul sau mai multe puncte de acces sedentare sau mobile, proprii sau ale unor terți, în zona în care furnizează servicii poștale, să acorde cel puțin o zi lucrătoare pe săptămână programului cu publicul și să afișeze acest program în toate punctele de acces la rețeaua poștală publică.

În cele opt luni de la intrarea în vigoare a regimului de autorizare pentru servicii poștale s-au primit notificări din partea a 126 de companii și au fost autorizați 120 de furnizori. La sfârșitul anului 2003 erau doar 118 companii autorizate, deoarece două au renunțat la dreptul obținut. O singură companie a transmis o cerere pentru obținerea licenței individuale și poate în acest moment furniza servicii din sfera serviciului universal – C.N. Poșta Română S.A.

Cadrul de reglementare din domeniul serviciilor poștale prevede că dreptul de a furniza serviciile supuse regimului de autorizare generală se obține în termen de 45 de zile de la înregistrarea notificării la ANRC. În medie, intervalul în care ANRC a răspuns solicitărilor primite până în prezent este de 11,9 zile.

4.5. Administrarea resurselor de numerotație

4.5.1. Obiective

- dezvoltarea serviciilor de comunicații electronice în acord cu cele mai recente tendințe tehnologice și de piață
- posibilitatea selecției transportatorului
- implementarea numerelor de urgență și a numerelor scurte, armonizate la nivel european
- rutarea corespunzătoare a traficului pentru numerotația comună europeană

În urma intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.79/2002, definirea structurii și a destinației resurselor de numerotație utilizate în România a intrat în competența ANRC. În luna ianuarie 2003, ANRC a finalizat elaborarea noilor principii de administrare a resurselor de numerotație, prin aprobarea și publicarea în Monitorul Oficial a Planului național de numerotație și a procedurii de solicitare și emitere a licențelor de utilizare a resurselor de numerotație.

4.5.2. Planul național de numerotație

Prin publicarea sa în Monitorul Oficial al României, Partea I, din data de 15 ianuarie 2003, a intrat în vigoare *Planului național de numerotație*, aprobat prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.140/2002.

Aspectele reglementate prin Planului național de numerotație sunt:

- a) prefixul internațional;
- b) prefixul național;
- c) indicativele individuale de forma 10xyz pentru selectarea transportatorilor;
- d) numerele naționale scurte de forma 11x;
- e) numerele locale;
- f) numerele naționale de forma 0ZABPQMCDU.

Noul Plan național de numerotație permite un miliard de combinații unice de numere, deci, teoretic, alocarea unui miliard de numere de telefon formate din 10 cifre. Pentru că unele combinații de cinci, patru sau chiar trei cifre sunt rezervate unor servicii speciale, unele tranșe de numerotație se blochează, rămânând alocabile cinci sute de milioane de numere, din care aproximativ 9 milioane erau utilizate la începutul anului 2003 de abonații la serviciile de telefonie disponibile în acel moment pe piață.

ANRC a pus astfel 90 de milioane de numere la dispoziția furnizorilor de servicii de comunicații electronice. De asemenea, au devenit disponibile 810 indicative de selectare a transportatorului, de forma 10xyz.

4.5.3. Alocarea resurselor de numerotație

Prin noul cadru legislativ din domeniul comunicațiilor electronice, ANRC a fost mandată să stabilească modalitatea de alocare a resurselor de numerotație. Acest capitol a fost reglementat la începutul anului 2003 prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.25 din 17 ianuarie 2003, a *Deciziei președintelui ANRC*

nr.141/2002 privind procedura de solicitare și emitere a licențelor de utilizare a resurselor de numerotație.

Potrivit deciziei, dreptul de a utiliza resurse de numerotație poate fi dobândit, pe baza unei licențe de utilizare a resurselor de numerotație (LURN), de către orice furnizor autorizat de servicii de comunicații electronice destinate publicului.

Alocarea se face în urma depunerii unei cereri prealabile din partea furnizorului. Cererile sunt analizate de către o comisie care se întrunește ori de câte ori e necesar, dar cel puțin o dată pe lună, pentru a studia evoluția Planului național de numerotație și pentru a soluționa solicitările de resurse de numerotație.

Resursele de numerotație care pot face obiectul LURN sunt:

- a) blocuri de **100.000** și de **10.000** de numere din numerotația națională, pentru serviciile de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice fixe de comunicații electronice, prevăzute în Planul național de numerotație în domeniile OZ = 02 și OZ = 03. În cazuri temeinic justificate se pot aloca și blocuri mai mici de 10.000 de numere;
- b) blocuri de **1.000.000** și de **100.000** de numere din numerotația națională închisă, pentru serviciile de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice mobile de comunicații electronice, prevăzute în Planul național de numerotație în domeniul OZ = 07;
- c) blocuri de **1.000** de numere din numerotația națională închisă, folosite în vederea furnizării de servicii diverse, prevăzute în Planul național de numerotație în domeniile OZ = 08 și OZ = 09;
- d) indicative individuale pentru transportatori de forma 10xyz. Transportatorul este furnizorul de servicii de comunicații electronice destinate publicului, care efectuează, fără a afecta conținutul informației, transportul semnalului din rețeaua în care este inițiat către rețeaua de destinație.

Acordarea LURN se face în termen de cel mult 3 săptămâni de la data înregistrării cererii, cu excepția acelor licențe care se acorda printr-o procedură de selecție competitivă sau comparativă, pentru care termenul este de cel mult 6 săptămâni. În situația în care aceleași resurse de numerotație fac obiectul mai multor solicitări, Comisia va examina cererile de acordare a LURN în ordinea în care acestea au fost înregistrate. Dacă toate condițiile sunt îndeplinite, Comisia va acorda LURN pentru resursele solicitate primului furnizor care a înregistrat cererea la ANRC.

LURN poate fi retrasă sau suspendată de către ANRC la cererea titularului, în cazul în care acesta nu respectă condițiile de utilizare a resurselor de numerotație sau dacă nu a utilizat efectiv în ultimele 12 luni nici unul din numerele ce fac obiectul LURN. De asemenea, retragerea dreptului de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice pe baza autorizației generale determină retragerea LURN.

În scopul de a impulsiona dezvoltarea concurenței în perioada imediat următoare liberalizării, ANRC a decis să acorde gratuit dreptul de a utiliza resurse de numerotație.

4.5.4. Licențe acordate în anul 2003

Pe baza Deciziei președintelui ANRC nr.141/2002, 44 de companii au obținut până în la data de 31 decembrie 2003 licențe de utilizare a resurselor de numerotație.

În 2003 companiile au solicitat dreptul de a utiliza un total de **50.441.034** de numere, cifra celor alocate ridicându-se la **34.661.000** de numere. Totuși, ponderea resurselor solicitate, dar neacordate, provine din solicitările din luna februarie 2003 ale unor furnizori de servicii de telefonie destinate publicului cărora le-a fost acordat dreptul de a utiliza anumite resurse de numerotație în temeiul prevederilor Legii telecomunicațiilor nr.74/1996, cu modificările ulterioare, și care erau obligați, conform art.16 din Decizia președintelui ANRC nr.141/2002, să depună la ANRC o cerere de acordare a LURN pentru aceleași resurse de numerotație, dar care au solicitat resurse suplimentare față de cele pe care le exploatau. Cazurile sunt: S.C. Telemobil S.A. (nealocate: 9.000.000 de numere) și S.C. Orange România S.A. (nealocate: 6.000.000 de numere). Dacă se elimină aceste cazuri, numărul de resurse de numerotație solicitate devine **35.441.034**, iar procentul resurselor acordate în totalul resurselor solicitate devine **98%**.

În funcție de distribuția pe domenii de numerotație, situația alocării resurselor de numerotație se prezintă astfel⁴:

Resurse solicitate

Domeniu	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	TOTAL
Z=2	1B	1299B +83b	6B	3B	-	1B	7B	4B+ 3b	-	-	-	-	1321B+ 86b
Z=3	178B +50B	10B	100B	29B	50B	3B	70B	74B	43B	38B	84B +4B	-	679B+ 54B
Z=7	8M+ 6M	3M+ 9M	10B	-	-	-	1M	1M	-	-	-	1M	14M+ 15M+10B
Z=8													
0800	1b	103b	1b	3b	1b	2b	3b	2b	2b	-	3b	-	121b
0801	-	101b	-	-	-	-	1b	-	1b	-	1b	-	104b
0805	-	21b	1	1b	-	-	1b	-	2b	-	1b	-	27b
0807	1b	2b	-	2b	1b	1b	1b	2b	1b	-	2b	-	13b
0808	3b	204b	4b	5b	1b	1b	4b	2b	2b	-	4b	-	230b
0870	1b	40b	-	1b	1b	2b	2b	1b	1b	10b	2b	-	61b
Z=8													
898	-	100b	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100b
Z=9													
0900	-	12b	-	1b	-	-	2b	1b	2b	1b	1b	-	20b
0903	-	1b	1b	1b	-	-	2b	1b	2b	11b	2b	-	21b
0906	-	1b	-	-	-	-	2b	1b	2b	11b	1b	-	18b
10xy	3	4	6	5	2	1	3	4	2	-	4	-	34

Tabelul 4.1

⁴ Unde M = 1.000.000 de numere, B = 10.000 de numere, b = 1.000 de numere. Au fost marcate cu italice resursele solicitate și nealocate.

Resurse alocate

Domeniu	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	TOTAL
Z=2	-	-	9B+ 2b	1297B + 81b	1B	3B	6B	1B	4B+ 3b	-	-	-	1321B+ 86b
Z=3	-	-	128B	70B	119B	53B	7B	91B	48B	41B	38B	84B	679B
Z=7	-	11M	-	-	-	-	1M	1M	-	-	-	1M	14M
Z=8													
0800	-	-	2b	104b	2b	3b	-	4b	2b	1b	-	3b	121b
0801	-	-	-	101b	-	-	-	1b	-	1b	-	1b	104b
0805	-	-	1b	21b	1b	-	-	1b	1b	1b	-	1b	27b
0807	-	-	2b	1b	2b	2b	-	2b	1b	1b	-	2b	13b
0808	-	-	6b	207b	2b	3b	1b	4b	3b	-	-	4b	230b
0870	-	-	-	41b	1b	3b	-	3b	1b	-	10b	2b	61b
Z=8													
898	-	-	-	100b	-	-	-	-	-	-	-	-	100b
Z=9													
0900	-	-	1b	11b	1b	-	-	3b	1b	1b	1b	1b	20b
0903	-	-	-	2b	1b	-	-	3b	1b	1b	11b	2b	21b
0906	-	-	-	1b	-	-	-	3b	1b	1b	11b	1b	18b
10xy	-	-	6	9	3	3	1	4	4	-	-	4	34

Tabelul 4.2

În cursul anului 2003, la cererea titularilor de licențe, 40.000 de numere au fost înlocuite. Până în prezent nu a fost retrasă nici o LURN. În 2003, timpul mediu de acordare a unei LURN a fost de 12,2 zile, în condițiile în care reglementările în vigoare prevăd un maxim de 3 săptămâni de la depunerea solicitării până la acordarea licenței.

4.6. Supraveghere și control

Activitatea de supraveghere și control a ANRC se desfășoară în scopul asigurării și promovării concurenței și protejării drepturilor și intereselor utilizatorilor, în condiții de transparență, imparțialitate și obiectivitate, și vizează persoanele fizice și juridice care intră sub incidența dispozițiilor legislației din domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale. Controlul aplicării prevederilor cuprinse în actele normative în vigoare și al respectării obligațiilor impuse furnizorilor, stabilite în competența ANRC, este asigurat de către personalul de control de specialitate împuternicit în acest scop de către președintele ANRC.

În scopul reglementării modului de desfășurare a activității de supraveghere și control în domeniu, în luna august 2003 au fost aprobate și publicate pe pagina de Internet a ANRC *Instrucțiunile privind activitatea ANRC de supraveghere și control în domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale*. Acțiunile de control se desfășoară, în mod prioritar, în baza *Planului general de control al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice și servicii poștale*, dar pot fi inițiate și de președintele ANRC, la sesizarea unor departamente din cadrul ANRC sau a altor persoane. Pe parcursul procedurii de control, agenții constatatori ai ANRC vor utiliza formularele standard pentru înștiințarea de control, procesul-verbal de constatare și notificarea privind intenția aplicării sancțiunii. Aceste formulare, precum și modelul legitimației de control, sunt anexate Instrucțiunilor.

Mai mult, în scopul promovării transparenței față de jucătorii de pe piața comunicațiilor electronice și a serviciilor poștale, pe pagina de Internet a ANRC a fost publicat și *Ghidul regimului sancționator*, în care sunt prezentate sintetic obligațiile furnizorilor de servicii de comunicații electronice și de servicii poștale stabilite prin legislația în vigoare și sancțiunile ce intervin în cazul încălcării acestora.

4.6.1. Supraveghere

Inițierea activității de supraveghere și control în teritoriu s-a organizat și coordonat la nivelul Direcției Operative din cadrul ANRC în baza unui chestionar constituit din 7 anexe privind:

- Telefoanele publice cu plată (posturile telefonice publice);
- Centrale telefonice;
- Rețeaua poștală a C.N. Poșta Română S.A.;
- Celelalte rețele ale altor furnizori de servicii poștale;
- Furnizorii de servicii de acces la Internet și de transmisiuni de date;
- Indicatori socio-economici.

Scopul principal al acestei acțiuni a fost acela de a identifica situația reală din teren (teritoriu) privind rețelele și serviciile de comunicații electronice și serviciile poștale.

Până în prezent, datele primare culese de către oficiile teritoriale au fost parțial prelucrate pentru a oglindi situația rețelelor și serviciilor de comunicații electronice și a serviciilor poștale din țară. O serie de prelucrări (de exemplu, cele referitoare la serviciul universal pentru comunicații electronice) nu vor fi posibile până la finalizarea de către Institutul Național de Statistică a prelucrării datelor culese în timpul ultimului recensământ al populației din România.

Cu această ocazie s-au constatat următoarele:

- Existența unor furnizori de rețele și servicii de comunicații electronice și servicii poștale neautorizați;
- Neconcordanțe între datele oferite de furnizori prin notificarea transmisă și cele reale, din teren.

4.6.2. Control

În trimestrul trei al anului 2003, după aprobarea *Instrucțiunilor privind activitatea ANRC de supraveghere și control în domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale* s-au efectuat controale, atât anunțate, cât și inopinate în teritoriu, având ca obiect:

- Culegerea de date privind serviciile de liniile închiriate;
- Verificarea modului de respectare a tarifelor maxime de interconectare stabilite de ANRC;
- Terminarea apelurilor internaționale în rețele GSM din România de către furnizori care nu au acordul operatorului rețelei pentru terminarea traficului prin VoIP;
- Sancționarea furnizorilor de rețele sau de servicii de comunicații electronice și a furnizorilor de servicii poștale neautorizați.

Toți furnizorii de comunicații electronice au obligația de a transmite în copie ANRC toate acordurile de acces și interconectare. În realitate, acest lucru s-a realizat numai după ce furnizorii au fost notificați de ANRC cu privire la aceste obligații.

Serviciul Supraveghere și Control, oficiile teritoriale din sectoarele 1,3 și 5 din București și oficiile teritoriale din județele Argeș, Botoșani, Constanța, Galați, și Maramureș au desfășurat, în urma sesizărilor primite de la consumatori sau din oficiu, un număr de 20 de acțiuni de control în cursul anului 2003.

5. Piața de comunicații electronice

5.1. Volumul și structura pieței

Piața românească de comunicații electronice a înregistrat o creștere susținută pe parcursul ultimilor ani. Valoarea de 3,236 miliarde de euro în anul 2002 situează România pe locul 4 în rândul țărilor candidate (exclusiv Turcia) (Figura 5.1).

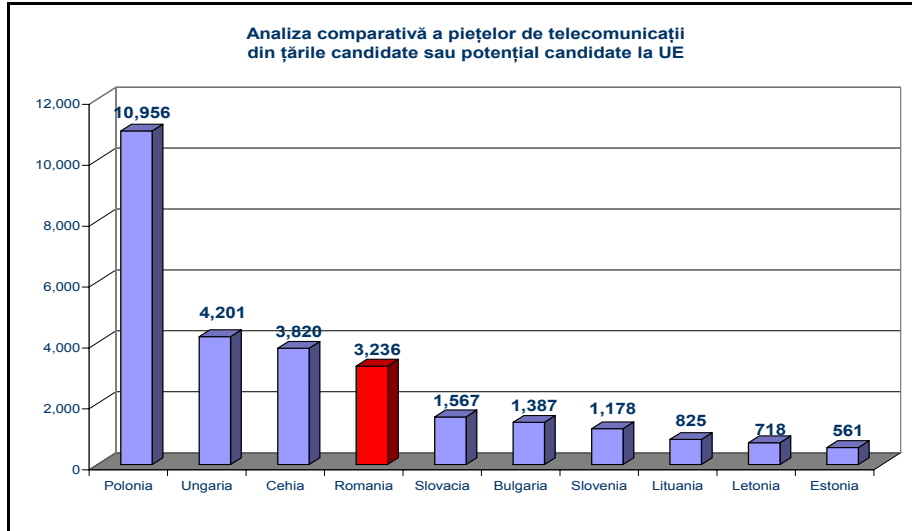

Figura 5.1. Analiza comparativă a volumului piețelor de comunicații electronice din țările candidate, anul 2002

Sursa: EITO Edition 2003 Book

Pentru anul 2003, anul liberalizării, a fost prognozată o tendință de creștere pe toate segmentele pieței de comunicații electronice. Conform estimărilor din raportul EITO pentru 2003, piața românească de comunicații electronice va atinge la sfârșitul anului valoarea de 3,6 miliarde de euro, creșterea înregistrată propagându-se în toate sectoarele (Figurile 5.2 și 5.3).

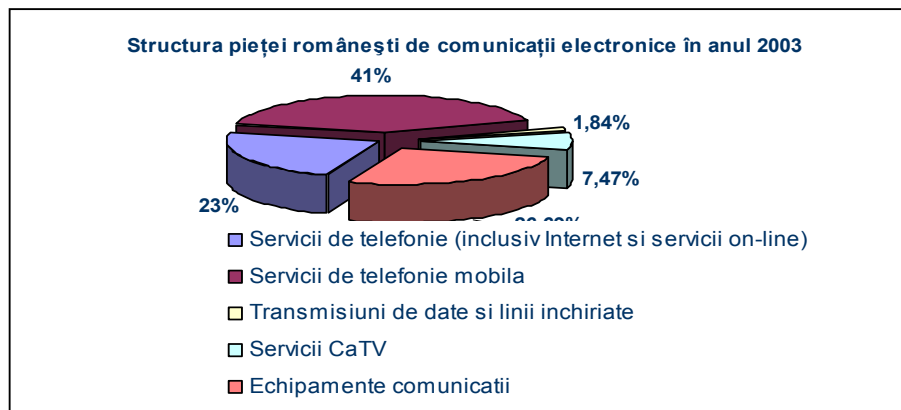

Figura 5.2. Structura pieței românești de comunicații electronice în 2003

Sursa: EITO Edition 2003 Book

Evoluția structurii pieței de comunicații electronice din România

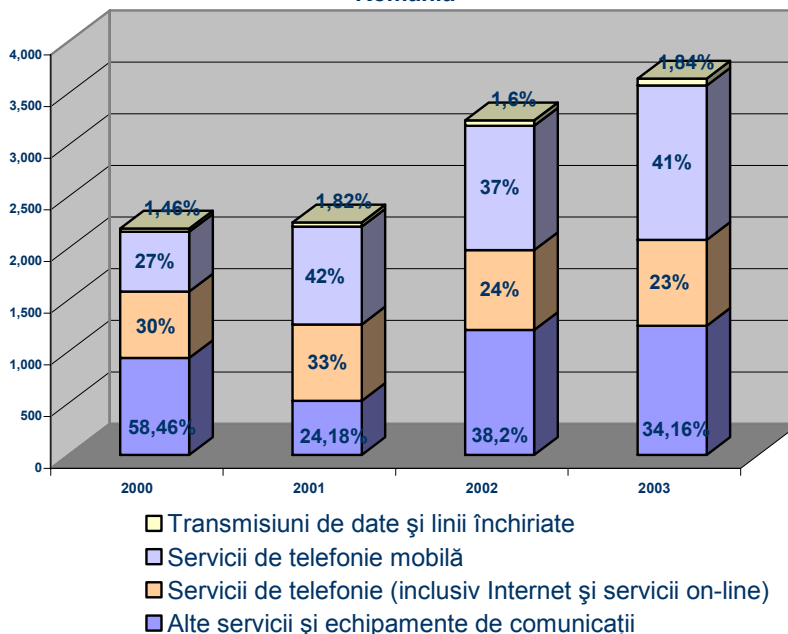

Figura 5.3. Evoluția structurii pieței de comunicații electronice din România
 Sursa: EITO Edition 2003 Book

5.2. Investiții realizate în sectorul comunicațiilor electronice

Din 1990, rata investițiilor în telecomunicații a înregistrat o creștere deosebită, în comparație cu rata investițiilor la nivel național pentru aceeași perioadă, care a rămas constantă. Investițiile totale în piața de comunicații electronice, pentru anul 2002, se ridică la valoarea de 301,7 milioane⁵ USD, 36% din acestea provenind din sectorul telefoniei mobile. Investițiile în telefonia fixă au fost de 130 milioane USD.

Investițiile străine în România dețineau o pondere de 2,4% din PIB în anul 2002, sectorul comunicațiilor electronice (în special segmentul radio/rețele de telefonie mobilă) fiind printre principalele beneficiare alături de gazele naturale, transporturi, comerț, industria construcțiilor de mașini, etc.

Ponderea sectorului privat în sectorul de comunicații electronice este în prezent de peste 70%, în comparație cu 45,3% în anul 1995. Structura pieței pe segmente este similară cu cea a celorlalte țări candidate, una din trăsăturile comune fiind cota mai mare deținută de telefonia mobilă în comparație cu cea deținută de telefonia fixă.

5.3. Furnizori autorizați

Liberalizarea pieței comunicațiilor electronice și evoluția rapidă a sectorului comunicațiilor electronice au generat un grad înalt de optimism, înregistrându-se o creștere explozivă a numărului de furnizori de rețele și de servicii de comunicații electronice care activează pe piață. Astfel, la data de 31 decembrie 2003 se înregistra următoarea situație: dintre cele **1.809 companii care au transmis notificarea** la

⁵ Sursa: Raportul ITU, octombrie 2003

ANRC în vederea obținerii autorizației generale pentru furnizarea rețelelor sau a serviciilor de comunicații electronice, **1.560** au fost autorizate.

Astfel, un număr de **905** companii au fost autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații electronice (Figura 5.4).

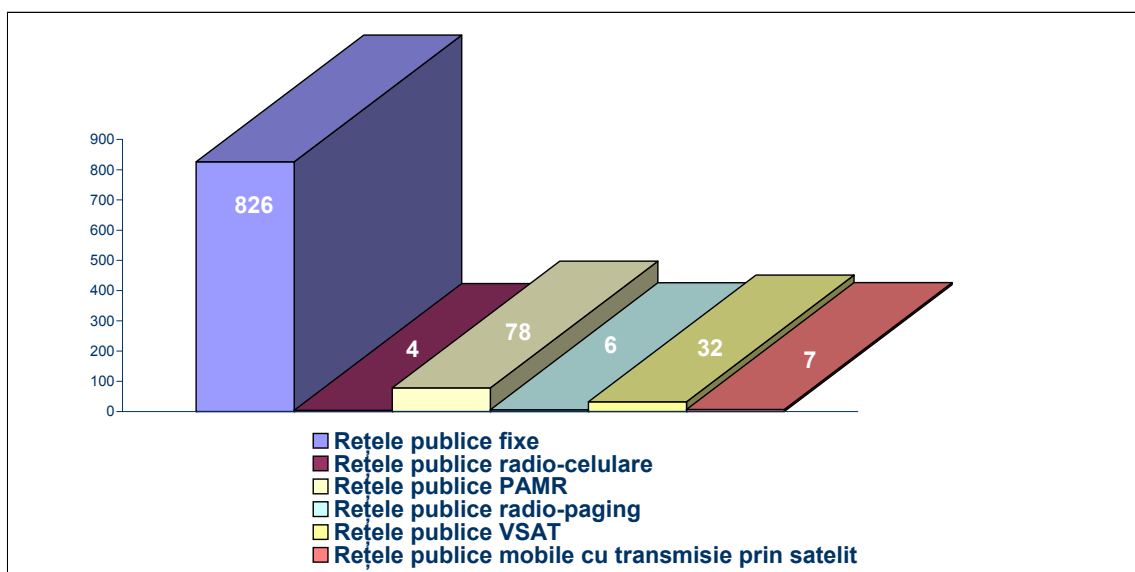

Figura 5.4. Companii autorizate să furnizeze rețele publice

Sursa: ANRC

181 de companii au obținut dreptul de a furniza servicii de telefonie, după cum urmează:

Servicii de telefonie prin rețele publice fixe	178
Servicii de telefonie prin rețele publice mobile terestre	76
Servicii de telefonie prin satelit	10

În cadrul companiilor autorizate să ofere servicii de telefonie prin intermediul rețelelor publice fixe de comunicații electronice se înregistrează următoarea distribuție (Figura 5.5):

- 141** companii – convorbiri locale
- 149** companii – convorbiri interurbane
- 167** companii – convorbirilor internaționale
- 75** companii – vor instala telefoane publice
- 67** companii – servicii de tip ISDN.

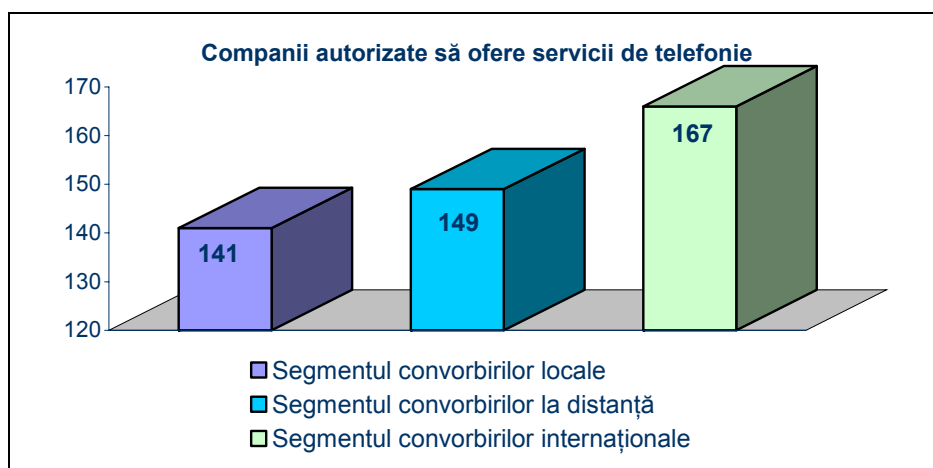

Figura 5.5. Companii autorizate să ofere servicii de telefonie

Sursa: ANRC

În ceea ce privește furnizarea altor servicii de comunicații electronice, ANRC a autorizat un număr total de **493** companii, 71% dintre acestea furnizând servicii de transmisiuni de date și 73% servicii de acces la Internet (Figura 5.6). De asemenea, un număr mare de companii au urmat procedura de obținere a autorizației generale pentru furnizarea serviciilor de radiocomunicații mobile profesionale sau radio-paging.

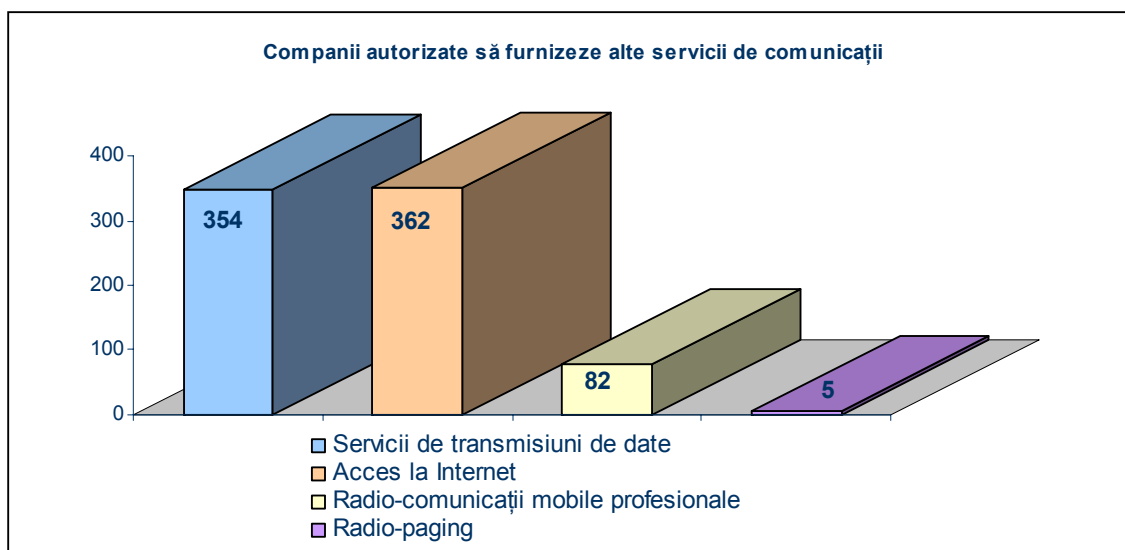

Figura 5.6. Companii autorizate să furnizeze alte servicii de comunicații

Sursa: ANRC

5.4. Resurse de numerotație

Până la data de 31 decembrie 2003, ANRC a acordat 44 de licențe de utilizare a resurselor de numerotație, însumând peste 34 de milioane de numere din toate domeniile. Din domeniile OZ = 02 (numere de forma 02XX XXX XXX) și OZ = 03 (numere de forma 03XX XXX XXX), s-au alocat în total 20,046 milioane de numere pentru furnizarea serviciilor de telefonie prin intermediul rețelelor publice fixe de comunicații electronice. Acestea reprezintă aproximativ 60% din totalul de resurse de numerotație alocate (Figura 5.7).

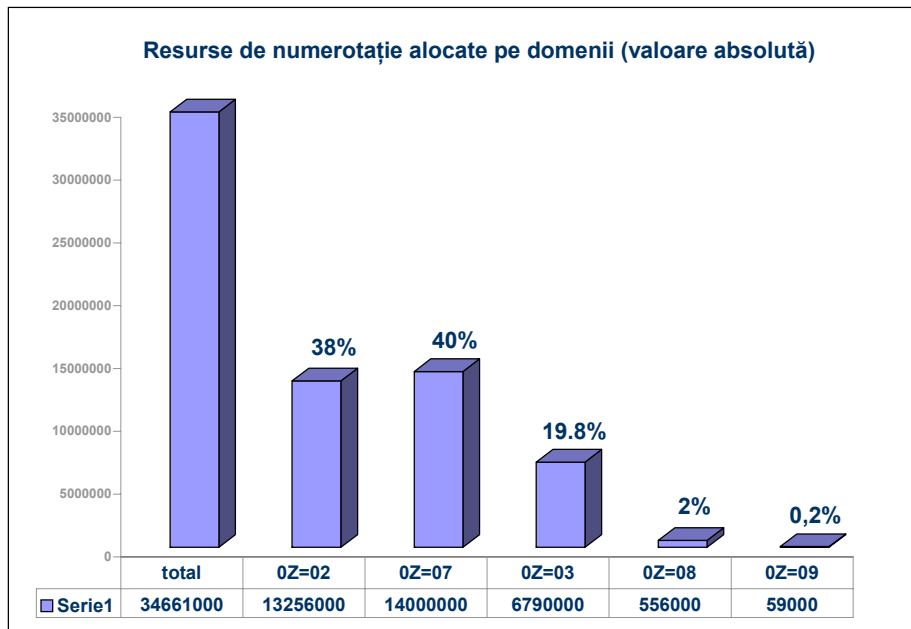

Figura 5.7. Resurse de numerotație alocate pe domenii

Sursa: ANRC

Deși S.C. Romtelecom S.A. deține cele mai multe resurse de numerotație pentru servicii de telefonie furnizate prin intermediul rețelei publice fixe de comunicații electronice (din domeniile 0Z = 02 și 0Z = 03), există un număr important de furnizori care au parcurs procedura de acordare a unor numere naționale geografice sau non-geografice care aparțin unei numerotații închise sau deschise pentru servicii de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice fixe de comunicații electronice, în scopul furnizării pe această piață a unor servicii alternative (Figura 5.8).

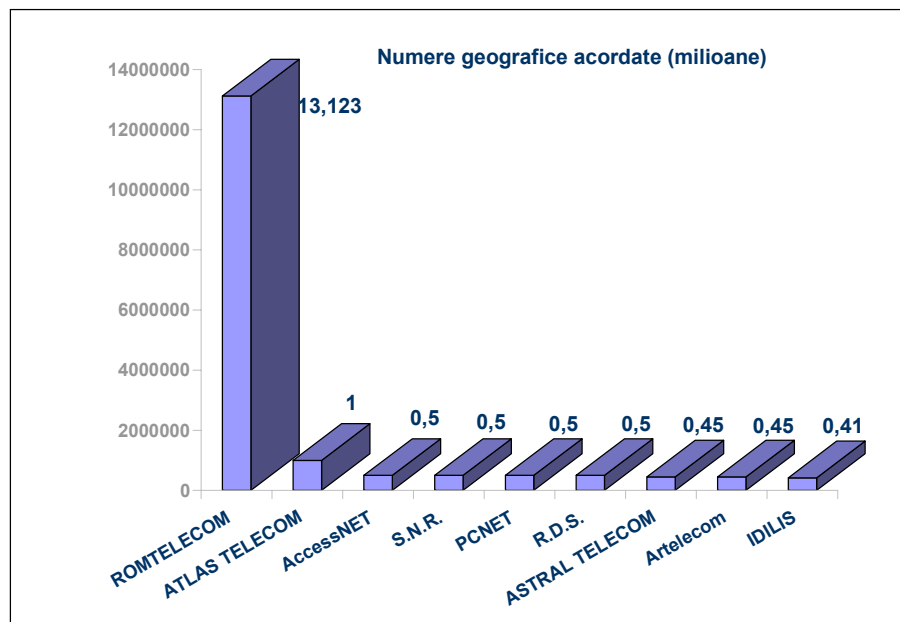

Figura 5.8. Numere geografice acordate Sursa: ANRC

În domeniul serviciilor de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice mobile de comunicații electronice, până la sfârșitul anului 2003 au fost alocate resurse de numerotație S.C. Cosmorum S.A., S.C. Mobifon S.A., S.C. Orange Romania S.A. și S.C. Telemobil S.A. – în total 14 milioane de numere. Până la data de 31 decembrie 2003 erau 76 de furnizori autorizați pentru furnizarea de servicii de telefonie prin intermediul rețelelor publice mobile.

Din domeniul 0Z = 08 au fost alocate blocuri de numere de câte 1.000 de numere unui număr de 35 de companii însumând în total 556.000 de numere care vor fi folosite pentru servicii de numere verzi, televotare, cartele preplătite, cartele virtuale, acces la rețele de date și Internet și pentru numere de acces universal. Resursele de numerotație din domeniul 0Z = 09 dețin o pondere relativ mică în totalul resurselor gestionate de ANRC. Până în prezent au fost alocate 59.000 de numere din acest domeniu, reprezentând aproximativ 0,2% din totalul numerotației acordate, care vor fi folosite pentru servicii din categoria divertisment, jocuri, concursuri telefonice, servicii din categoria informații generale, de afaceri și de marketing precum și servicii din categoria divertisment pentru adulți.

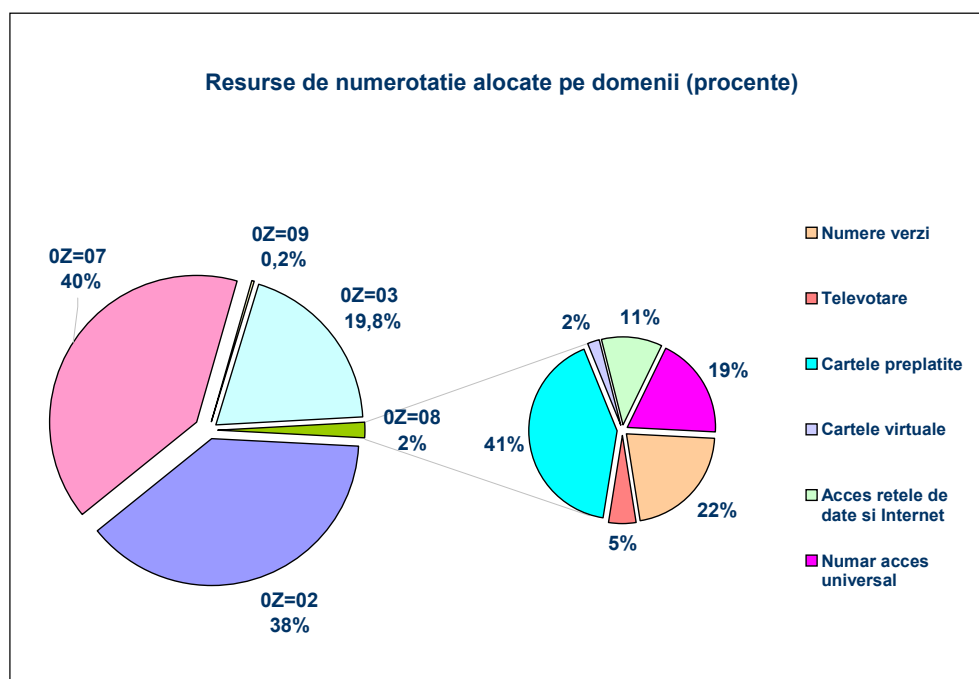

Figura 5.9. Resurse de numerotație alocate pe domenii
Sursa: ANRC

6. Sectorul telefoniei fixe

6.1. Descriere generală

România este una dintre puținele țări candidate în care segmentul serviciilor de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice fixe a înregistrat o evoluție ascendentă în perioada 2002-2003: valoarea pieței de telefonie fixă estimată pentru anul 2003 este cu aproape 10% mai mare decât în anul precedent (Figura 6.1).

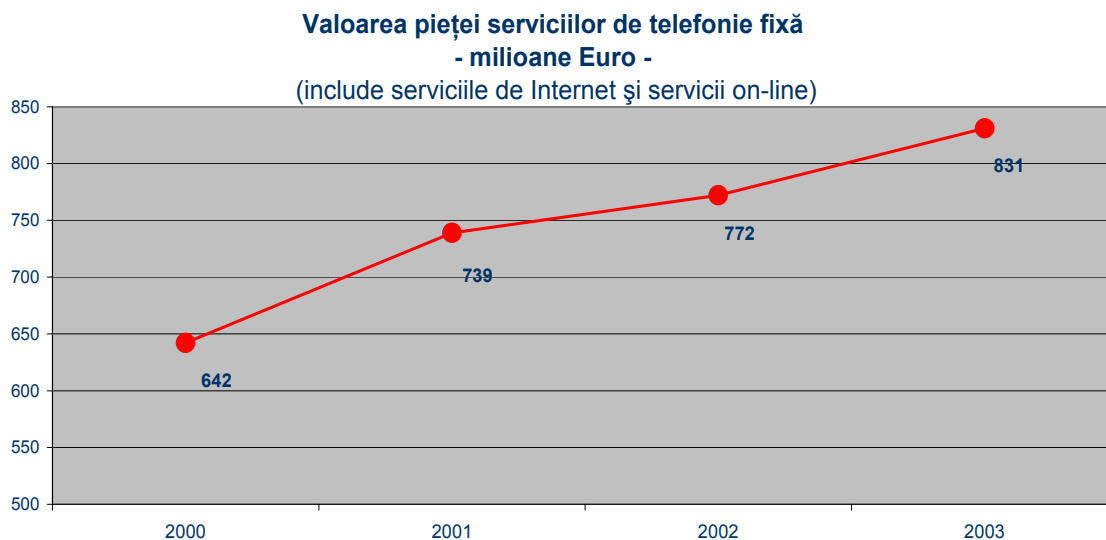

Figura 6.1. Valoarea pieței serviciilor de telefonie fixă

Sursa: EITO Edition 2003 Book

Rata de digitalizare a înregistrat de asemenea o creștere, ajungând până la valoarea de 72% în anul 2002, comparativ cu 69% în 2001, favorizând creșterea ofertei de servicii cu valoare adăugată și stimulând creșterea calității serviciilor (Figura 6.2).

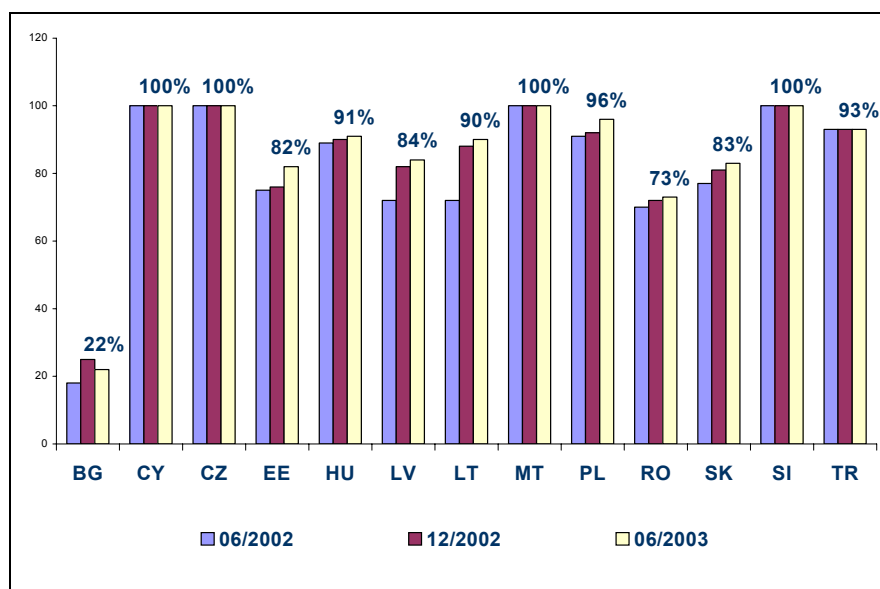

Figura 6.2. Rata digitalizării rețelelor publice fixe în țările candidate pentru anii 2002-2003

Sursa: ANRC pe baza datelor din IBM 4th Report on Monitoring of EU Candidate Countries, 16 decembrie 2003

6.2. Investiții

Investițiile totale în piața de telefonie fixă în anul 2002 au fost de aproximativ 4.227⁶ miliarde lei (130 milioane USD) estimându-se o creștere substanțială în anul 2003, creștere datorată în principal oportunităților create de liberalizarea pieței de telefonie fixă.

6.3. Furnizori autorizați

La data de 31 decembrie 2003 existau 905 companii autorizate să furnizeze rețele publice fixe de comunicații electronice și 178 de companii autorizate să furnizeze servicii de telefonie prin intermediul rețelelor publice fixe.

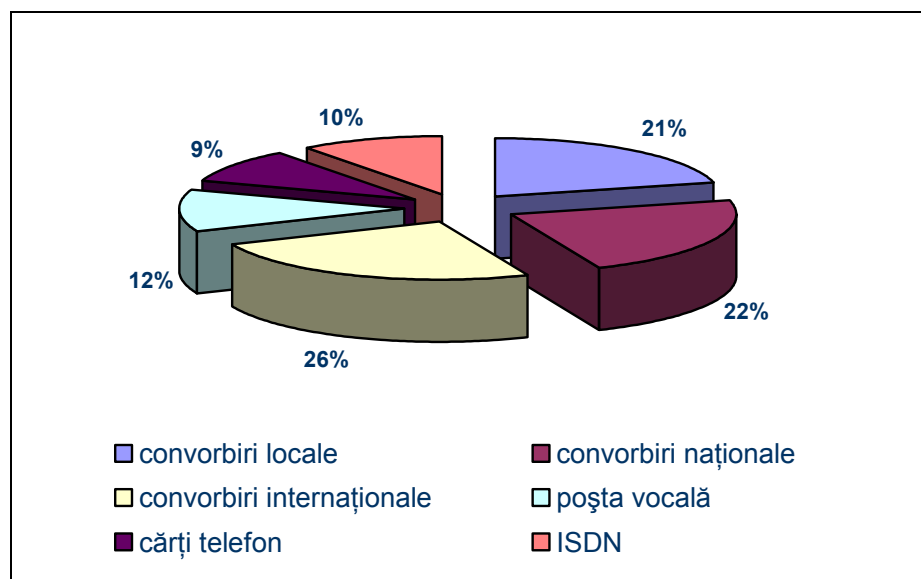

Figura 6.3. Companii autorizate să ofere servicii de telefonie fixă (31 dec. 2003)

Sursa: ANRC

Cea mai mare parte dintre furnizorii nou intrați pe piața serviciilor de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice fixe au început prin a oferi servicii de telefonie pe segmentul convorbirilor internaționale. La sfârșitul lunii decembrie 2003, pe piața românească, peste 30 de operatori furnizau servicii de telefonie prin intermediul cartelelor preplătite.

⁶ Raport ITU pentru anul 2002.

6.4. Rata de penetrare

Numărul de linii telefonice a înregistrat o creștere ușoară în perioada 2002-2003 (Figura 6.4). Rata de creștere a numărului total de linii telefonice între anii 2000 și 2003 a fost de 14%.

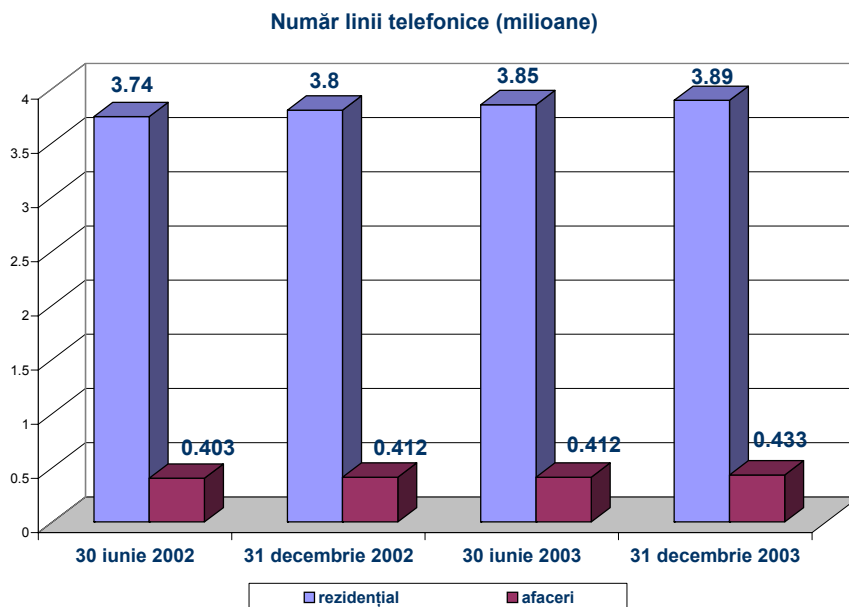

Figura 6.4. Numărul de linii telefonice fixe
Sursa: S.C. Romtelecom S.A.

Rata de penetrare a telefoniei fixe este cea mai scăzută în rândul țărilor candidate: 19,6% penetrarea la nivel de locuitori la sfârșitul anului 2002 (Figura 6.5). Se așteaptă ca penetrarea serviciilor de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice fixe să crească în viitor, ca urmare a liberalizării pieței la începutul anului 2003.

Penetrarea liniilor fixe la nivel de locuitori în țările candidate pentru anii 2001 și 2002

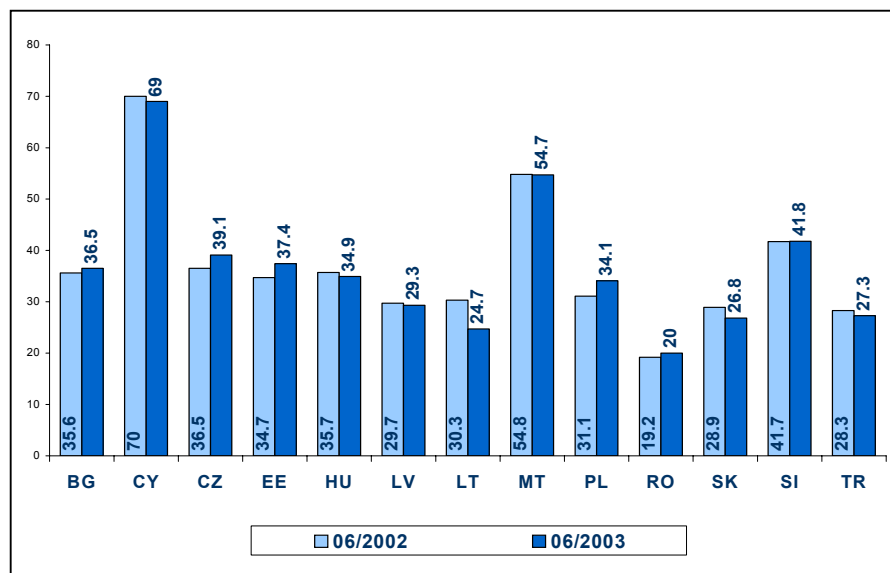

Figura 6.5. Penetrarea liniilor fixe la 100 de locuitori în țările candidate pentru anii 2002 și 2003

Sursa: ANRC pe baza datelor din IBM 4th Report on Monitoring of EU Candidate Countries, 16 decembrie 2003

6.5. Activitatea de reglementare

Intrarea noilor furnizori pe piață este facilitată atât de procedura de autorizare generală, cât și de obligațiile privind accesul și interconectarea pe care ANRC le-a impus S.C. Romtelecom S.A.

În baza legislației cadru și în conformitate cu principiile de reglementare, ANRC a demarat, în toamna anului 2002, procesul de identificare a piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice. Rezultatul acestui proces a fost identificarea unui număr de nouă piețe relevante de gros, printre care se numără și piața relevantă a accesului la rețelele publice de telefonie fixă în vederea originării, terminării și tranzitului apelurilor⁷. Prin apel se înțeleg atât apelurile pentru serviciile de telefonie destinate publicului, cât și apelurile pentru serviciile dial-up, ISDN și fax.

ANRC a constatat lipsa concurenței pe această piață relevantă de gros, iar S.C. Romtelecom S.A. a fost identificată ca având putere semnificativă, în conformitate cu prevederile *Regulamentului pentru efectuarea analizelor de piață și determinarea puterii semnificative pe piață*⁸.

6.5.1. Regimul interconectării cu rețeaua publică de telefonie fixă a S.C. Romtelecom S.A.

Pentru a remedia lipsa concurenței pe piață, în vederea creării, dezvoltării și menținerii unei concurențe eficiente, ANRC a impus⁹ operatorului cu putere semnificativă, S.C. Romtelecom S.A., o serie de obligații cu privire la interconectarea rețelei publice de telefonie fixă pe care o operează cu rețelele publice de comunicații instalate, operate, controlate sau puse la dispoziție de alți operatori, stabilind în acest fel regimul juridic al interconectării pentru serviciile de voce, ISDN, Internet dial-up și fax.

Astfel, S.C. Romtelecom S.A. are obligația de a permite interconectarea la toate punctele rețelei sale unde acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic, respectiv la toate comutatoarele locale și la cele de tranzit, în vederea realizării interconectării la nivel local, regional sau național.

ANRC a impus S.C. Romtelecom S.A. obligații privind **transparența, nediscriminarea, evidența contabilă separată și fundamentarea tarifelor în**

⁷ Prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.136/2002 pentru aprobarea Regulamentului privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.916 din 16 decembrie 2002 (http://www.anrc.ro/acte_emise/Reg1.pdf).

⁸ Aprobat prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.137/2002 privind aprobarea Regulamentului pentru efectuarea analizelor de piață și determinarea puterii semnificative pe piață, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.916 din 16 decembrie 2002 (http://www.anrc.ro/acte_emise/R2%203.12%20final%20CC.pdf).

⁹ Prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.147/2002 privind principiile și precondițiile ofertei de referință pentru interconectarea cu rețeaua publică de telefonie fixă (http://www.anrc.ro/acte_emise/ORI%2023.12.02%20Comunicat%20RTc.pdf).

funcție de costurile eficiente, precum și obligația de a pune la dispoziția oricărui operator care solicită interconectarea toate serviciile și informațiile necesare în vederea realizării interconectării, incluzând serviciul de colocare și celelalte resurse tehnice necesare instalării, conectării, funcționării și întreținerii corespunzătoare a echipamentelor colocate.

Transpunerea în practică a obligației de transparență s-a făcut prin publicarea, la începutul lunii februarie 2003, pe pagina de Internet a S.C. Romtelecom S.A., unde poate fi accesată de către toți cei interesați, a **Ofertei de Referință pentru Interconectarea cu rețeaua publică de telefonie fixă (ORI)**¹⁰, care cuprinde și **Oferta de servicii de colocare pentru interconectarea în spațiile S.C. Romtelecom S.A.**¹¹.

ORI cuprinde descrierea setului de servicii de interconectare oferite de S.C. Romtelecom S.A., împreună cu condițiile tehnice și comerciale, inclusiv tarifele la care aceste servicii vor fi oferite beneficiarilor.

Pe baza ORI, până la sfârșitul lunii decembrie 2003, **17 companii** încheiaseră acorduri de interconectare cu S.C. Romtelecom S.A..

S.C. Romtelecom S.A. oferă în ORI atât servicii de interconectare în vederea comunicării oricine-cu-oricine, cât și servicii de interconectare pentru originarea apelurilor prin intermediul procedurii de selectare a transportatorului (apel cu apel), pentru terminarea apelurilor și pentru tranzitul apelurilor.

Tarifele de interconectare (de terminare, respectiv de originare) prevăzute în ORI sunt cu peste 50% mai mici față de tarifele de terminare practicate de S.C. Romtelecom S.A. anterior intervenției ANRC în contractele de interconectare cu operatorii de rețele publice mobile. Tarifele de terminare, respectiv originare prevăzute în ORI sunt următoarele:

Nivelul de interconectare	Tarife	
	În orele de vârf	În afara orelor de vârf ¹⁾
Local	1,15 €centi	0,90 €centi
Regional	2,14 €centi	1,97 €centi
Național	2,55 €centi	2,35 €centi

1) Intervalul orar 22-08 de luni până vineri și intervalul 0-24 pentru zilele de sâmbătă și duminică.

Tabel 6.6. Tarife de interconectare practicate de S.C. Romtelecom S.A.
Sursa: ANRC

Comparativ, tarifele de interconectare stabilite de ANRC se află sub media tarifelor similare practicate în țările candidate la Uniunea Europeană care au liberalizat deja piața comunicațiilor electronice. În conformitate cu al 4-lea Raport IBM asupra monitorizării țărilor candidate la Uniunea Europeană (*IBM 4th Report on Monitoring of EU Candidate Countries*), publicat în luna decembrie 2003, media tarifelor de interconectare la nivel

¹⁰ http://www.romtelecom.ro/files/pdf/interconectare/Romtelecom_ORI_feb_03_14mar2003.PDF

¹¹ [http://www.romtelecom.ro/files/pdf/interconectare/Romtelecom_ORI_Anexa_A_feb_03_\(rev1\)_14mar2003.PDF](http://www.romtelecom.ro/files/pdf/interconectare/Romtelecom_ORI_Anexa_A_feb_03_(rev1)_14mar2003.PDF)

local în țările Uniunii Europene este de 0,62 €centi. În țările candidate, această medie este de 1,72 €centi.

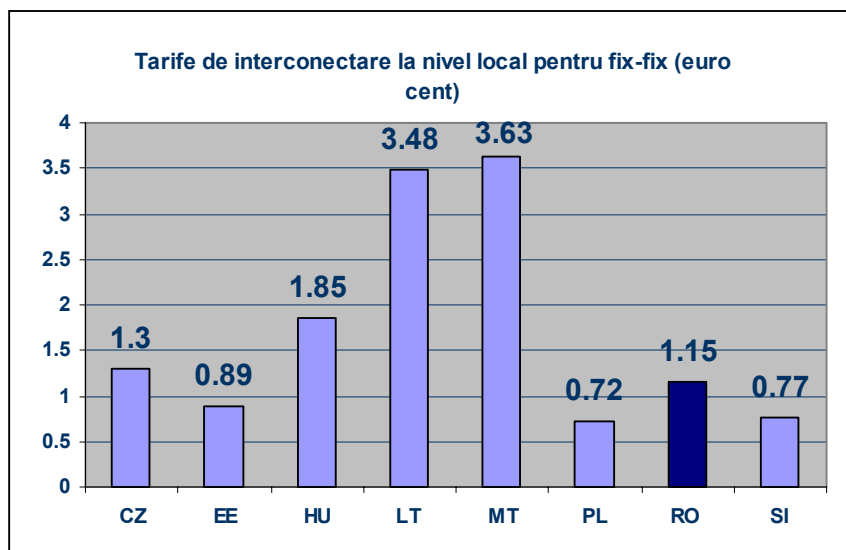

Figura 6.7. Tarife de interconectare la nivel local pentru fix-fix

Sursa: ANRC pe baza datelor din IBM 4th Report on Monitoring of EU Candidate Countries, 16 decembrie 2003

Media tarifelor de interconectare la nivel simplu tranzit în țările Uniunii Europene este de 0.96 €centi. În țările candidate, această medie este de 1.53 €centi.

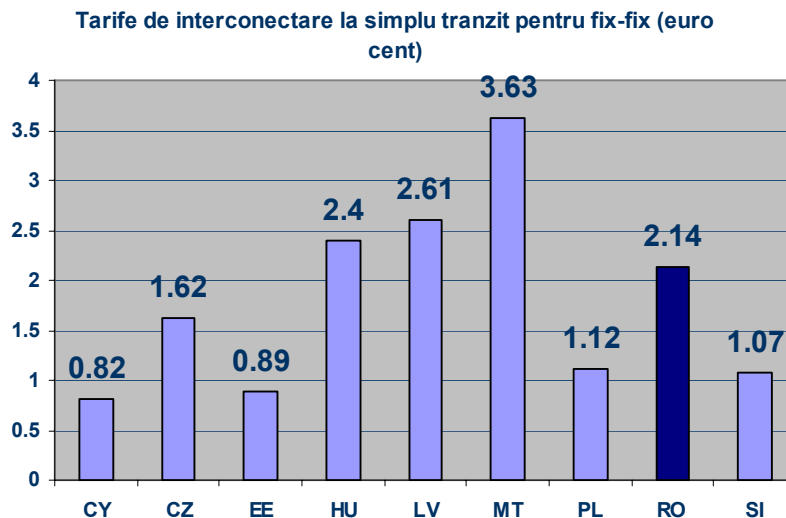

Figura: 6.8. Tarife de interconectare la nivel simplu tranzit pentru fix-fix

Sursa: ANRC pe baza datelor din IBM 4th Report on Monitoring of EU Candidate Countries, 16 decembrie 2003

Media tarifelor de interconectare la nivel dublu tranzit în țările Uniunii Europene este de 0.62 €centi. În țările candidate, această medie este de 1.53 €centi.

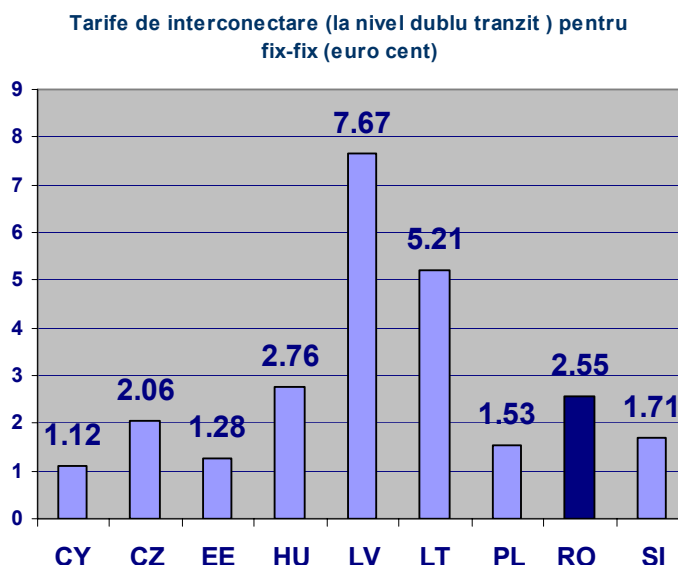

Figura: 6.9 Tarife de interconectare la nivel dublu tranzit pentru fix-fix

Sursa: ANRC pe baza datelor din IBM 4th Report on Monitoring of EU Candidate Countries, 16 decembrie 2003

Beneficiarii acordurilor de **interconectare** încheiate pe baza ORI, care optează și pentru colocare, pot alege între servicii de colocare fizică, în interiorul clădirii S.C. Romtelecom S.A., de colocare fizică în exteriorul clădirii S.C. Romtelecom S.A. (pe teren neconstruit sau în alte construcții din spațiul S.C. Romtelecom S.A.) sau servicii de colocare virtuală (personalul operatorului interconectat nu are acces fizic la echipamentele colocate, acestea fiind instalate, operate și întreținute de către personalul S.C. Romtelecom S.A.).

Tarifele lunare de colocare practicate de S.C. Romtelecom S.A. sunt de **5 euro/mp** în orașele cu mai puțin 150.000 locuitori și de **10 euro/mp** în orașele cu cel puțin de 150.000 locuitori (numai pentru utilizarea spațiului).

La solicitarea expresă a industriei, pentru a răspunde necesităților concrete privind furnizarea serviciilor de tranzit prin rețelele unor operatori deja interconectați cu S.C. Romtelecom S.A., în luna decembrie 2003, ANRC a reglementat¹² modalitatea de interconectare indirectă, care permite funcționarea pe baze competitive a segmentului serviciilor de tranzit din cadrul pieței de interconectare. S.C. Romtelecom S.A. va actualiza ORI până la data de 1 martie 2003, pentru a oferi și serviciul de interconectare indirectă.

Astfel, S.C. Romtelecom S.A. are obligația de a oferi unui alt operator (denumit Beneficiar transportator¹³) posibilitatea interconectării cu rețeaua sa în vederea tranzitării apelurilor originare în rețeaua S.C. Romtelecom S.A. către un al treilea

¹² Prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1384/2003 pentru modificarea și completarea Deciziei nr.147/2002 privind principiile și condițiile ofertei de referință pentru interconectarea cu rețeaua publică de telefonie fixă.

¹³ În documentele europene de reglementare, transportatorul intermediar mai este denumit și *carrier*.

operator. Abonatul S.C. Romtelecom S.A. va putea forma codul de selectare a transportatorului (CSC) aparținând terțului sau numerotația terțului din domeniile 0ZAB = 0800 (Numere verzi) sau 0ZAB = 0808 (Cartele preplătite), utilizată pentru furnizarea serviciilor de rețea inteligentă, iar apelul va fi tranzitat prin rețeaua transportatorului către rețeaua terțului, chiar dacă operatorul terț nu este interconectat direct cu rețeaua S.C. Romtelecom S.A. sau dacă interconectarea cu S.C. Romtelecom S.A. nu îi permite accesul direct la toți abonații operatorului dominant.

Chiar și în cazul în care terțul a semnat un acord de interconectare cu S.C. Romtelecom S.A. care îi permite accesul direct la toți abonații acestuia, terțul poate decide să utilizeze un transportator pentru a obține acces mai eficient și mai ieftin la abonații S.C. Romtelecom S.A.

Tot la solicitarea expresă a industriei, ANRC a impus¹⁴ S.C. Romtelecom S.A. obligația de a oferi interconectarea în vederea accesului la serviciile de rețea inteligentă oferite de un alt operator, utilizând numerotația din domeniile 0ZAB = 0800 (Numere verzi) sau 0ZAB = 0808 (Cartele preplătite), oferindu-se astfel operatorilor nou intrați pe piață posibilitatea de a furniza abonaților S.C. Romtelecom S.A. servicii de telefonie interurbană și internațională furnizate prin intermediul cartelelor preplătite și serviciul de numere gratuite.

6.5.2. Evidența contabilă separată

Evidența contabilă separată reprezintă o modalitate specifică de întocmire a evidențelor contabile ale unei companii, pornind de la structurarea activităților companiei pe unități de afaceri distincte, în funcție de un set de caracteristici comune. Astfel, evidența contabilă este întocmită astfel încât să reflecte costurile, veniturile și capitalurile angajate aferente fiecărei unități de afaceri definite, ca și cum acestea ar fi entități juridice distincte.

Prin **evidența contabilă separată** se creează premisele verificării de către ANRC sau de către alți furnizori a respectării obligațiilor de transparență, de nediscriminare și de orientare a tarifelor pe costuri de către operatorul desemnat ca având putere semnificativă, pentru piețele pe care i-au fost impuse aceste obligații. Evidența contabilă separată poate oferi o imagine clară și transparentă a costurilor și tarifelor serviciilor furnizate pe piețele de gros, pe care operatorul a fost desemnat ca având putere semnificativă, a decontărilor interne între unitățile de afaceri definite, precum și o imagine a profitabilității globale a acestora.

Ca urmare a desemnării S.C. Romtelecom S.A. ca fiind operator cu putere semnificativă pe piața accesului la rețelele publice de telefonie fixă în vederea originării, terminării și tranzitului apelurilor, acestuia i-a fost impusă¹⁵ obligația de a ține evidența contabilă separată pentru activitățile care au legătură cu interconectarea și accesul la rețeaua sau la infrastructura asociată acesteia. În scopul implementării acestei decizii, ANRC a elaborat *Regulamentul privind realizarea evidenței contabile separate, în cadrul contabilității interne de gestiune, de către Societatea Comercială „Romtelecom” – S.A.*,

¹⁴ Prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1384/2003 pentru modificarea și completarea Deciziei nr.147/2002 privind principiile și condițiile ofertei de referință pentru cu rețeaua publică de telefonie fixă.

¹⁵ Prin Decizia președintelui ANRC nr.147/2002 privind principiile și condițiile ofertei de referință pentru cu rețeaua publică de telefonie fixă.

aprobat prin *Decizia președintelui ANRC nr.1380/2003*. Regulamentul conține reguli detaliate privind întocmirea, publicarea și auditul situațiilor financiare separate, stabilind structura și nivelul de detaliere al acestora, metodologia de alocare a costurilor, veniturilor și capitalului angajat și sistemul de decontări interne aplicat pentru produsele și serviciile furnizate între unitățile și subunitățile de afaceri.

Potrivit acestui regulament, S.C. Romtelecom S.A. va prezenta situațiile financiare distinct, pe patru unități de afaceri: *rețeaua de transport, rețeaua de acces, vânzarea cu amănuntul și alte activități*. Unitatea de afaceri *rețeaua de transport* va fi prezentată la un nivel de detaliere suplimentar, operatorul elaborând situații financiare și pentru subunitățile de afaceri ale acesteia și anume: *interconectare, linii închiriate – transport și alte activități ale rețelei de transport*.

Situațiile financiare separate vor include contul de profit și pierdere, situația capitalului mediu angajat și situația privind rentabilitatea capitalului mediu angajat, pentru fiecare unitate și subunitate de afaceri, precum și notele explicative și politicile contabile utilizate. În cadrul notelor explicative vor fi prezentate, între altele, situațiile privind costurile elementelor de rețea și situațiile privind costurile serviciilor furnizate. Situațiile financiare separate vor fi întocmite pe baza costurilor curente, prezentând și reconcilierii cu evidențele contabile statutare ale S.C. Romtelecom S.A.

Primele situații financiare separate vor fi întocmite de către operator pentru exercițiul financiar 2004 și vor fi publicate în cel mult 4 luni de la data publicării situațiilor financiare anuale reglementate prin legislația financiar-contabilă.

6.5.3. Fundamentarea în funcție de costuri a tarifelor de interconectare

Interconectarea are o semnificație deosebită în contextul liberalizării pieței comunicațiilor electronice, deoarece accesul la utilizatorii altor operatori, în special la utilizatorii operatorului cu putere semnificativă, reprezintă o condiție esențială pentru ca noii operatori să poată intra pe piață. Întrucât costurile cu interconectarea au o pondere importantă în costurile înregistrate de un operator nou-intrat, mecanismele utilizate în vederea stabilirii tarifelor de interconectare sunt considerate a avea un impact deosebit asupra concurenței pe piață și asupra profitabilității tuturor operatorilor interconectați. Din acest motiv, deciziile referitoare la tarifele de interconectare trebuie să aibă la bază principiile economice solide și analize obiective.

Interconectarea stimulează concurența între operatori, iar condițiile în care aceasta se realizează determină eficiența utilizării și dezvoltării infrastructurii și chiar intrarea pe piață a unor noi operatori. Din această perspectivă, stabilirea unor tarife de interconectare corecte și eficiente este unanim recunoscută de autoritățile de reglementare ca fiind o cerință esențială pentru crearea premiselor apariției unei piețe competitive.

Fundamentarea tarifelor în funcție de costuri pe baza unui model de calculație a costurilor de tip incremental pe termen lung este suficient de transparentă, astfel încât operatorii nou-intrați sunt asigurați că tarifele de interconectare sunt într-adevăr fundamentate în funcție de costuri, pe de o parte, iar, pe de altă parte, metodologia de stabilire a tarifelor de interconectare va fi suficient de stabilă în timp, încât să permită tuturor operatorilor să-și dezvolte propriile planuri de afaceri.

Tarifele de interconectare astfel determinate vor fi nediscriminatorii și nepreferențiale, determinând adoptarea unui tratament egal între operatorii nou-intrați și între aceștia și

propriile activități de vânzare cu amănuntul ale operatorului căruia i-a fost impusă obligația de orientare pe costuri.

Ca urmare a desemnării S.C. Romtelecom S.A. ca fiind operator cu putere semnificativă pe piața accesului la rețelele publice de telefonie fixă în vederea originării, terminării și tranzitului apelurilor, acestuia i-a fost impusă obligația de fundamentare pe costuri a tarifelor prevăzute în ORI, pe baza unui model de calculație a costurilor de tip incremental pe termen lung sau, în lipsa acestuia, pe baza altor metode aprobate de ANRC.

Astfel, într-o primă fază, în lipsa unui model acceptat de calculație a costurilor, reglementarea tarifelor de interconectare s-a realizat pe baza metodei benchmark-ului internațional, ajustat astfel încât să aproximeze nivelul tarifelor practicate de un operator eficient în condițiile concrete ale pieței comunicațiilor electronice din România.

În scopul implementării efective și transparente de către S.C. Romtelecom S.A. a obligației de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri, ANRC a elaborat *Regulamentul privind realizarea modelului de tip „top-down” de calculație a costurilor incrementale pe termen lung de către Societatea Comercială „Romtelecom” – S.A.*, aprobat prin Decizia președintelui ANRC nr.1381/2003.

Regulamentul conține reguli detaliate privind modul de realizare a modelului de tip „top-down” de calculație a costurilor medii incrementale pe termen lung pentru activitățile care au legătură cu interconectarea și accesul la rețeaua S.C. Romtelecom S.A. sau la infrastructura asociată acesteia. Stabilirea tarifelor se va realiza utilizând rezultatele reconcilierii dintre modelul de calculație a costurilor elaborat de S.C. Romtelecom S.A. și un model de calculație a costurilor de tip „bottom-up” elaborat de ANRC, astfel încât S.C. Romtelecom S.A. va trebui să respecte o serie de cerințe de flexibilitate și transparență, impuse prin regulamentul aprobat de ANRC.

Potrivit regulamentului, termenul limită de dezvoltare și implementare a modelului de calculație a costurilor de către Romtelecom este 31 august 2004.

6.5.4. Evoluția tarifelor la serviciile de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice fixe în anul 2003

Conform dispozițiilor art.38 din Legea serviciului universal, *„Până la adoptarea, în temeiul prezentei legi, a unei decizii a președintelui ANRC privind nivelul tarifelor pentru furnizarea serviciilor cu amănuntul, tarifele practicate pentru aceste servicii de către Societatea Comercială de Telecomunicații „Romtelecom” - S.A. la momentul intrării în vigoare a prezentei legi nu vor putea fi majorate decât cu acordul ANRC”*. Astfel, la data de **2 septembrie 2003**, la solicitarea S.C. Romtelecom S.A., ANRC a aprobat o primă etapă de rebalansare a tarifelor, acordând companiei dreptul de a opera modificări ale tarifelor pentru abonamente și convorbiri internaționale, precum și de a exprima în euro tarifele pentru serviciile cu amănuntul, astfel:

Tarifarea abonamentelor lunare de către S.C. Romtelecom S.A.

Tarifele S.C. Romtelecom S.A. pentru abonamente au crescut pe parcursul anului 2003 în medie cu 15,35%¹⁶ (Tabel 6.10).

Serviciul	Tarif valabil până la 2 octombrie 2003 (lei)	Indice de ajustare (%)	Tarif aprobat (Euro)
Abonamente LTP – Linie telefonică principală Clasa I – rețele automate			
Linie individuală 0 impulsuri incluse (persoane fizice)	92000	21,804	3,01
Linie individuală 50 impulsuri incluse (persoane fizice)	121500	16,510	3,81
Linie individuală 100 impulsuri incluse (persoane fizice)	150000	13,373	4,58
Linie individuală persoane juridice	150000	21,807	4,91
Linie cuplată 0 impulsuri incluse (persoane fizice)	63500	21,795	2,08
Linie cuplată 50 impulsuri incluse (persoane fizice)	94000	14,590	2,90
Linie cuplată 100 impulsuri incluse (persoane fizice)	121500	11,390	3,64
Linie cuplată persoane juridice	121500	21,802	3,98
Abonament restricționat (social)	46000	21,804	1,50

Tabel 6.10. Abonamente în rețeaua telefonică comutată publică¹⁷

Sursa: ANRC

Tarifarea convorbirilor telefonice de către S.C. Romtelecom S.A.

Tarifele S.C. Romtelecom S.A. pentru convorbiri locale și interurbane au rămas nemodificate (prețul unui impuls telefonic rămâne același, la fel și numărul de secunde incluse într-un impuls). De asemenea tarifele pentru convorbiri internaționale au înregistrat o scădere cu până la 45% (în medie cu 17%¹⁸) (Tabelele 6.11-6.13).

Serviciul	Tarif valabil până la 2 octombrie 2003 (lei/min)	Indice de ajustare (%)	Tarif aprobat
			Euro/imp
Impuls	620	0	0,0167
Convorbiri intrajudețene	palierelor orare de tarifare și numărul de impulsuri/minut nu se modifică		
Convorbiri interjudețene	palierelor orare de tarifare și numărul de impulsuri/minut nu se modifică		
Convorbiri internaționale	palierelor orare de tarifare nu se modifică		
			Euro/min
Spre rețele fixe			
Zona 0 ¹⁹ , 8 – 22	7400	-30,0	0,13

¹⁶ Procent obținut ca medie ponderată, calculată pornind de tarifele exprimate în lei la cursul euro din data de 2 septembrie 2003.

¹⁷ Tarifele nu includ TVA. Tarifele exprimate în Euro au fost calculate la cursul mediu din luna iulie 2003, 1 Euro = 37.165,70 ROL.

¹⁸ Procent calculat ca medie ponderată, în funcție de volumul traficului pentru fiecare zonă de tarifare.

¹⁹ **Zona 0:** Rep. Moldova.

Zona 0, 22 - 8	6800	-30,0	0,12
Zona I ²⁰ , 8 – 22	14622	-30,0	0,27
Zona I, 22 - 8	12857	-30,0	0,24
Zona II -1 ²¹ , 8 – 22	16891	-43,5	0,25
Zona II - 1, 22 - 8	15546	-38,6	0,25
Zona II - 2 ²² , 8 – 22	16891	-30,0	0,31
Zona II - 2, 22 - 8	15546	-30,0	0,29
Zona III ²³	26218	-34,5	0,46
Zona IV ²⁴	35546	-34,5	0,62
Zona V ²⁵	37311	-45,0	0,55
Spre rețele mobile			
Zona 0, 8 – 22	7400	0	0,19
Zona 0, 22 - 8	6800	0	0,18
Zona I, 8 – 22	14622	0	0,39
Zona I, 22 - 8	12857	0	0,34
Zona II -1, 8 – 22	16891	-43,5	0,25
Zona II - 1, 22 - 8	15546	-38,6	0,25
Zona II - 2, 8 – 22	16891	0	0,45
Zona II - 2, 22 - 8	15546	0	0,41
Zona III	26218	0	0,70
Zona IV	35546	0	0,95
Zona V	37311	0	1,00
Spre rețele cu transmisie prin satelit			
0087X*1xxxxxxx	151261	0	4,07
0087X*3xxxxxxxxx	97815	0	2,63
0087X*6xxxxxxxxx	88992	0	2,39
0087X*76xxxxxxxx	62269	0	1,67
00882.13	66723	0	1,79
00881.7	102269	0	2,75

²⁰ **Zona I:** Albania, Algeria, Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Cipru, Croatia, Danemarca (incl. Faeroe si Groenlanda), Elvetia, Franta, Germania, Grecia, Irlanda, Israel, Italia, (incl. Vatican) Serbia si Muntenegru, Liechtenstein, Luxembourg, Macedonia, Malta, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Polonia, Portugalia (inclusiv ins. Azore si Madeira), Slovacia, Slovenia, Spania (inclusiv ins. Canare), Suedia, Turcia, Ucraina, Ungaria.

²¹ **Zona II-1:** Canada, SUA (inclusiv Hawaii și Insulele Virgine Americane).

²² **Zona II-2:** Andorra, Belarus, Bosnia-Hertegovina, Emiratele Arabe, Estonia, Finlanda, Georgia, Gibraltar, Islanda, Letonia, Libia, Lituania, Maroc, Monaco, Palestina, Porto Rico, Rusia, San Marino, Tunisia.

²³ **Zona III:** Africa de Sud, Angola, Argentina, Australia, Azerbaidjan, Bahrain, Bolivia, Brazilia, Columbia, Costa Rica, Filipine, Hong Kong, Iordania, Iran, Japonia, Kazakhstan, Maldive, Mexic, Mozambic, Oman, Panama, Paraguay, Qatar, Singapore, Siria, Somalia, Swaziland, Taiwan, Thailanda.

²⁴ **Zona IV:** Antilele, Olandeze, Armenia, Aruba, Barbados, Benin, Cambogia, Chile, China, Coreea de Sud, Ecuador, Egipt, Etiopia, Fiji, Gabon, India, Kenya, Kyrghistan, Liban, Madagascar, Mongolia, Nigeria, Noua Caledonie, Noua Zeelanda, Papua Noua Guinee, R.P.D. Coreea, Reunion, Senegal Seychelles, Sudan, Tadjikistan, Tanzania, Turkmenistan, Uzbekistan, Venezuela.

²⁵ **Zona V:** Afganistan, Republica Centrafricana, Anguilla, Antigua, Arabia Saudita, Ascension, Bahamas, Bangladesh, Belize, Bermude, Bhutan, Botswana, Brunei, Burkina Fasso, Burundi, Camerun, Cap Verde, Cayman, Ciad, Comore, Congo, Insulele Cook, Coasta de Fildes, Cuba, Diego Garcia, Djibouti, Dominica, El Salvador, Eritreea, Falkland, Gambia, Ghana, Grenada, Guadelupa, Guam, Guatemala, Guineea, Guineea Bissau, Guineea Ecuatoriala, Guyana, Guyana, Franceza, Haiti, Honduras, Indonezia, Iraq, Jamaica, Kiribatti, Kuwait, Laos, Lesotho, Liberia, Macao, Malawi, Malayezia, Mali, Marshall, Martinica, Mauritania, Mauritius, Mayotte, Micronezia, Montserrat, Myanmar - Birmania, Namibia, Nauru, Nepal, Nicaragua, Niger, Niue, Norfolk, Pakistan, Palau, Peru, Polinezia, Franceza, Rep. Dominicana, Rwanda, Saipan/Marianne, Samoa Americana, Samoa de Vest, Sao Tome si Principe, Sierra Leone, Solomon, Sri Lanka, St. Helena, St. Kitts, St. Lucia, St. Pierre & Miquelon, St. Vincent, Surinam, Togo, Tokelau, Tonga, Trinidad Tobago, Turks și Caicos, Tuvalu, Uganda, Uruguay, Vanuatu, Vietnam, Ins. Virgine, Britanice, Tortola, Wallis & Fortuna, Yemen, Zair, Zambia, Zimbabwe.

00881.6	66723	0	1,79
00882.16	40924	0	1,10

Tabel 6.11. Convorbiri de la post de abonat²⁶

Sursa: ANRC

Serviciul	Tarif valabil până la 2 octombrie 2003 (USD/min)	Indice de ajustare (%)	Tarif aprobat (Euro/min)
Apeluri către mobil	0,17	0	0,15

Tabel 6.12. Apeluri către rețele mobile naționale²⁷

Sursa: ANRC

Serviciul	Tarif valabil până la 2 octombrie 2003 (lei/min)	Indice de ajustare (%)	Tarif aprobat
			Lei/imp.
Impuls	950	0	950
Convorbiri locale	palierul orare de tarifare și numărul de impulsuri/minut nu se modifică		
Convorbiri interjudețene	palierul orare de tarifare și numărul de impulsuri/minut nu se modifică		
Convorbiri internaționale	palierul orare de tarifare și numărul de impulsuri/minut nu se modifică		
Convorbiri către mobil	1imp/5,5 sec	-11,3%	1imp/6,2 sec
	palierul orare de tarifare nu se modifică		

Tabel 6.13. Convorbiri de la posturi publice²⁸

Sursa: ANRC

Următorii pași în direcția corelării cu costurile necesare furnizării serviciilor de telefonie vor implica aprobarea de către ANRC a unui plan de rebalansare a tarifelor, realizat pe baza situațiilor contabile ce vor fi întocmite de S.C. Romtelecom S.A. în conformitate cu legislația secundară emisă de ANRC.

6.6. Oferta alternativă de servicii de comunicații electronice la 1 an de la liberalizare

Piața din România urmează evoluția firească a piețelor de comunicații din alte țări după liberalizare.

Segmentul **convorbirilor internaționale** a fost primul în care s-au făcut simțite efectele liberalizării pieței de telefonie fixă. Astfel, în luna ianuarie 2003, apăruseră deja primii furnizori care ofereau servicii de comunicații electronice internaționale prin intermediul cartelelor preplătite, utilizând tehnologia VoIP. Tarifele practicate de acești

²⁶Tarifele nu includ TVA. Tarifele exprimate în Euro au fost calculate la cursul de 1 Euro = 37.165,70 ROL, cu aproximare de două zecimale, prin lipsă, cu excepția tarifelor până la 5 Euro-centi, care au fost rotunjite prin adaos.

²⁷ Tarifele nu includ TVA. Indicele de conversie USD/Euro utilizat este de 0.8792 (ratele de schimb luate în considerare sunt cele medii înregistrate în luna iulie 2003, respectiv 1Euro=37.165,70 ROL, 1 USD=32676,61 ROL). Tarifele exprimate în Euro au fost calculate cu aproximare de două zecimale, prin lipsă, cu excepția tarifelor până la 5 Euro-centi, care au fost rotunjite prin adaos.

²⁸ Tarifele includ TVA.

furnizori sunt, în prezent, în medie, cu 45% mai scăzute față de cele practicate de S.C. Romtelecom S.A.

În ceea ce privește concurența pe piața **accesului local** al utilizatorilor la o rețea de telefonie, 3 furnizori au lansat ofertele comerciale, fiind practic primii concurenți ai S.C. Romtelecom S.A. pe segmentul convorbirilor locale, naționale și către rețelele de telefonie mobilă.

Oferta furnizorilor alternativi de servicii de telefonie fixă care au abonați proprii²⁹

Compania	Denumire abonament	Tarif abonament lunar	Minute incluse	Convorbiri în rețea		Convorbiri către rețeaua S.C. Romtelecom S.A.			Convorbiri către rețele publice mobile
				Local	Național	Local	Regional	Național	
Astral Telecom	TeleFix 5	5 USD	60	0,02 USD	0,05 USD	0,027 USD	0,06 USD	0,07 USD	0,15 USD
	TeleFix 10	10 USD	200	0,017 USD	0,047 USD	0,027 USD	0,057 USD	0,067 USD	0,15 USD
	TeleFix 16	16 USD	400	0,01 USD	0,037 USD	0,027 USD	0,047 USD	0,057 USD	0,15 USD
	TelFix ISDN	140 USD		0,01 USD	0,037 USD	0,027 USD	0,047 USD	0,057 USD	0,15 USD
Atlas Telecom	Standard	4 Euro	100	0,029 Euro		0,029 Euro			0,14 Euro
	Optim	8 Euro	300	0,019 Euro		0,029 Euro			0,14 Euro
	Premium	16 Euro	nelimitat	gratuit		0,029 Euro			0,14 Euro
RDS ³⁰	TEL Conect	10 Euro	10 Euro	0,02 Euro	0,05 Euro	-			-
	TEL Conect Plus	100 Euro	100 Euro	0,02 Euro	0,05 Euro	-			-

Tabel 6.14. Oferta furnizorilor alternativi de servicii de telefonie fixă care au abonați proprii

Sursa: Ofertele comerciale ale furnizorilor

²⁹ Tarife valabile la data de 6 decembrie 2003. Prețurile nu includ TVA.

³⁰ Ofertă valabilă numai în rețeaua RDS și pentru convorbiri internaționale.

7. Sectorul telefoniei mobile

7.1. Descriere generală

Începând cu anul 1997 serviciile de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice mobile au cunoscut o dezvoltare spectaculoasă în România. Astfel, în anul 2003 valoarea pieței de telefonie a crescut cu 20% față de anul anterior.

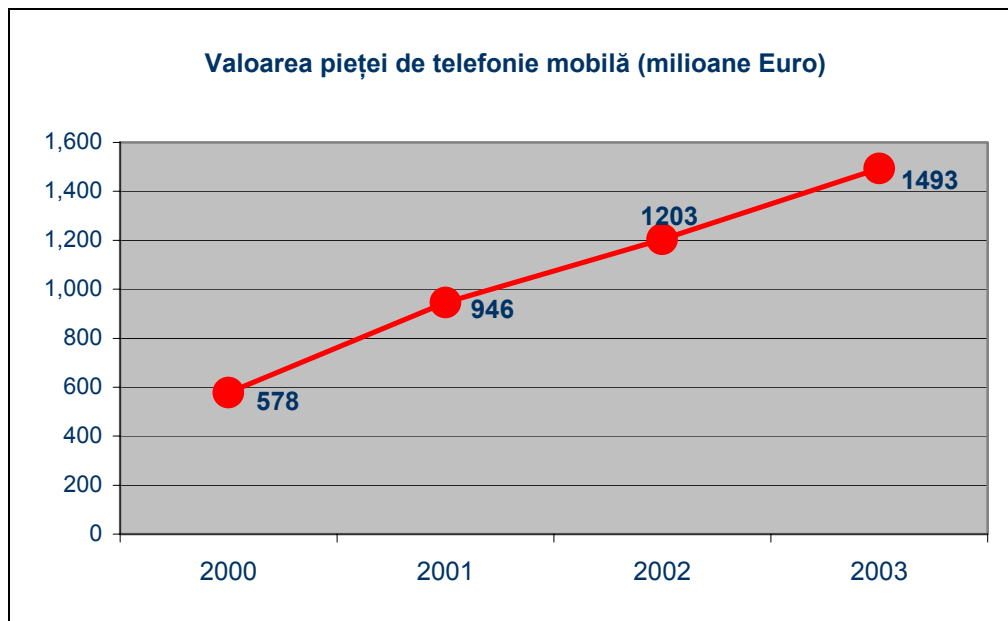

Figura 7.1. Valoarea pieței serviciilor de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice mobile

Sursa: *EITO Edition 2003 Book*

7.2. Investiții

Investițiile totale în piața serviciilor de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice mobile în anul 2002 au fost de aproximativ 3.600 miliarde lei (115 milioane euro), ceea ce reprezintă 36% din totalul investițiilor îndreptate către piața de telecomunicații (valoarea investițiilor totale include și investițiile efectuate în clădiri și terenuri)³¹.

³¹ Sursa: Raportul ITU pentru anul 2002

7.3. Furnizori autorizați

În acest moment există patru furnizori de rețele publice mobile autorizati, care utilizează toate tipurile importante de tehnologie.

Banda	Tehnologia	Operatori	Aționariat
900 MHz	GSM	Mobifon S.A.	54,76% Mobifon Holdings B.V., Olanda 20,1% Vodafone Europe B.V., Olanda
		Orange România S.A.	51% Orange France (investitor strategic) 10,62% Norington Ent., Cipru
1800 MHz	DCS	Cosmorom S.A.	100% Romtelecom S.A.
450 MHz	CDMA2000	Telemobil S.A.	100% Inquam

Tabel 7.2. Furnizori de rețele publice mobile în România

Sursa: operatori

Cu toate că până în acest moment nu s-a acordat nici o licență UMTS, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației și-a făcut publică intenția în acest sens. Totodată, un număr de 76 de persoane au fost autorizate pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice prin intermediul rețelelor publice mobile.

7.4. Numărul de utilizatori și aria de acoperire a rețelelor publice mobile

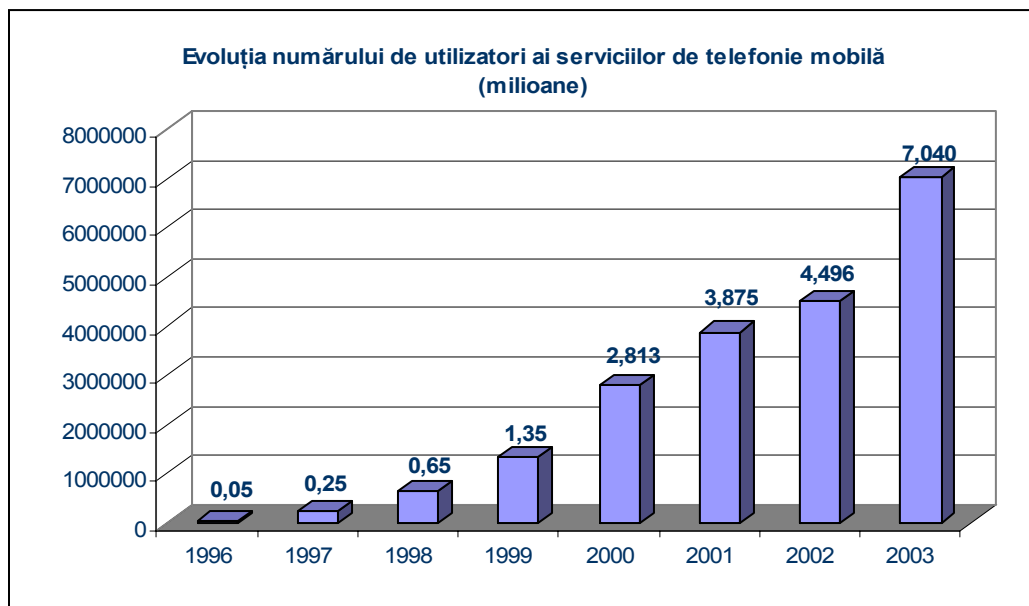

Figura 7.3. Evoluția numărului de utilizatori ai serviciilor furnizate prin intermediul rețelelor publice mobile

Sursa: ANRC

La data de 30 iunie 2003 furnizorii de servicii de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice mobile raportau următoarele date privind numărul utilizatorilor:

Mobifon (CONNEX)	2.746.000
Orange România (ORANGE)	2.589.557
Cosmorom	83.724
Telemobil (ZAPP)	142.000
TOTAL utilizatori telefonie mobilă	5.561.281

Tabel 7.4. Numărul de utilizatori ai serviciilor de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice mobile la 30 iunie 2003

Sursa: ANRC

La sfârșitul anului 2003, numărul total de utilizatori de telefonie mobilă era de 7.039.898, din care 4.326.736 utilizatori pre-paid și 2.713.162 abonați. În cel de-al doilea semestru al anului 2003, creșterea numărului total de utilizatori de telefonie mobilă a fost de 26%.

Aria de acoperire a rețelelor S.C. Mobifon S.A. și, respectiv, S.C. Orange România S.A. – depășește 70% din teritoriu și 90% din populație (Figura 7.5). Totuși, datorită condițiilor economice generale, penetrarea telefoniei mobile este cea mai scăzută în rândul țărilor candidate (24% la sfârșitul lui 2002, vezi Figura 7.6), potențialul de dezvoltare rămânând extrem de ridicat. La sfârșitul lui 2002, numărul utilizatorilor de telefonie mobilă l-a depășit pe cel al utilizatorilor de telefonie fixă.

	Mobifon (CONNEX)	Orange România (ORANGE)	Cosmorom	Telemobil (ZAPP)
Acoperire [teritoriu]	71.9%	77%	35%	60%
Acoperire [populație]	90.1%	96%	57%	60%

Tabelul 7.5. Aria de acoperire a rețelelor publice mobile (2003)

Sursa: MCTI

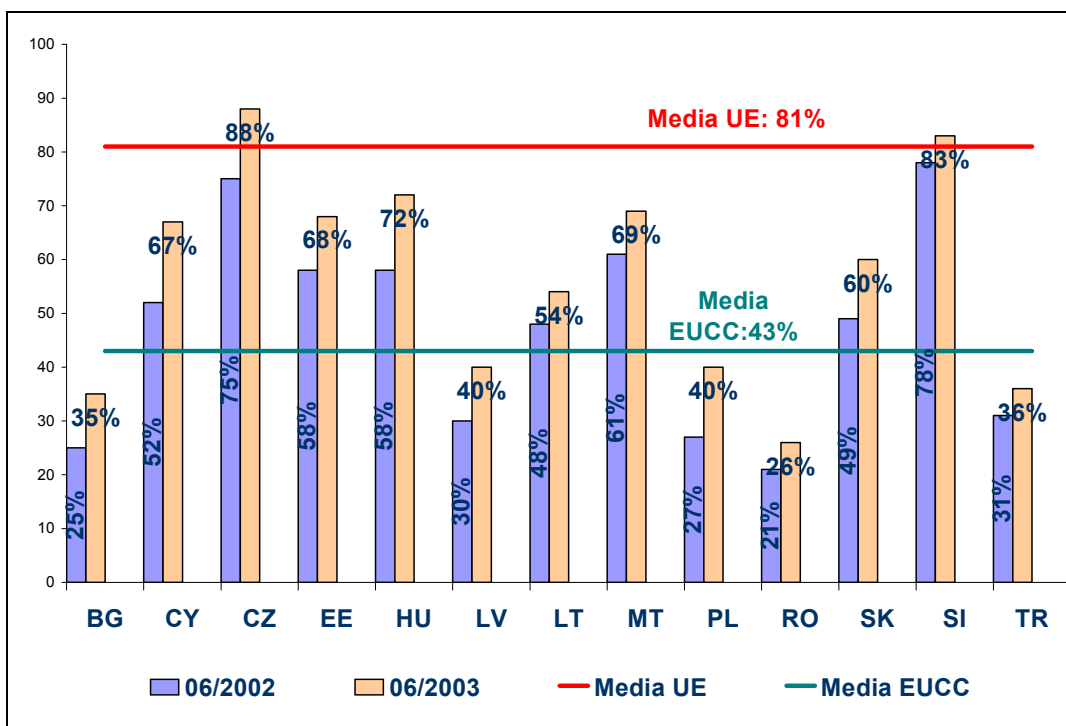

Figura 7.6. Penetrarea telefoniei mobile 2G în țările candidate pentru anii 2001 - 2002

Sursa: ANRC pe baza datelor din IBM 4th Report on Monitoring of EU Candidate Countries, 16 decembrie 2003

7.5. Activitatea de reglementare

În ultimii ani, atât Comisia Europeană cât și autoritățile de reglementare din statele membre ale Uniunii Europene au manifestat un interes din ce în ce mai mare față de comportamentul pe piață al operatorilor de rețele publice mobile, îndeosebi în ceea ce privește nivelul tarifelor de terminare a apelurilor în rețelele publice de mobile. Astfel, majoritatea autorităților de reglementare au concluzionat că aceste tarife sunt nejustificat de ridicate în comparație cu costurile aferente și au căutat modalități de intervenție în scopul eliminării acestei stări de fapt determinate de absența concurenței efective pe piață. În acest scop, operatorilor de rețele publice mobile, desemnați ca având putere semnificativă pe „piața de interconectare” (de gros), le-au fost impuse obligații de nediscriminare și acordare necondiționată a interconectării, precum și obligația de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri.

La rândul ei, ANRC urmărește asigurarea concurenței efective pe piața comunicațiilor electronice, luând în acest scop toate măsurile necesare pentru a preveni comportamentul abuziv al operatorilor cu putere semnificativă pe piață.

7.5.1. Regimul interconectării cu rețelele publice de telefonie mobilă

Pe baza *Regulamentului privind identificarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice* au fost identificate următoarele piețe relevante specifice de gros:

- Piața accesului la rețeaua publică de telefonie mobilă operată de S.C. „Cosmorom” - S.A. în vederea terminării apelurilor
- Piața accesului la rețeaua publică de telefonie mobilă operată de S.C. „Mobifon” - S.A. în vederea terminării apelurilor
- Piața accesului la rețeaua publică de telefonie mobilă operată de S.C. „Orange România” - S.A. în vederea terminării apelurilor
- Piața accesului la rețeaua publică de telefonie mobilă operată de S.C. „Telemobil” - S.A. în vederea terminării apelurilor

Fiecare dintre acești operatori a fost desemnat ca având putere semnificativă pe piața accesului la propria rețea în vederea terminării apelurilor.

În luna martie 2003, ANRC a impus acestor operatori următoarele obligații:

- S.C. Cosmorom S.A. și S.C. Telemobil S.A. au obligația de transparență (publicarea tarifelor de interconectare), precum și obligația de furnizare a unor servicii și de acordare a accesului la anumite facilități, în ceea ce privește interconectarea rețelei publice de telefonie mobilă pe care o operează cu rețelele publice de comunicații ale altor operatori, în vederea terminării traficului;
- S.C. Mobifon S.A. și S.C. Orange România S.A. au obligația de transparență, nediscriminare, ținerea evidenței contabile separate, furnizarea unor servicii și acordarea accesului la anumite facilități, precum și de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri, în ceea ce privește interconectarea rețelei publice de telefonie mobilă pe care o operează cu rețelele publice de comunicații ale altor operatori, în vederea terminării apelurilor.

În ceea ce privește S.C. Cosmorom S.A. și S.C. Telemobil S.A., datorită caracterului bilateral al contractelor de interconectare, pe fondul impunerii obligației de transparență, ANRC a considerat că un eventual comportament abuziv al acestor companii în privința stabilirii tarifelor de interconectare poate fi descurajat de forța de contracarare a partenerilor contractuali.

Astfel, aplicând principiul intervenției minime, ANRC și-a limitat acțiunea de reglementare în ceea ce privește cei doi operatori la impunerea obligației de transparență. În acest sens, în cazul în care comportamentul de piață al S.C. Cosmorom S.A. sau S.C. Telemobil S.A. va dovedi că forța de contracarare a celorlalți operatori nu este suficientă pentru a asigura prevenirea abuzurilor, ANRC își rezervă opțiunea de a-și revizui în consecință nivelul și forța măsurilor de reglementare.

Transparența este o obligație absolut necesară pentru a crea premisele implementării principiului nediscriminării. Toți operatorii au obligația de a face publice tarifele pentru serviciile necesare realizării interconectării cu rețeaua publică de telefonie mobilă pe care o operează, în vederea terminării apelurilor, și de a transmite ANRC o copie a acordurilor de interconectare încheiate, în termen de 10 zile de la încheierea acestora.

Obligația de nediscriminare, impusă S.C. Mobifon S.A. și S.C. Orange România S.A., urmărește prevenirea abuzurilor de putere pe piață și presupune oferirea de condiții contractuale echivalente, în condiții similare, atât propriilor operațiuni sau membrilor aceluiași grup, cât și celorlalți operatori.

Obligația de **fundamentare a tarifelor de interconectare în funcție de costuri**, impusă S.C. Mobifon S.A. și S.C. Orange România S.A., are scopul de a împiedica folosirea puterii de piață pentru a stabili tarife excesive. Efectul unui astfel de comportament anticoncurențial ar fi resimțit de utilizatorii celorlalte rețele de comunicații electronice, nevoiți să plătească tarife ce includ surplusul plătit de operator pe piața de gros, dar și de operatorii acestor rețele, a căror capacitate competitivă este afectată de creșterea costurilor. De asemenea, comunicarea utilizatorilor conectați la rețele diferite ar fi descurajată și ar fi favorizată creșterea gradului de concentrare a pieței.

Astfel, S.C. Mobifon S.A. și S.C. Orange România S.A. au obligația de a determina tarifele de interconectare în vederea terminării traficului pe baza unui model de calculație a costurilor incrementale pe termen lung, aprobat de ANRC. Până la data de 1 ianuarie 2004, S.C. Mobifon S.A. și S.C. Orange România S.A. vor practica tarife de terminare care să respecte următoarele plafoane maxime:

Către	Romtelecom	Mobifon	Orange	Cosmorom	Telemobil
De la Romtelecom		11 \$centți	11 \$centți	N/A	N/A
Mobifon	2,14 €centți		11 \$centți	N/A	N/A
Orange	2,14 €centți	11 \$centți		N/A	N/A
Cosmorom	2,14 €centți	11 \$centți	11 \$centți		N/A
Telemobil	2,14 €centți	11 \$centți	11 \$centți	N/A	

Tabelul 7.7. Tarife de terminare în rețele operatorilor de telefonie mobilă în orele de vârf
Sursa: ANRC

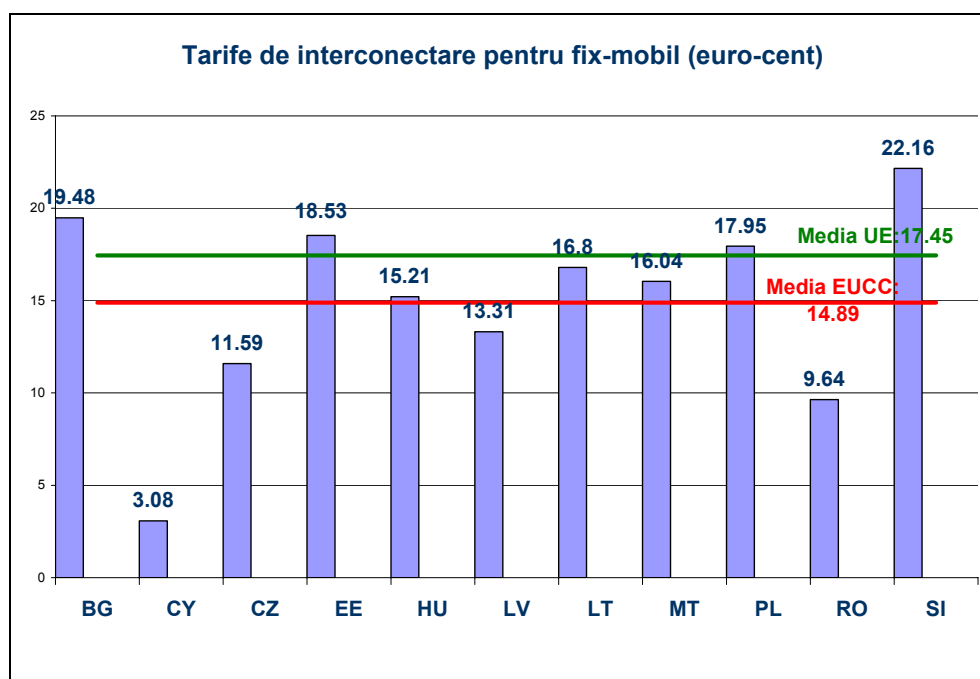

Figura 7.8. Tarifele de terminare fix-mobil în țările candidate

Sursa: ANRC pe baza datelor IBM 4th Report on Monitoring of EU Candidate Countries, 16 decembrie 2003

Așa cum se observă în Figura 7.8, tarifele de interconectare pentru terminarea în rețelele publice mobile a apelurilor originare în rețelele publice fixe înregistrează valori sub media celor din țările membre și țările candidate.

7.5.2. Fundamentarea în funcție de costuri a tarifelor de interconectare

În scopul implementării efective și transparente a obligației de fundamentare în funcție de costuri a tarifelor operatorilor de rețele publice mobile în sarcina cărora a fost impusă această obligație, ANRC a adoptat o politică similară celei stabilite în vederea fundamentării în funcție de costuri a tarifelor pentru interconectarea cu rețeaua publică fixă a S.C. Romtelecom S.A. Astfel, ANRC a elaborat două Regulamente privind realizarea modelului de tip „top-down” de calculație a costurilor incrementale pe termen lung de către S.C. Mobifon S.A. și, respectiv, S.C. Orange România S.A., aprobate prin Deciziile președintelui ANRC nr.1382/2003, și, respectiv, nr.1383/2003.

Regulamentele conțin reguli detaliate privind modul de realizare a modelului de tip „top-down” de calculație a costurilor medii incrementale pe termen lung pentru activitățile care au legătură cu interconectarea cu rețelele publice mobile, în vederea terminării apelurilor. Stabilirea tarifelor se va realiza utilizând rezultatele reconcilierii dintre modele de calculație a costurilor elaborate de către operatori și un model de calculație a costurilor de tip „bottom-up” elaborat de ANRC, astfel încât operatorii vor trebui să respecte o serie de cerințe de flexibilitate și transparență, impuse prin regulamentele ANRC.

Potrivit acestor regulamente, termenul limită de dezvoltare și implementare a modelului de calculație a costurilor de către S.C. Mobifon S.A. și S.C. Orange România S.A. este 1 iulie 2004.

8. Sectorul serviciilor de transmisiuni de date, acces la Internet și linii închiriate

8.1. Descriere generală

Serviciile de transmisiuni de date, acces la Internet și linii închiriate reprezintă aproximativ 1,6% din piața românească de comunicații electronice. Valoarea pieței pentru aceste categorii de servicii a înregistrat o creștere de 12% în anul 2003 față de anul 2002 (Figura 8.1).

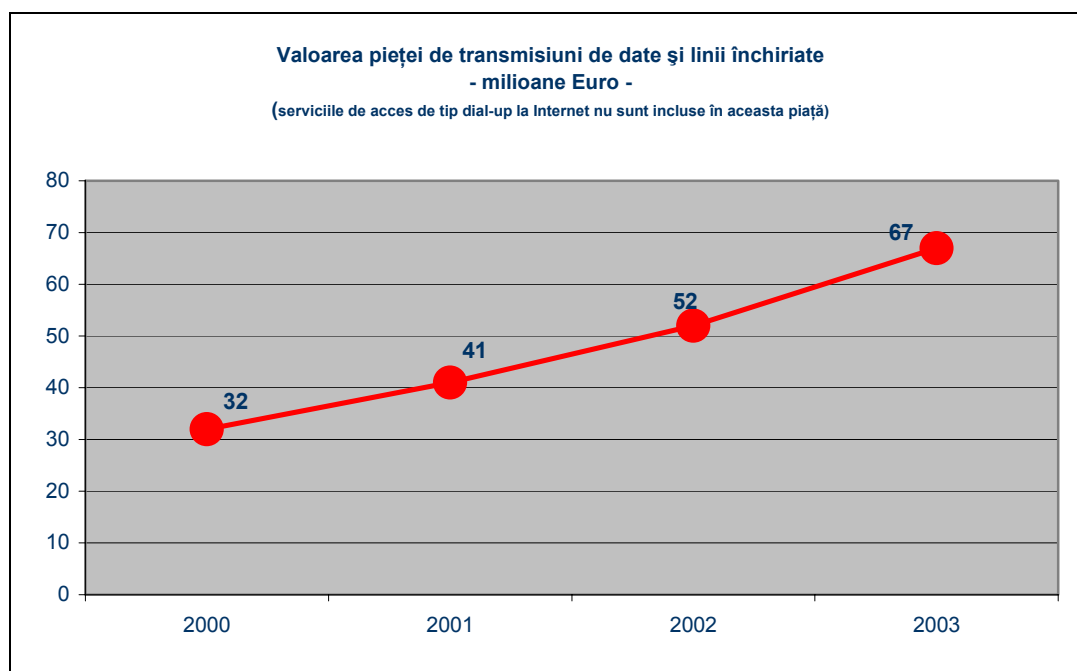

Figura 8.1. Valoarea pieței de servicii de transmisiuni de date și linii închiriate

Sursa: EITO Edition 2003 Book (cifrele pentru anul 2003 reprezintă estimări).

Principalele obiective urmărite de către ANRC prin măsurile de reglementare ce vizează aceste piețe sunt:

- promovarea serviciilor de comunicații electronice în bandă largă prin facilitarea accesului noilor furnizori la utilizatorii finali;
- stimularea concurenței prin eliminarea barierelor la intrarea pe piețele de servicii de transmisiuni de date, acces la Internet și linii închiriate;
- protejarea intereselor utilizatorilor finali prin asigurarea accesibilității serviciilor de acces la Internet și transmisiuni de date.

8.2. Servicii de transmisiuni de date și acces la Internet

Până la data de 31 decembrie 2003, 354 de companii au fost autorizate să furnizeze servicii de transmisiuni de date și 362 au fost autorizate să furnizeze servicii de acces la Internet. Principalele servicii furnizate pe piața cu amănuntul sunt: VPN, acces Internet, VoIP, etc.

Intrarea noilor furnizori pe piață a fost facilitată prin adoptarea regimului de autorizare generală și prin reglementarea de către ANRC a condițiilor privind accesul și interconectarea cu rețeaua operată de S.C. Romtelecom S.A.

Astfel, la 31 decembrie 2003, un număr de 362 de companii erau autorizate să furnizeze **servicii de acces la Internet**. Dintre acestea, 77% au raportat furnizarea de servicii de acces prin fire metalice torsadate (servicii de tip dial-up), 60% acces prin cablu coaxial, 77% acces prin linii închiriate și 72% acces radio (Figura 8.2).

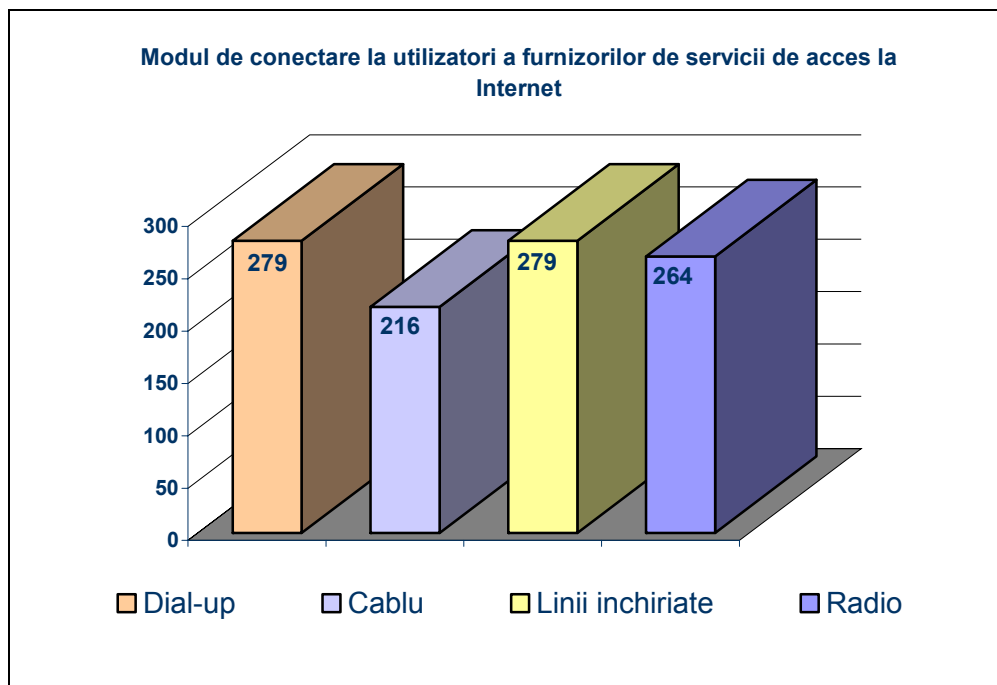

Figura 8.2. Modul de conectare la utilizatori a furnizorilor de servicii de acces la Internet

Sursa: ANRC

8.3. Acces la Internet în bandă largă

În perioada 2001 – 2002, numărul conexiunilor de acces la Internet în bandă largă a crescut de 21,8 de ori, în principal pe seama creșterii numărului de conexiuni prin cablu coaxial oferite utilizatorilor rezidențiali (Figura 8.3).

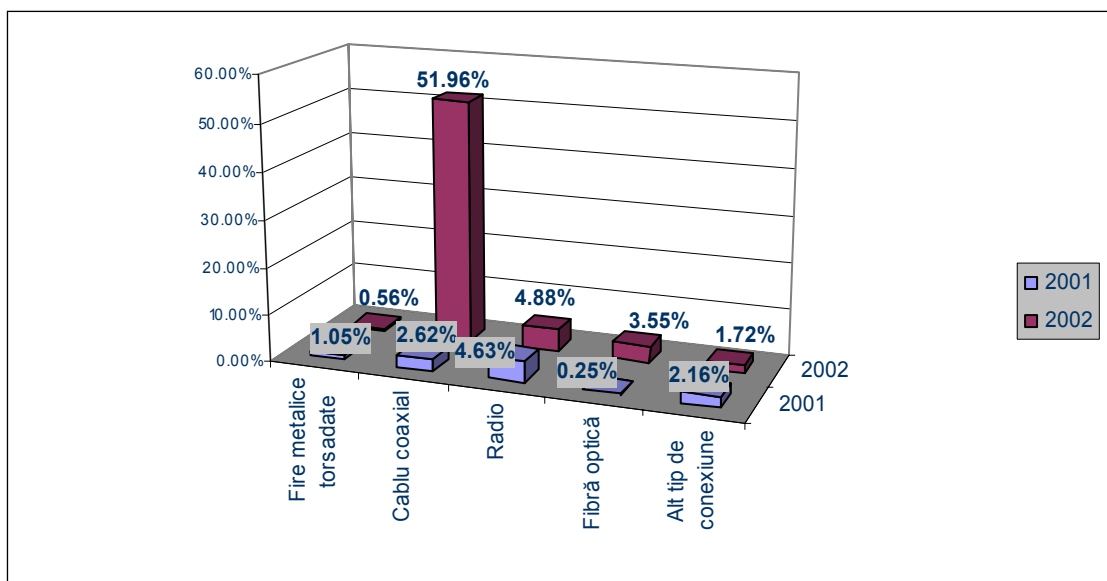

Figura 8.3. Ponderea conexiunilor de acces Internet în bandă largă furnizate prin propria rețea de acces, în funcție de tipul conexiunii, în total conexiuni la Internet (în 2001 și 2002)

Sursa: Studiu ANRC privind Identificarea piețelor relevante specifice de gros din sectorul comunicațiilor electronice privind accesul la bucla locală, serviciile de linii închiriate, accesul la infrastructura asociată 16.09.2003

Astfel, ponderea conexiunilor dedicate în bandă largă în totalul conexiunilor dedicate pentru acces la Internet a crescut de la 10,48%, în anul 2001, la 62,68%, în anul 2002 (Figura 8.4).

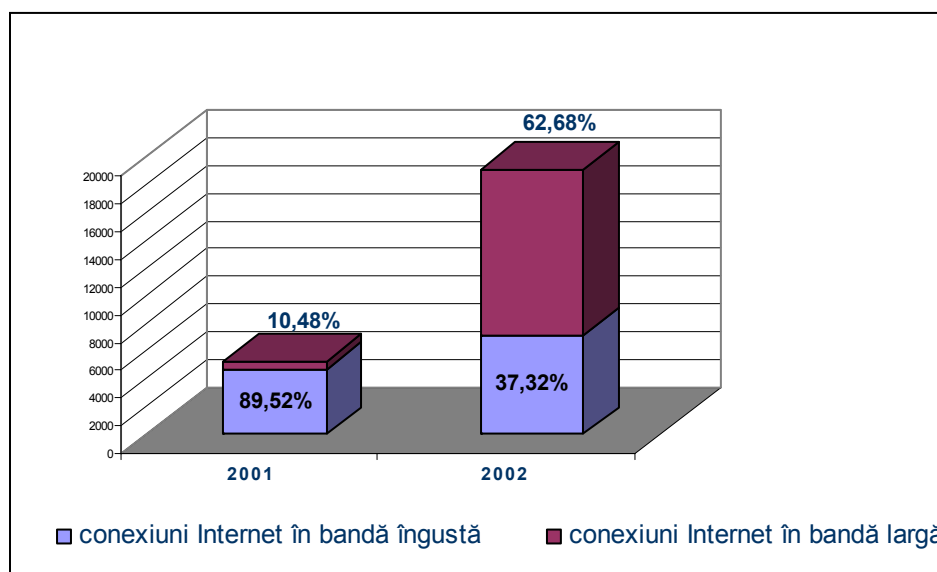

Figura 8.4. Ponderea conexiunilor Internet în bandă largă furnizate prin propria rețea de acces în total conexiuni dedicate la Internet (in anii 2001 si 2002)

Sursa: Studiu ANRC privind Identificarea piețelor relevante specifice de gros din sectorul comunicațiilor electronice privind accesul la bucla locală, serviciile de linii închiriate, accesul la infrastructura asociată 16.09.2003

8.4. Acces la Internet în bandă îngustă

Deși creșterea penetrării conexiunilor dial-up este limitată de numărul redus de calculatoare personale, se estimează că numărul acestora va crește rapid în următorii ani. De asemenea, creșterea utilizării Internetului pentru o multitudine de servicii creează

premisele creșterii pieței serviciilor de acces la Internet. Astfel, procentul utilizatorilor de Internet în total populație, 9% în anul 2001, deși mic în comparație cu celelalte țări europene, este estimat că va ajunge la 16% pentru anul 2003 conform datelor puse la dispoziție de către Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației.

În ceea ce privește prețul, tarifele pentru serviciile de acces dial-up prin fire metalice torsadate rămân cele mai mici din rândul țărilor candidate, situându-se la nivelul celor mai mici tarife înregistrate în rândul țărilor membre ale Uniunii Europene.

8.5. Activitatea de reglementare privind serviciile de transmisiuni de date și serviciile de acces la Internet

8.5.1. Accesul la Internet prin dial-up

Serviciile de acces la Internet prin dial-up beneficiază de același regim de reglementare la nivelul pieței de gros ca și serviciile de telefonie furnizate prin intermediul rețelelor publice fixe neexistând o distincție din punct de vedere al reglementării între apelurile dial-up și apelurile de telefonie.

8.5.2. Accesul la bucla locală

În urma rezultatelor studiului de piață³² realizat de către ANRC în perioada 20.02.2003 – 24.03.2003 și a aplicării criteriilor din „Regulamentul privind identificarea pietelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice”, au fost identificate următoarele piețe relevante specifice de gros:

- 1. piața furnizării accesului necondiționat, total sau partajat, la bucla locală constituită dintr-o pereche de fire metalice torsadate, în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice în bandă largă și de servicii de telefonie destinate publicului la puncte fixe;*
- 2. piața furnizării accesului de tip «bit stream» la bucla locală constituită dintr-o pereche de fire metalice torsadate, fibră optică sau cablu coaxial și la bucla locală radio, în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice în bandă largă.*

Ținând cont de particularitățile pieței românești, de experiența celorlalte autorități de reglementare în domeniu și de evoluțiile piețelor internaționale, ANRC a decis numai reglementarea primei piețe, cea de-a doua fiind definită în scopul monitorizării.

S.C. Romtelecom S.A. a fost identificată ca fiind operator cu putere semnificativă pe piața furnizării accesului necondiționat, total sau partajat, la bucla locală constituită dintr-o pereche de fire metalice torsadate, în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice în bandă largă și de servicii de telefonie destinate publicului la puncte fixe, urmând ca în anul 2004 să-i fie impuse, în mod corespunzător, una sau mai multe dintre obligațiile prevăzute la art.9-14 din Ordonanța Guvernului nr.34/2002 privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.527/2002.

³² Studiu privind identificarea pietelor relevante specifice de gros din sectorul comunicațiilor electronice privind accesul la bucla locală, serviciile de linii închiriate, accesul la infrastructura asociată.
<http://www.anrc.ro/documente/RAPORT%20FINAL%20STUDIUL%20ANRC%2012.09.2003.pdf>

Scopul major al intervenției ANRC prin reglementarea *accesului necondiționat la bucla locală* îl constituie facilitarea accesului utilizatorilor finali la serviciile de comunicații electronice în bandă largă, în special la serviciile de acces la Internet în bandă largă.

Adoptarea *Deciziei privind principiile și condițiile ofertei de referință pentru accesul necondiționat la bucla locală constituită dintr-o pereche de fire metalice torsadate aparținând rețelei publice de telefonie fixă operate de S.C. „Romtelecom” – S.A.* - decizie aflată în prezent în stadiul de proiect supus consultării publice - va permite operatorilor nou intrați pe piață să aibă acces la bucla locală formată din fire metalice torsadate a S.C. Romtelecom S.A. în condiții de **transparență, nediscriminare** și la **tarife fundamentate în funcție de costurile eficiente**, putând astfel să ofere utilizatorilor servicii de comunicații electronice în bandă largă și servicii de telefonie destinate publicului la puncte fixe. De asemenea, S.C. Romtelecom S.A. va avea obligația de a ține **evidența contabilă separată**, în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru activitățile care au legătură cu furnizarea accesului necondiționat la bucla locală.

Furnizorii de servicii de comunicații electronice nou intrați pe piață vor putea alege între două modalități de acces la bucla locală:

- **acces total**, caz în care operatorul închiriază de la S.C. Romtelecom S.A. perechea de fire metalice torsadate care formează bucla locală, pe care o va utiliza în mod exclusiv, putând stabili în mod independent serviciile de comunicații electronice pe care le va oferi abonaților;
- **acces partajat**, situație în care S.C. Romtelecom S.A. utilizează doar canalul de frecvență joasă (0–4 KHz), pentru furnizarea serviciilor de telefonie, celelalte canale de frecvență fiind utilizate de operatorul nou intrat pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice în bandă largă (prin intermediul tehnologiilor xDSL).

În ceea ce privește nivelul tarifelor pentru accesul la bucla locală, ANRC va avea în vedere stabilirea unui echilibru între două obiective esențiale: facilitarea intrării rapide pe piață a unor noi furnizori și încurajarea investițiilor în infrastructură (construirea de noi rețele de acces sau dezvoltarea celor existente).

8.6. Linii închiriate

S.C. Romtelecom – S.A. a beneficiat până la 31 decembrie 2002 de drepturi exclusive în ceea ce privește furnizarea serviciului de linii de cablu închiriate, iar Societatea Națională de Radiocomunicații S.A. a beneficiat până la aceeași dată de drepturi exclusive în ceea ce privește furnizarea serviciului de linii de radio închiriate cu capacitate mai mare de 2 Mbits/s.

Având în vedere obiectivul de promovare a concurenței la nivelul pieței cu amănuntul, ANRC a identificat două piețe relevante specifice de gros: *piața furnizării serviciilor de linii închiriate–segmente terminale* și *piața furnizării serviciilor de linii închiriate–segmente de trunchi*. Măsurile implementate de ANRC pe aceste piețe țin cont atât de particularitățile pieței românești de servicii de linii închiriate, cât și de experiența celorlalte autorități de reglementare în domeniu și de evoluția piețelor internaționale.

8.6.1. Piața furnizării serviciilor de linii închiriate—segmente terminale

Analiza de piață

Pe baza rezultatelor unui studiu de piață realizat de ANRC în perioada 20.02.2003 – 24.03.2003, prin intermediul unor chestionare expediate prin poștă unui număr de 494 de furnizori (numărul total al persoanelor autorizate de către ANRC în vederea furnizării de rețele publice de comunicații electronice și servicii de comunicații electronice destinate publicului, până la data de 01.02.2003), ANRC a realizat o analiză detaliată a pieței serviciilor de linii închiriate.

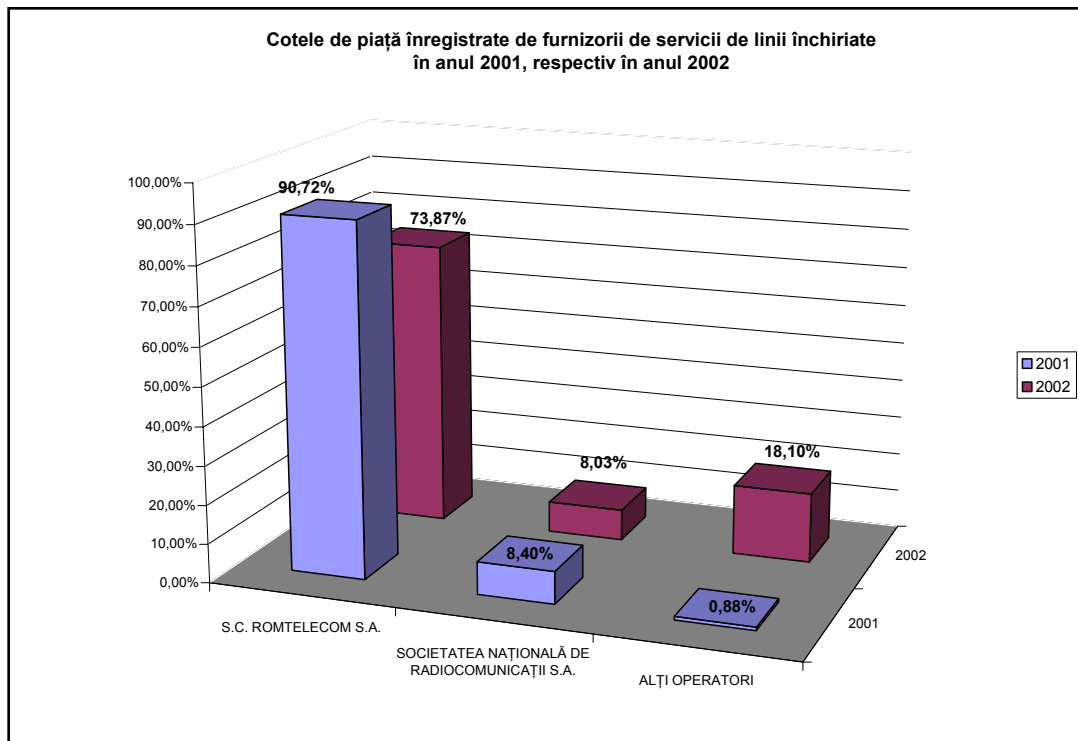

Figura 8.5. Cotele de piață înregistrate de furnizorii de servicii de linii închiriate în anul 2001, respectiv anul 2002³³

Sursa: Studiu ANRC privind identificarea piețelor relevante specifice de gros din sectorul comunicațiilor electronice privind accesul la bucla locală, serviciile de linii închiriate, accesul la infrastructura asociată (16.09.2003)

Astfel, S.C. Romtelecom S.A. este cel mai important furnizor de servicii de linii închiriate, deținând o cotă de piață de 90,72% în anul 2001, respectiv de 73,87% în anul 2002. Aceasta a fost unul dintre cele mai importante criterii pe baza cărora compania a fost desemnată drept *operator cu putere semnificativă* pe piața furnizării serviciilor de linii închiriate – segmente terminale (Figura 8.5).

Deși există 14 furnizori care utilizează rețeaua proprie de acces pentru furnizarea serviciilor de linii închiriate, totuși cota de piață deținută de către aceștia pe piața furnizării serviciilor de linii închiriate este redusă (Figura 8.6).

³³ Cotele de piață înregistrate de furnizorii de servicii de linii închiriate au fost calculate prin transformarea capacităților liniilor furnizate în fluxuri de 64 Kbps.

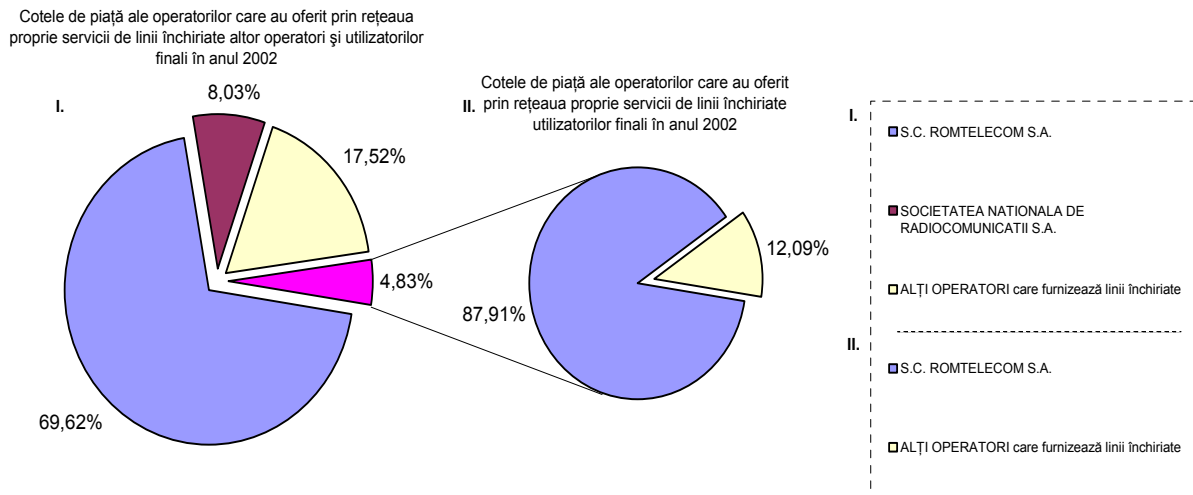

Figura 8.6. Cotele de piață înregistrate de furnizorii de servicii de linii închiriate în anul 2002

Sursa: Studiu ANRC privind Identificarea piețelor relevante specifice de gros din sectorul comunicațiilor electronice privind accesul la bucla locală, serviciile de linii închiriate, accesul la infrastructura asociată (16.09.2003)

Concluziile studiului indică faptul că competitivitatea și numărul furnizorilor de servicii de linii închiriate depind atât de măsura în care aceștia dispun de infrastructură proprie, cât și de posibilitatea acestora de a achiziționa, acolo unde este mai eficient, linii închiriate - segmente terminale de pe piața de gros corespunzătoare.

Pornind de la considerentele de mai sus, pe baza aplicării criteriilor din *Regulamentul pentru efectuarea analizelor de piață și determinarea puterii semnificative pe piață*, a fost adoptată Decizia președintelui ANRC nr.802/2003, prin care S.C. Romtelecom – S.A. a fost desemnată ca fiind operator cu putere semnificativă pe piața furnizării serviciilor de linii închiriate–segmente terminale.

Regimul interconectării cu rețeaua publică de telefonie fixă a S.C Romtelecom S.A. în vederea furnizării serviciilor de linii închiriate–segmente terminale

ANRC a impus³⁴ S.C. Romtelecom S.A. obligații privind **transparența, nediscriminarea, evidența contabilă separată și fundamentarea tarifelor în funcție de costuri**, precum și obligația de a oferi **accesul la toate serviciile necesare** pentru ca operatorii interconectați să poată furniza propriile servicii de comunicații electronice. Aceste servicii includ accesul la serviciile de asistență operațională și sistemele informaționale sau bazele de date pentru pregătirea comenzilor, întreținere și solicitări de reparații, precum și

³⁴ Prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.1379/2003 privind interconectarea pentru linii închiriate–segmente terminale cu rețeaua publică de telefonie fixă.

serviciul de colocare și celelalte resurse tehnice necesare instalării, conectării, funcționării și întreținerii corespunzătoare a echipamentelor colocate.

S.C. Romtelecom S.A. are obligația de a permite interconectarea la toate punctele rețelei unde acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic, respectiv la toate nodurile de transmisiuni ale rețelei SDH/PDH de la nivelul rețelei de transmisiuni regionale, al rețelei de transmisiuni locale subordonate sau al rețelei de acces subordonate, potrivit arhitecturii rețelei.

Impunerea de obligații operatorului cu putere semnificativă pe piața furnizării serviciilor de linii închiriate - segmente terminale are ca scop promovarea concurenței pe piețele cu amănuntul aflate în aval, precum și încurajarea investițiilor eficiente în infrastructură. Astfel, operatorii care dețin rețele de transmisiuni naționale sau regionale vor putea furniza servicii de linii închiriate - circuit total pe piața cu amănuntul prin achiziționarea de servicii de linii închiriate - segmente terminale de la S.C. Romtelecom S.A., concurând în acest fel cu operatorul cu putere semnificativă pe piață.

Tarifele pentru servicii de linii închiriate-segmente terminale vor fi stabilite, într-o primă fază, pe baza tarifelor practicate de S.C. Romtelecom S.A. pentru furnizarea serviciilor de linii închiriate pe piața cu amănuntul, ajustate în vederea eliminării costurilor specifice pieței cu amănuntul.

Până la data de 1 martie 2004, S.C. Romtelecom S.A. va actualiza ORI pentru a oferi serviciile de interconectare pentru toate tipurile de linii închiriate-segmente terminale prevăzute în Decizia președintelui ANRC nr.1379/2003.

8.6.2. Piața furnizării serviciilor de linii închiriate – segmente de trunchi

În România există, în prezent, 5 furnizori care dispun de rețele de transport la nivel național sau la nivel regional, cu posibilitatea extinderii la nivel național. În urma analizei pieței, ANRC a ajuns la concluzia că furnizorii care dețin o astfel de rețea de transport vor fi în măsură să concureze cu S.C. Romtelecom S.A. în ceea ce privește serviciile de linii închiriate furnizate la nivelul rețelei de transmisiuni naționale.

Această piață înregistrează o dinamică accentuată, fiind previzibilă, în viitorul apropiat, creșterea numărului de furnizori care oferă servicii de linii închiriate-segmente de trunchi folosind infrastructura proprie.

În consecință, ANRC a identificat piața furnizării serviciilor de linii închiriate-segmente de trunchi drept piață relevantă urmând a monitoriza evoluția concurenței și măsura în care barierele la intrarea pe piață pot restricționa dezvoltarea acesteia. ANRC nu consideră oportună intervenția pe această piață prin desemnarea unui furnizor cu putere semnificativă și impunerea în sarcina acestuia a unor obligații specifice.

9. Sectorul serviciilor poștale

9.1. Descriere generală

Cadrul de reglementare al sectorului serviciilor poștale din România a suferit transformări importante în anii 2002 și 2003. Dezvoltarea economiei în ansamblu a determinat creșterea numărului de furnizori de servicii poștale, precum și apariția unor noi servicii cu valoare adăugată. Mulți dintre furnizorii de servicii poștale care operează pe această piață desfășoară și alte activități economice, oferind, de exemplu, servicii de transport. Compania Națională Poșta Română S.A. este însă în continuare furnizorul cu cea mai mare cifră de afaceri, singurul care oferă o gamă completă de servicii poștale.

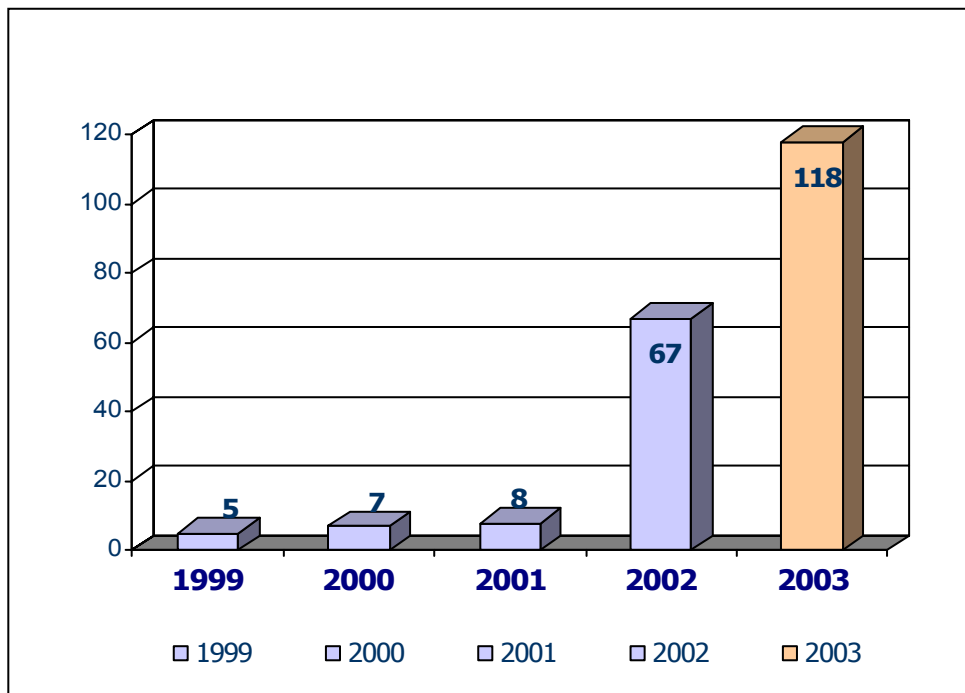

Figura 9.1. Evoluția pieței serviciilor poștale (număr de companii. 31 decembrie 2003)

Sursa: ANRC

9.2. Obiectivele de reglementare a sectorului serviciilor poștale

Principala preocupare a ANRC în domeniul serviciilor poștale a fost implementarea noilor dispoziții legale aplicabile sectorului poștal. Ordonanța privind serviciile poștale a modificat semnificativ sistemul de autorizare și a introdus noi prevederi referitoare la reglementarea pieței și la serviciul universal, precum și la responsabilitățile instituționale aferente. De asemenea, Legea serviciului universal a modificat modul de stabilire a tarifelor poștale, prin abrogarea parțială a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.36/2001 privind regimul prețurilor și tarifelor reglementate, care se stabilesc cu avizul Oficiului Concurenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.115 din 7 martie 2001, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.205/2002, cu modificările ulterioare.

În consecință, activitatea ANRC s-a desfășurat pe direcția a două axe principale:

- completarea cadrului de reglementare, prin elaborarea legislației secundare necesare;
- aplicarea efectivă a noilor reglementări, în special prin implementarea noului sistem de autorizare.

Evident, aceste activități s-au desfășurat în paralel cu activitatea de pregătire a ANRC pentru a deveni complet operațională, de exemplu activitatea de pregătire profesională a personalului (inclusiv din teritoriu) în domeniul reglementărilor poștale și activitatea de popularizare a ANRC în rândul furnizorilor și utilizatorilor de servicii poștale.

9.3. Activitatea de reglementare

La începutul anului 2003, ANRC a elaborat o decizie³⁵ referitoare la autorizarea furnizorilor de servicii poștale. Decizia a fost adoptată în urma unei consultări publice și a unei dezbateri în cadrul Consiliului Consultativ al ANRC. Decizia președintelui ANRC nr.118/2003 stabilește procedura de autorizare și regulile aplicabile furnizorilor de servicii poștale. Serviciile din sfera serviciului universal urmează să fie prestate pe bază de licență individuală, iar cele din afara sferei serviciului universal pe bază de autorizație generală, obținută în urma notificării.

Pe baza strategiei privind serviciul universal în domeniul serviciilor poștale, ANRC a stabilit procedura de selectare a furnizorului sau furnizorilor de serviciu universal, prin *Decizia președintelui ANRC nr.1351/2003 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.885 din 12 decembrie 2003. Desemnarea unui furnizor de servicii poștale ca furnizor de serviciu universal se realizează de către ANRC la cerere sau din oficiu. Pot fi desemnate în acest sens doar companiile care au notificat ANRC cu privire la intenția lor de a furniza servicii poștale incluse în sfera serviciului universal.

Companiile care doresc să devină furnizori de serviciu universal pot transmite ANRC o cerere cu privire la această intenție, care va fi analizată și soluționată de o comisie de evaluare stabilită de președintele ANRC. ANRC va putea desemna din oficiu un furnizor de serviciu universal dacă nu a primit nici o cerere de desemnare în termenul prevăzut, dacă nici una dintre persoanele care au depus o cerere nu a fost desemnată ca furnizor de serviciu universal sau dacă nu au fost desemnați furnizori de serviciu universal pentru toate serviciile incluse în sfera serviciului universal sau pentru întreg teritoriul României. Desemnarea se realizează prin decizie a președintelui ANRC și se supune procedurii de consultare publică.

Conform deciziei, furnizorii desemnați au obligația de a asigura continuitatea furnizării serviciului, prin cel puțin o colectare de la fiecare punct de acces și cel puțin o livrare la locuința fiecărei persoane fizice și la sediul fiecărei persoane juridice, în fiecare zi lucrătoare, nu mai puțin de 5 zile pe săptămână, în toate localitățile de pe teritoriul național. De asemenea, furnizorul are obligația de a publica informații privind

³⁵ Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.118/2003 privind procedura de autorizare a furnizorilor de servicii poștale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.212 din 1 aprilie 2003

caracteristicile serviciilor pentru care a fost desemnat, precum și de a supune aprobării ANRC și de a publica tarifele practicate pentru aceste servicii.

De asemenea, un proiect de decizie referitor la emisiunile filatelice este în stadiu avansat de elaborare.

Implementarea noilor reglementări a însemnat, în special, aplicarea regimului de autorizare generală și emiterea licențelor individuale, precum și supravegherea pieței serviciilor poștale.

9.3.1. Autorizarea generală

Intrarea în vigoare a Deciziei președintelui ANRC nr.118/2003 a avut un rol de catalizator în dezvoltarea pieței serviciilor poștale, în special pentru serviciile din afara sferei serviciului universal (v. Figurile 9.1 și 9.2, precum și Tabelul 9.3). În urma celor 126 de notificări primite au fost eliberate 120 certificate prin care se atestă dreptul de a furniza servicii poștale. Ulterior, două persoane au renunțat la furnizarea de servicii poștale astfel încât la sfârșitul anului 2003 numărul companiilor autorizate era de 118.

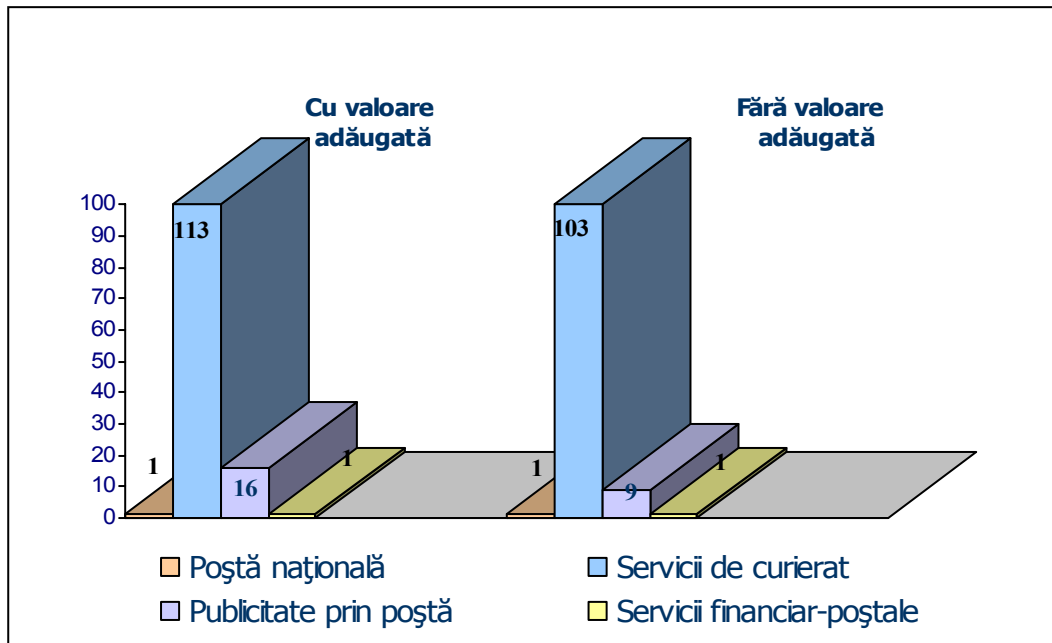

Figura 9.2 Companii autorizate să ofere servicii poștale (31 decembrie 2003)

Tipul serviciului		Nr. de firme autorizate
Express		8
Publicitate prin poștă	Fără valoare adăugată	11
	Cu valoare adăugată	15
	Total	16

Tabelul 9.3 Statistica privind unele categorii de servicii poștale

ANRC a realizat un registru public al furnizorilor autorizați, care poate fi consultat pe pagina de Internet a instituției, la adresa: http://reg.anrc.ro/posta/reg_univ.php. Acesta

permite oricărui vizitator să afle denumirea societăților comerciale autorizate să furnizeze servicii poștale într-un anumit județ, informație utilă atât utilizatorilor finali, cât și autorităților publice.

La sfârșitul lunii decembrie 2003, 103 companii furnizau servicii fără valoare adăugată și 113 companii - servicii cu valoare adăugată. Dintre acestea din urmă, 108 companii ofereau servicii cu valoare adăugată pe segmentul 0 – 10kg, iar 110 furnizau aceste servicii pe segmentul 10 – 50 kg (Figura 9.4).

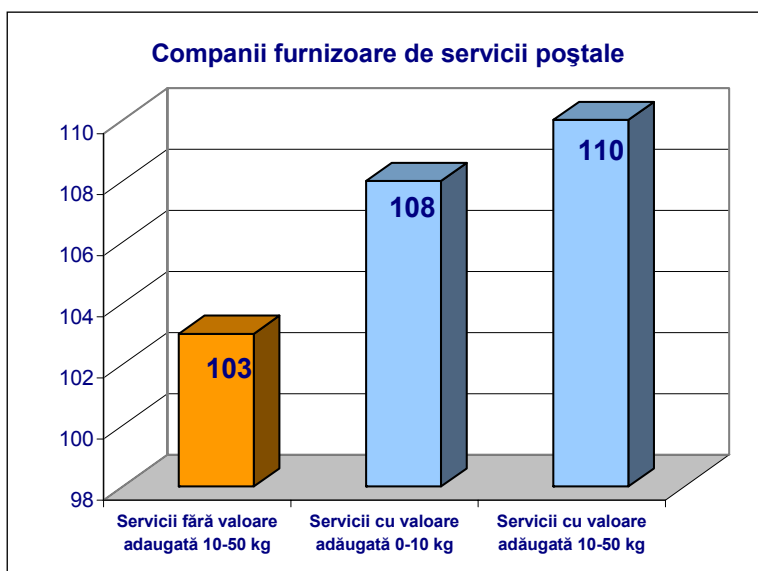

Figura 9.4. Furnizori de servicii poștale

Printre persoanele juridice autorizate se numără furnizori cu tradiție pe piața românească: C. N. Poșta Română S.A., S.C. DHL International România S.R.L., S.C. Trans Courier Service (TCS) S.R.L., S.C. TNT România S.R.L., S.C. Pegasus Courier S.R.L., S.C. Fan Courier Express S.R.L., care și-au reînnoit autorizațiile, dar și foarte mulți furnizori noi. Deși activitatea poștală nu presupune în mod necesar o infrastructură proprie, majoritatea operatorilor au preferat să își dezvolte propriile rețele poștale (Figura 9.5).

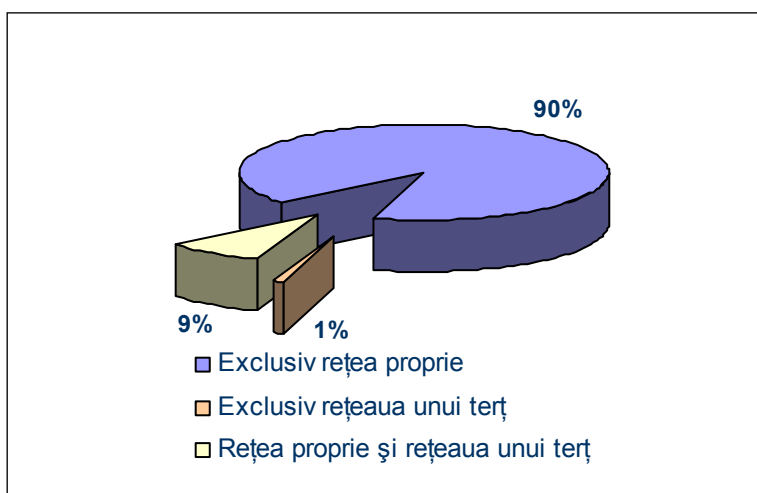

Figura 9.5. Rețele utilizate pentru furnizarea serviciilor poștale

9.3.2. Licențe individuale

Până în acest moment, ANRC a primit cerere de acordare a licenței individuale numai din partea C.N. Poșta Română S.A.

În luna iulie 2003, ANRC a acordat C.N. Poșta Română S.A. licența individuală privind furnizarea serviciilor poștale incluse în sfera serviciului universal. Licența stabilește serviciile pe care C.N. Poșta Română S.A. le va furniza, condițiile de calitate a serviciilor, precum și drepturile și obligațiile companiei în calitate de furnizor de servicii poștale din sfera serviciului universal.

C.N. Poșta Română S.A. va trebui să furnizeze serviciile la tarife accesibile, bazate pe costuri, să informeze utilizatorii cu privire la caracteristicile serviciilor furnizate, la tarifele și la standardele de calitate la care sunt furnizate aceste servicii, precum și despre mecanismele de soluționare a reclamațiilor primite de la utilizatori. De asemenea, punctele de acces cu program permanent vor avea un program de lucru cu publicul de 8 ore, iar durata timpului de așteptare la ghișeu trebuie să fie de maxim 5 minute.

În ceea ce privește condițiile de calitate a serviciilor, licența individuală deținută de C.N. Poșta Română S.A. prevede că trimiterile poștale care fac obiectul serviciului standard (trimiteri pentru care expeditorul nu solicită nici un tratament special, cum ar fi: înregistrarea ca recomandate, asigurarea valorii etc.) trebuie să ajungă la destinație în maxim 4 zile de la data prezentării. Mai mult, numărul anual de reclamații întemeiate privind trimiterile poștale nu trebuie să fie mai mare de 2 la 1000 de trimiteri poștale pentru fiecare categorie, iar numărul anual de sesizări întemeiate referitoare la atitudinea salariaților C.N. Poșta Română S.A. nu trebuie să fie mai mare de 5 la 100 de salariați.

9.3.3. Supravegherea pieței

Pentru a asigura existența unei competiții corecte pe piața serviciilor poștale și respectarea actelor normative în vigoare, ANRC a efectuat în cursul anului 2003 controale la mai mulți furnizori, aplicând sancțiunile prevăzute de lege în cazul furnizării de servicii poștale fără autorizație.

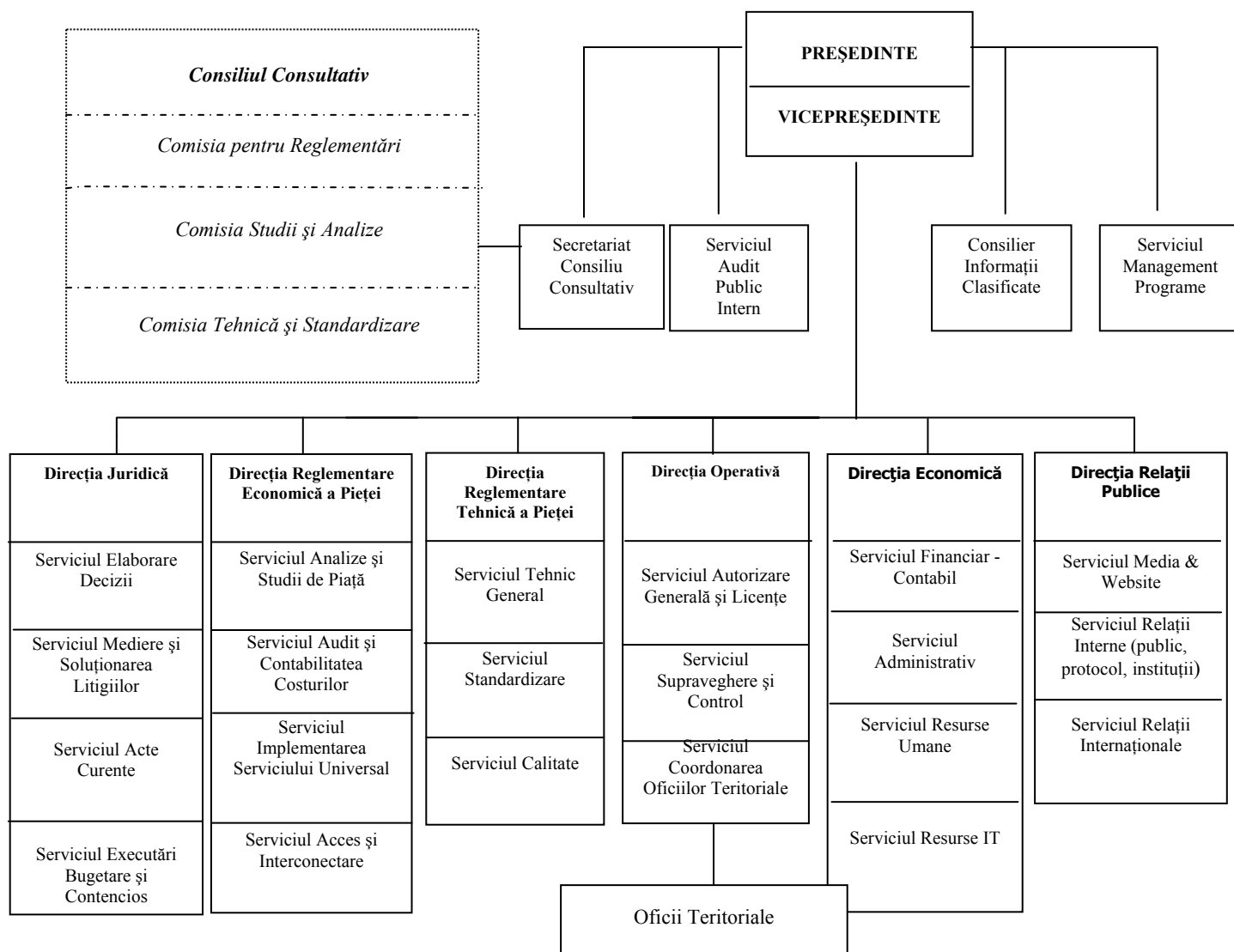
10. ANRC

10.1 Structura personalului ANRC

Activitatea ANRC este coordonată de un președinte și de un vicepreședinte, numiți de primul-ministru al României pentru o perioadă de 5 ani.

ANRC este asistată în activitatea sa de Consiliul Consultativ, un organism care pune față în față reprezentanți ai ANRC, ai altor instituții ale statului, ai companiilor din domeniu și ai societății civile.

ANRC este organizată în 6 direcții care cuprind 23 de servicii specializate. Pentru o bună reprezentare în teritoriu și o mai eficientă activitate de control, ANRC a creat 47 de oficii teritoriale, organisme fără personalitate juridică, în fiecare municipiu reședință de județ și în fiecare sector al municipiului București. În fiecare dintre aceste oficii au fost angajați câte un inspector și un expert, rolul lor fiind acela de a asigura exercitarea în teritoriu a competențelor ANRC. Structura ierarhică a ANRC este ilustrată în Figura 10.1.

În urma concursurilor pentru ocuparea posturilor, desfășurate până la sfârșitul anului 2003, din cele 96 de posturi prevăzute pentru sediul central din București al ANRC, au fost ocupate 93, iar din celelalte 94 de posturi, aferente celor 47 de oficii teritoriale ale ANRC, au fost ocupate 92, gradul de ocupare a posturilor în ANRC fiind de 97,4%.

La asigurarea unei capacități instituționale adecvate a contribuit și urmărirea, în strategia de personal, a unor coordonate fundamentale: existența unui personal bine pregătit și în număr suficient, capabil să facă față cerințelor specifice ale acestui domeniu; dotarea corespunzătoare a spațiului de lucru; independența financiară și asigurarea unor resurse suficiente pentru a permite funcționarea optimă a instituției.

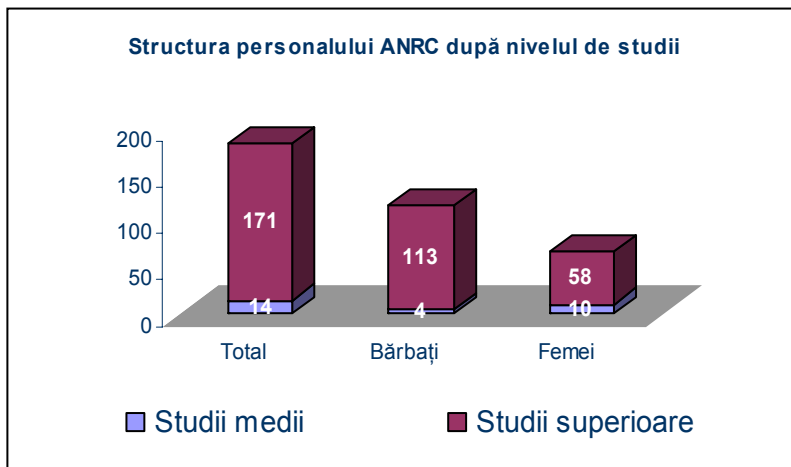

Figura 10.2

92,4% dintre cei 185 de angajați ai ANRC au studii superioare, ponderea cea mai mare având-o angajații cu studii tehnice (122), fiind urmați de cei cu studii economice (26), juridice (17) și umaniste (6) (v. Figura 10.3).

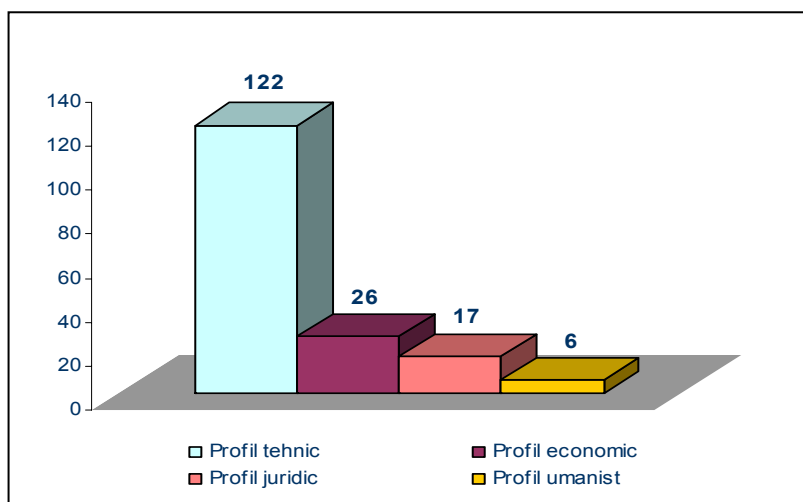

Figura 10.3

Pentru îndeplinirea misiunii sale, ANRC are nevoie de un personal tânăr și dinamic, pregătit să răspundă provocărilor existente pe piața comunicațiilor electronice din România. Acest deziderat se reflectă în faptul că segmentul de vârstă de la 20 la 30 de ani este cel mai bine reprezentat în cadrul instituției (peste 50% din totalul angajaților).

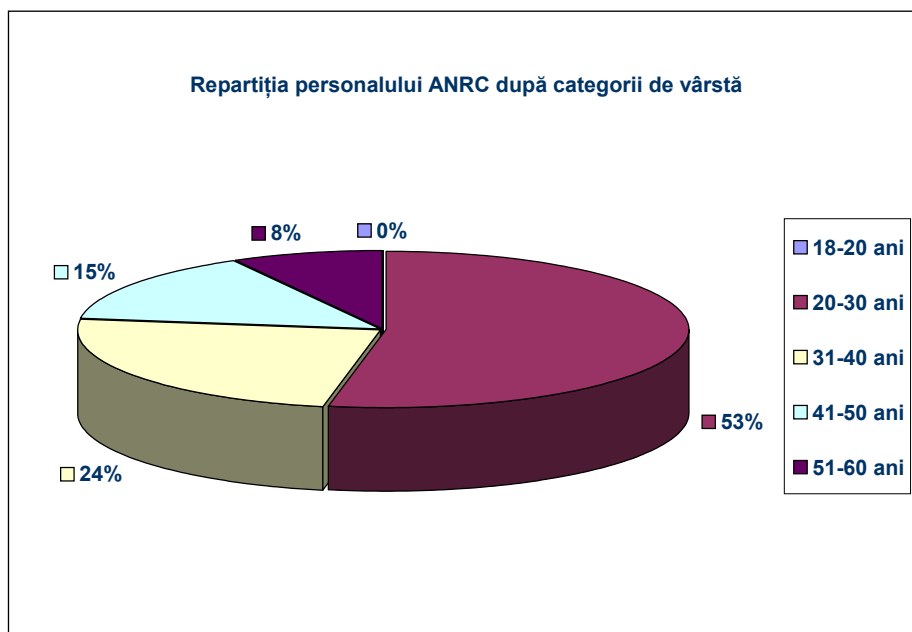

Figura 10.4

Întrucât capacitatea instituțională a ANRC depinde în mare măsură de formarea profesională continuă a angajaților săi, aceștia au participat la cele mai importante seminarii, dezbateri, cursuri și conferințe pe teme de reglementare a comunicațiilor electronice și a serviciilor poștale organizate în țară și în străinătate. Cursurile au vizat problematice diverse, specifice domeniului de activitate al ANRC, din aria interconectării, a contabilității costurilor și a serviciului universal, precum și aspecte teoretice și practice legate de știința managementului, cu accent în domeniul relațiilor publice, în cel financiar și în cel al proiectelor cu finanțare din Uniunea Europeană. În total, peste 100 de angajați ai ANRC au participat la aceste forme de perfecționare profesională.

Pentru a stimula tinerii viitori specialiști să se implice în dezvoltarea acestui sector și pentru a crea un corp de tineri conștienți de schimbările pe care le implică modelul european de reglementare a comunicațiilor, ANRC a inițiat și derulat în a doua jumătate a anului 2003 un program de practică studentescă.

Acest program s-a adresat studenților de la instituțiile de învățământ superior de profiluri și specializări diverse (în special Politehnică, Facultatea de Electronică și Telecomunicații) și a avut ca obiective principale oferirea posibilității unei experiențe profesionale într-o autoritate publică, precum și familiarizarea studenților cu activitatea specifică și proiectele derulate în cadrul ANRC. În total, peste 20 studenți au participat la acest program, obținând în final calificative foarte bune.

10.2 Tariful de monitorizare

10.2.1 Sursele de finanțare ale ANRC

În vederea finanțării cheltuielilor curente și de capital ale ANRC, art.41 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002 stabilește următoarele surse:

- a) tariful de monitorizare datorat, în conformitate cu prevederile art.47 și 48, pentru activitatea de supraveghere și control al pieței comunicațiilor electronice, desfășurată de ANRC;
- b) tariful de monitorizare anual, datorat în conformitate cu prevederile art.51 din Ordonanța privind serviciile poștale;
- c) tariful de utilizare a resurselor de numerotație, datorat în condițiile prevederilor art.19 alin.(2);
- d) alte venituri ce se pot realiza de ANRC conform prevederilor actelor normative în vigoare.

ANRC poate accepta donații, legate și sponsorizări, în condițiile legii.

Legea precizează că sumele astfel încasate se rețin integral ca venituri proprii extrabugetare, cu titlu permanent, la dispoziția ANRC și vor fi folosite în conformitate cu prevederile bugetului de venituri și cheltuieli, aprobat potrivit legii.

10.2.2 Creanțele bugetare ale ANRC

ANRC a reglementat regimul creanțelor bugetare care i se datorează prin Decizia președintelui ANRC nr.811/2003 privind organizarea activității de colectare a creanțelor bugetare ale Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, din 21 noiembrie 2003.

Acest act stabilește următoarele categorii de creanțe bugetare ale ANRC:

- a) tariful de monitorizare anual datorat de furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice în temeiul prevederilor art.47 și 48 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002;
- b) tariful de monitorizare anual datorat de furnizorii de servicii poștale în temeiul prevederilor art.51 din Ordonanța privind serviciile poștale;
- c) tariful de utilizare a resurselor de numerotație, datorat de titularii licențelor de utilizare a resurselor de numerotație în temeiul dispozițiilor art.19 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002;
- d) cota de 25% din sumele reprezentând amenzi contravenționale, aplicate în temeiul dispozițiilor art.17 alin.(2) din Legea nr.676/2001 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul telecomunicațiilor, ale art.59 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.31/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.642/2002, ale art.18 alin.(2) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002 privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.527/2002, ale art.55 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002, precum și ale art.31 alin.(2) din Legea serviciului universal, coroborate cu cele ale art.8 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările ulterioare;
- e) amenzile administrative aplicate în temeiul dispozițiilor art.60 alin.(1) din Ordonanța privind serviciile poștale, ale art.19 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002, precum și ale art.56 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002;

- f) dobânzi și penalități de întârziere datorate ANRC potrivit legislației din domeniul fiscal;
- g) alte venituri bugetare datorate ANRC în temeiul unor dispoziții legale.

O dată cu intrarea în vigoare a noului Cod de procedură fiscală, aprobat prin Ordonanța Guvernului nr.92/2003, administrarea creanțelor bugetare ale ANRC se va realiza în conformitate cu noile prevederi legale.

10.2.3 Modul de calcul al tarifului de monitorizare

Dintre acestea, principala sursă de venit a ANRC o reprezintă tariful de monitorizare. Potrivit prevederilor art.47 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002, *„Furnizorii de rețele și de servicii de comunicații electronice autorizați în condițiile prezentei ordonanțe de urgență datorează ANRC un tarif de monitorizare anual, calculat ca un procent din cifra de afaceri a fiecărui furnizor.”* Cu titlu de excepție, art.47 alin.(8) stabilește că *„Sunt exceptate de la plata tarifului de monitorizare anual persoanele autorizate în condițiile art.4, care furnizează exclusiv pentru nevoi proprii rețele și servicii de comunicații electronice ce utilizează frecvențe radioelectrice.”*

Tariful de monitorizare anual reprezintă un procent din cifra de afaceri a fiecărui furnizor. Acest procent se determină anual, fără a depăși 0,5%, ca raport între cheltuielile estimate pe anul în curs, prevăzute în bugetul ANRC, aprobat potrivit art.42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002, din care se scad veniturile estimate a se realiza din alte surse, prevăzute în bugetul aprobat și cifra de afaceri cumulată, corespunzătoare anului anterior, a tuturor furnizorilor de rețele și de servicii de comunicații electronice care datorează tariful de monitorizare anual. Tariful de monitorizare anual datorat de fiecare furnizor se stabilește ca produs între procentul mai sus menționat și cifra de afaceri a furnizorului respectiv, corespunzătoare anului anterior. Soluția legislativă este inspirată din reglementările de la nivelul Uniunii Europene și presupune finanțarea autorităților de reglementare în principal din contribuțiile persoanelor din domeniul său de reglementare.

Pentru anul 2003 au avut obligația de a plăti un tarif de monitorizare acele persoane care au notificat ANRC începerea furnizării de servicii sau rețele publice de comunicații electronice anterior termenului limită de depunere a situațiilor financiare anuale la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, conform legislației din domeniul financiar-contabil în vigoare. Dintre persoanele care au depus notificarea, au datorat ANRC tarif de monitorizare pentru anul 2003 un număr de 504 companii. Dintre acestea, 30 de persoane au declarat o cifră de afaceri egală cu zero, deci nu au plătit tarif de monitorizare. Cifra totală de afaceri a celor 504 furnizori se ridică la de 1,830 miliarde euro (69 de mii de miliarde de lei).

Plecând de la această cifră, ANRC a stabilit tariful de monitorizare pe anul 2003 pentru furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice la **0,207373556%** din totalul cifrei de afaceri pentru anul 2002. Acest procent a fost comunicat furnizorilor, el trebuind să fie plătit de aceștia în două tranșe egale.

În urma obținerii situațiilor financiare ale tuturor furnizorilor care au obligația de a plăti tariful de monitorizare, ANRC a recalculat procentul din cifra de afaceri datorat de fiecare furnizor pentru anul 2003. Acest procent este în prezent de **0,201731794%**. În

consecință, ANRC a procedat la regularizarea sumelor reprezentând tariful de monitorizare, pe care trebuie să le plătească furnizorii.

Pentru **furnizorii de servicii poștale**, tariful este fix, conform prevederilor Ordonanței privind serviciile poștale, și reprezintă 0,1% din cifra de afaceri pentru anul anterior a fiecărui furnizor de servicii poștale. Cei 67 de furnizori de servicii poștale care vor plăti tariful de monitorizare pentru anul 2003 au declarat pentru anul 2002 o cifră de afaceri care totalizează 174 milioane euro (6500 miliarde lei).

Tariful de monitorizare pentru anul 2003 a fost achitat de un număr de 409 furnizori de rețele și de servicii comunicații electronice și de 53 de furnizori de servicii poștale, fiind achitat în proporție de 80.9 % până la sfârșitul anului 2003.

10.3 Comunicare

Perioada imediat următoare liberalizării pieței de comunicații electronice a fost caracterizată printr-o nevoie crescută de informație, generată de introducerea unui cadru legislativ complet nou, dar și de transformările pieței. În aceste condiții, a fost datorita ANRC să își asume o misiune de informare proporțională cu rolul său în domeniu, dat fiind că succesul aplicării noilor reglementări depinde direct de măsura în care schimbările intervenite sunt aduse la cunoștința industriei și a consumatorilor.

Efectele liberalizării pieței de comunicații electronice au fost resimțite în primul rând de furnizorii din domeniu, care s-au confruntat cu provocarea și oportunitatea de a-și dezvolta afacerile în condiții cu totul noi. De aceea, principalul obiectiv al activității de comunicare a ANRC în anul 2003 a fost crearea canalelor directe de comunicare cu industria. Principiile pe care am bazat această relație au fost cele ale **transparenței, informării și consultării publice**.

10.3.1 Comunicarea cu industria și consumatorii

În vederea punerii în practică a acestor principii de bază pentru activitatea oricărui organism modern de reglementare, a fost creată o pagină de Internet a ANRC - <http://www.anrc.ro/>, disponibilă în limbile română și engleză, prin intermediul căreia sunt aduse la cunoștința publicului toate informațiile relevante pentru activitatea instituției și au loc consultările publice asupra proiectelor de reglementări. Pe pagina de Internet poate fi consultat și registrul complet al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice, precum și registrul similar pentru furnizorii de servicii poștale.

De asemenea, ANRC elaborează și transmite în fiecare săptămână, pe lângă comunicate și informații de presă, un newsletter în limba română și engleză care sintetizează principalele informații ale săptămânii referitoare la activitatea instituției și care se transmite inclusiv către autoritățile de reglementare din statele membre ale Uniunii Europene și cele candidate, precum și către reprezentanți ai Comisiei Europene, constituind un mijloc de informare eficient cu privire la măsurile pe care ANRC le adoptă sau intenționează să le adopte în cadrul procesului de reglementare. Este o formulă concisă prin care companii și instituții din țară și din străinătate sunt informate cu privire la toate aceste aspecte. Un newsletter care sintetizează cele mai importante știri internaționale din domeniul

comunicațiilor și al activității de reglementare este de asemenea realizat și transmis săptămânal către reprezentanții pieței de comunicații electronice și servicii poștale.

Industria de comunicații electronice a răspuns prompt la încercările ANRC de a construi punți informaționale. Interesul companiilor pentru informația generată sau vehiculată de ANRC s-a manifestat în primul rând prin rata de frecventare a paginii de Internet a instituției, accesată în medie de 190 de utilizatori unici pe zi, dar și prin numărul important de abonați la newsletter-ul ANRC. Numărul abonaților la acest mijloc de comunicare, adresat în special reprezentanților furnizorilor, se ridica la data de 31 decembrie 2003 la 945 de persoane.

În linia acestei comunicări continue cu industria, ANRC a respectat principiul transparenței în întreg procesul de elaborare a reglementărilor. Toate deciziile președintelui ANRC cu impact semnificativ pe piață au fost publicate spre consultare publică pe pagina de Internet a ANRC, în conformitate cu prevederile art.50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002. Din octombrie 2002 și până la 31 decembrie 2003 s-au desfășurat un număr de **55** de consultări publice prin intermediul paginii de Internet, care s-au concretizat în adoptarea a 27 de decizii.

Amendamentele aduse în urma observațiilor și comentariilor reprezentanților industriei au fost discutate în cadrul Consiliului Consultativ, for de consultare cu industria de profil care întrunește reprezentanții ANRC, ai furnizorilor și ai asociațiilor profesionale ale acestora, precum și ai celorlalte instituții publice din domenii de interes pentru activitatea de reglementare a comunicațiilor electronice și serviciilor poștale. Documentele dezbătute în cadrul ședințelor acestui organism și în reuniunile comisiilor specializate sunt publicate pe pagina de Internet a ANRC împreună cu minutele reuniunilor anterioare. De asemenea, sintezele observațiilor și chiar observațiile principalilor actori de pe piață sunt și ele făcute publice pe aceleași cale. Tot pe pagina de Internet a ANRC se găsesc prezentate și litigiile înaintate spre soluționare ANRC, lor adăugându-li-se, după momentul pronunțării, și soluția care le-a fost dată.

ANRC a organizat, de asemenea, o reuniune de consultare extinsă pe tema accesului la bucla locală, destinată furnizorilor nou-intrați pe piața de comunicații electronice. Succesul reuniunii a determinat decizia ca în perioada următoare acest tip de reuniuni să se reia o dată la două luni, astfel încât furnizorii nou-intrați pe piața de comunicații electronice să poată comunica ANRC problemele specifice cu care se confruntă.

10.3.2 Furnizarea de informații de interes public

La fel de importantă în acest prim an de la înființare a fost consacrarea unui mod de interacțiune, a unui model de lucru, atât în relația cu furnizorii cât și în cea cu publicul larg. Strategia ANRC în acest sens s-a bazat pe valorificarea profesionalismului, a deschiderii pentru cooperare, a flexibilității și accesibilității tuturor compartimentelor sale. În acest mod s-a realizat o modalitate eficientă și operativă de transmitere a informațiilor către cei interesați, ce se reflectă în cifrele ce măsoară această activitate.

Trebuie menționat că, adesea, comunicarea cu publicul nu s-a limitat doar la informațiile pe care ANRC era obligată să le furnizeze pe baza Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, ci a valorificat expertiza specialiștilor săi în favoarea

industriei și consumatorului, ANRC oferind, la cerere, elemente de consultanță celor interesați ori de câte ori a fost solicitată.

Solicitări de informare publică și petiții în 2003 – în cifre

Număr total solicitări	460
Solicitări de informații	414
Petiții	46
Solicitări de informații pe domenii de interes	
Comunicații electronice	
- telefonie	35
- servicii de acces la Internet	30
- televiziune prin cablu	18
- autorizare (procedură, formulare tip)	92
- tarife	23
- furnizori	33
- interconectare	10
- Servicii poștale (autorizare, tarife, furnizori etc.)	32
- Legislație	15
- Analize de piață	14
- Date generale despre ANRC (coordonate contact, organizare etc.)	78
- Altele	34
Solicitări rezolvate favorabil	405
Solicitări nerezolvate	0
Solicitări respinse	0
Solicitări redirecționate	9
Solicitări adresate în scris	283
- pe suport de hârtie	23
- pe suport electronic	290
Solicitări adresate telefonic	136
Solicitări adresate de persoane fizice	199
Solicitări adresate de persoane juridice	220
Reclamații administrative	0
Plângeri în instanță	0
Costuri totale	nu a fost necesară alocarea unor resurse suplimentare
Interval mediu de răspuns la solicitări	3 zile
Interval minim de răspuns	1 zi
Interval maxim de răspuns	11 zile
Răspuns la solicitările telefonice	imediat

Tabelul 10.1

În vederea unei bune comunicări cu publicul, în cadrul ANRC funcționează, încă de la constituire, în cadrul Direcției Relații Publice, un serviciu specializat - Serviciul Relații Interne, unde se pot solicita informații și se pot depune petiții. De asemenea, în cadrul ANRC funcționează un punct de informare-documentare, ce oferă celor interesați acces la toate documentele de interes public.

10.3.3 Relația cu mass-media

Abordarea de către ANRC a relației cu presa a evoluat pe două direcții majore. Pe de o parte, ANRC a trebuit să valorifice cât mai bine acest canal de comunicare prin care să transmită industriei schimbările intervenite în domeniu. Acest element a fost cu atât mai important cu cât era nevoie ca un întreg nou sistem de reguli după care urma să funcționeze piața să fie adus la cunoștința industriei. Mass-media a fost identificată și ca un canal de comunicare eficientă cu industria, în condițiile în care companiile din domeniu trebuie încunoștințate cu promptitudine de propunerile de decizii ale ANRC, astfel încât un număr cât mai mare de operatori să afle că își pot formula sugestiile pe marginea unui anumit proiect prin mecanismele procesului de consultare publică.

ANRC a oferit mass-media informații despre piață și a acționat ca o sursă autorizată și competentă de informații tehnice și economice la care ziarisții au fost invitați să apeleze ori de câte ori aveau nevoie.

Au fost acreditați pe lângă ANRC un număr de 74 jurnaliști, care reprezintă cele mai importante medii de comunicare în masă, la nivel național dar și regional.

Comunicarea cu mass-media în 2003– în cifre

Număr total solicitări de informație	160
Solicitări pe domenii de interes (cel mai des întâlnite)	
- reglementare economică	81
- autorizație servicii comunicații electronice	30
- alocare resurse de numerotație	8
- statistici/analize de piață	3
- servicii poștale	5
- legislație	5
Solicitări rezolvate favorabil	149
Solicitări nerezolvate	3 (cereri de interviu anulate de solicitant)
Solicitări redirecționate	8 (solicitările priveau competențele altor instituții)
Solicitări adresate în scris	47
- pe suport de hârtie	-
- pe suport electronic	47
Solicitări adresate telefonic	112
Solicitări adresate personal	1
Costuri totale	nu a fost necesară alocarea unor resurse suplimentare
Interval mediu de răspuns la solicitări	12 h
Interval minim de răspuns	2h
Interval maxim de răspuns	48h
Răspuns la solicitările telefonice	imediat
Nr. abonați la comunicate de presă	914

Tabelul 10.2

Pe de altă parte, ANRC s-a angajat într-un demers de capacitate a ziarisților de comunicații, organizând două seminarii dedicate pregătirii acestora, în datele de 17 decembrie 2002 și 31 octombrie 2003. Primul seminar, care a avut loc la scurt timp după înființarea ANRC, a avut ca obiectiv familiarizarea jurnaliștilor cu schimbările intervenite ca urmare a modificării legislației în domeniu precum și cu atribuțiile și competențele specifice

ANRC. În cadrul acestei întâlniri reprezentanții ANRC au ținut expuneri urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri pe teme cele mai importante din sfera de competență a ANRC. La cel de-al doilea seminar, ziaristii au fost invitați să aleagă ei înșiși subiectele ce vor fi tratate, așa cum le-au identificat în perioada care a trecut de la liberalizare, pentru ca specialiștii ANRC să poată acoperi în mod optim necesitățile de informație.

Prin caracterul obiectiv al informației și modul deschis de comunicare cu media, ANRC a încercat să devină un partener credibil pentru presă.

Reflectarea în presă a activității ANRC în 2003

Materiale de presă pozitive sau neutre	641
Materiale de presă cu tenta negativa	19
Total	660

Tabelul 10.3

10.3.4 Abordarea pentru anul 2004

Partea cea mai importantă a activității de comunicare a ANRC în acest prim an a fost orientată către industrie. O dată cu transformările generate pe piață de noul cadru de reglementare și de dispariția monopolului, strategia de comunicare a ANRC se va concentra mai mult asupra informării consumatorilor. ANRC își propune să se constituie într-o sursă de informație îndreptată către educarea consumatorului, căruia piața îi oferă din ce în ce mai multe din posibilitățile de alegere pe care liberalizarea completă le face posibile.

11. Situația financiară anuală pentru anul 2003

11.1 Bilanț încheiat la 31 decembrie 2003

- mii lei -		
Nr. rând	Denumirea indicatorilor	Sold la sfârșitul perioadei
	A	2
	ACTIV	
A.	MIJLOACE FIXE, TERENURI ȘI OBIECTE DE INVENTAR AI ALTE BUNURI (COD 101 la 105)	31,487,292
	Mijloace fixe și terenuri (ct .01)	24,566,491
	Obiecte de inventar (ct. 602 + 603 + 604)	4,804,906
	Imobilizări necorporale (ct. 02)	2,115,895
B.	MIJLOACE BĂNEȘTI, DECONTĂRI, CHELTUIELI ȘI MATERIALE (cod 140)	267,632,781
3.	Bugetele instituțiilor (cod 141 + 190 + 200 + 220 + 260)	267,632,781
3.1.	Disponibilități bănești (cod 142 + 160 + 170)	121,212,508
	Disponibilități ale instituției publice (cod 143 la 159)	121,170,063
	Disponibil al instituției publice finanțate din venituri extrabugetare (ct. 120)	121,170,063
	Disponibil din mijloace cu destinație specială (cod 161 la 169.2)	42,445
	Disponibil din fonduri cu destinație specială și de redistribuire (ct. 119.01)	42,445
3.2	Mijloace bănești și alte valori (cod 191 la 193)	169,333
	Alte valori (ct. 159)	169,333
3.3	Decontări și debitori (cod 201 la 219)	144,214,710
	Alte decontări (ct. 213)	134,013,000
	Debitori (ct. 220)	50,841
	Clienți (ct. 225)	10,150,869
3.4	Cheltuieli (cod 221 + 240 + 250)	0
3.5	Materiale (cod 261 la 274)	2,036,230
	Alte materiale (ct. 600.09)	1,826,328
	Bunuri în custodie sau în consignatie la terți (ct. 608*)	209,902
	TOTAL ACTIV (COD 100 + 110)	299,120,073
A.	FONDURI (cod 301 la 308)	31,487,292
	Fondul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului (ct. 306)	425,879
	Fondul bunurilor care alcătuiesc domeniul privat al statului (ct. 307)	24,140,612
	Fondul obiectelor de inventar (ct. 311)	4,804,906
	Fondul imobilizărilor necorporale (ct. 312)	2,115,895
B.	FINANȚAREA DE LA BUGET, VENITURI PROPRII, DECONTĂRI ȘI ALTE SURSE (cod 340)	267,632,781
3.	Bugetele instituțiilor (cod 341 + 370 + 390 + 420)	267,632,781
3.2	Venituri extrabugetare (cod 371 la 378)	116,777,363
	Venituri extrabugetare ale instituției publice (ct. 520)	116,777,363
3.3	Decontări, creditori ai alte surse (cod 391 la 411)	150,855,418
	Decontări cu salariații (ct. 230)	1,460,710
	Creditori (ct. 231)	134,229,069
	Decontări cu bugetul statului (ct. 232)	1,730,754
	Decontări cu bugetul asigurărilor sociale (ct. 233)	2,921,009
	Furnizori (ct. 234)	250,903
	Decontări privind contribuția pentru bugetul asigurărilor pentru șomaj (ct. 235)	261,382

	Venituri de realizat (ct. 531)	10,001,591
	TOTAL PASIV (cod 300 + 310)	299,120,073

11.2 Detalierea cheltuielilor la 31 decembrie 2003

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII

DETALIEREA CHELTUIELILOR

la 31 DECEMBRIE 2003

- mii lei -

Nr. rd.	Denumirea indicatorilor	Cod	Prevederi aprobate inițial	Prevederi definitive	Plăți efectuate	Cheltuieli efective
A	B	C	1	2	3	4
01	CHELTUIELI (cod 01 + 69 + 78)		226,753,509	226,753,509	124,691,070	128,368,282
02	A. CHELTUIELI CURENTE (cod 02+ 20 + 34 + 36 + 38 + 49)	01	184,254,368	184,254,368	107,836,085	111,619,931
03	TITLUL I. CHELTUIELI DE PERSONAL (cod 10 + 11 + 12 + 13 + 14 + 15)	02	120,654,368	120,654,368	71,504,733	75,238,265
04	Cheltuieli cu salariile	10	50,150,823	50,150,823	46,217,753	48,472,360
05	Contribuții pentru asigurări sociale de stat	11	12,537,707	12,537,707	10,799,870	12,018,589
06	Contribuții pentru asigurările de somaj	12	1,755,280	1,755,280	1,619,464	1,691,493
07	Contribuții pentru asigurările sociale de sănătate	13	3,510,558	3,510,558	3,150,917	3,385,394

08	Deplasări, detașări, transferări	14	50,000,000	50,000,000	7,391,703	7,345,403
09	Deplasări, detașări, transferări în țară	14.01	20,000,000	20,000,000	1,615,221	1,568,921
10	Deplasări in strainatate	14.02	30,000,000	30,000,000	5,776,482	5,776,482
11	Tichete de masă	15	2,700,000	2,700,000	2,325,026	2,325,026
12	TITLUL II. CHELTUIELI MATERIALE ȘI SERVICII (cod 21 + 22 + 23 + 24 + 25 + 26 + 27 + 28 + 29 + 30 + 31 + 32 + 33)	20	63,600,000	63,600,000	36,331,352	36,381,666
13	Cheltuieli pentru întreținere și gospodărire	24	24,500,000	24,500,000	16,004,019	16,170,065
14	Materiale si prestări de servicii cu caracter funcțional	25	4,000,000	4,000,000	521,899	521,899
15	Obiecte de inventar de mică valoare sau scurtă durată si echipament	26	12,000,000	12,000,000	3,833,128	3,833,128
16	Reparații curente	27	4,000,000	4,000,000	3,486,169	3,486,169
17	Reparații capitale	28	8,000,000	8,000,000	6,021,874	6,021,874
18	Cărți si publicații	29	500,000	500,000	492,987	377,255
19	Alte cheltuieli - total, din care:	30	10,600,000	10,600,000	5,971,276	5,971,276
20	B. CHELTUIELI DE CAPITAL (cod 70)	69	42,499,141	42,499,141	16,854,985	16,748,351
21	TITLUL VII. CHELTUIELI DE CAPITAL (cod 71 la 74)	70	42,499,141	42,499,141	16,854,985	16,748,351
22	Investiții ale instituțiilor publice și activităților autofinanțate	74	42,499,141	42,499,141	16,854,985	16,748,351

11.3 Contul de execuție a bugetului ANRC la 31 decembrie 2003

- mii lei -

Nr. rd.	Denumirea indicatorilor	Cod	Prevederi aprobate inițial	Prevederi definitive	Încasări realizate	x
A	B	C	1	2	3	4
I	VENITURI PROPRII - TOTALE, din care:	23.03	226,753,509	226,753,509	246,490,806	
1	Venituri obținute din tariful de monitorizare anual	23.03.01	150,000,000	150,000,000	140,031,053	
2	Venituri din împrumuturi interne pe termen lung	44.03.05	0	0	36,131,000	
3	Venituri din alte surse	23.03.00	76,753,509	76,753,509	70,328,753	

Nr. rd.	Denumirea indicatorilor	Cod	Prevederi anuale	Prevederi trimestriale cumulate	Plăți efectuate	Cheltuieli efective
A	B	C	1	2	3	4
II	CHELTUIELI - TOTAL, din care:	68.03.50	226,753,509	226,753,509	124,691,070	128,368,282
1	CHELTUIELI CURENTE :	01	184,254,368	184,254,368	107,836,085	111,619,931
1.1	- Cheltuieli de personal	02	120,654,368	120,654,368	71,504,733	75,238,265
1.2	- Cheltuieli materiale și servicii	20	63,600,000	63,600,000	36,331,352	36,381,666
2	CHELTUIELI DE CAPITAL	70	42,499,141	42,499,141	16,854,985	16,748,351
III	EXCEDENT	98.03	0	0	121,799,736	

Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații

B-dul Libertății nr. 14, Sector 5, Cod poștal 050706
București, România

telefon: 021 312 49 39, 021 312 49 09

fax: 021 307 54 02

e-mail: anrc@anrc.ro

Președinte Ion Smeeanu

telefon: 021 30.75.400

e-mail: ion.smeeanu@anrc.ro

Vicepreședinte Alexandrina Hîrțan

telefon: 021 30.75.401

e-mail: alexandra.hirtan@anrc.ro

Direcția Juridică Director Vlad Cercel

telefon: 021 30.75.493

e-mail: vlad.cercel@anrc.ro

Direcția Reglementare Economică a Pieței Director Radu Tudorache

telefon: 021 30.75.491

e-mail: radu.tudorache@anrc.ro

Direcția Reglementare Tehnică a Pieței Director Lorica Șchiopu

telefon: 021 30.75.432

e-mail: lorica.schiopu@anrc.ro

Direcția Operativă
Director Cristina Victoria Filip

telefon: 021 30.75.434
e-mail: cristina.filip@anrc.ro

Direcția Economică
Director Gheorghe Dicea

telefon: 021 30.75.450
e-mail: gheorghe.dicea@anrc.ro

Direcția Relații Publice
Director Raluca Moraru

telefon: 021 30.75.412
e-mail: raluca.moraru@anrc.ro

Datele de contact ale oficiilor teritoriale ale ANRC

Alba

Adresa: Alba Iulia, Bd.1 Decembrie 1918, nr.68, parter
Telefon: 0258.832.384

Argeș

Adresa: Pitești, Str.I.C.Brătianu, nr.24, etaj 3
Telefon: 0248.221.496

Arad

Adresa: Arad, Bd. Decebal nr.2, etaj2, camera 220
Telefon: 0257.283.505

București

Adresa: București Splaiul Unirii, nr.4, sector 4, bloc B3, etaj 5, (Sitraco Center Aripa Nouă), cam. 5.1 ; 5.4
Telefon:

021.331.0080 (Sector 1),
021.331.0198 (Sector 2),
021.331.0086 (Sector 3),
021.331.0077 (Sector 4),
021.331.0160 (Sector 5),
021.331.0193 (Sector 6)
Fax: 021.331.0159, 021.331.0146

Bacău

Adresa: Bacău, Str.Pictor Aman, nr.94-C, et 3
Telefon: 0234.544.830

Bihor

Adresa: Oradea, Str. General Magheru, nr.23
Telefon: 0259.433.274

Bistrița-Năsăud

Adresa: Bistrița, Str.Petru Rareș, nr.2, hotel Bistrița, parter, cam 4
Telefon: 0263.235.698

Brăila

Adresa: Brăila, Calea Călărașilor nr.161A, parter
Telefon: 0239.662.467

Botoșani

Adresa: Botoșani, P-ța Revoluției nr.7, parter
Telefon: 0231 529 929

Brașov

Adresa: Brașov, Str. M. Kogalniceanu nr.4, etaj 2, apartament nr. 7
Telefon: 0268.472.888

Buzău

Adresa: Buzău, Str.N.Bălcescu, nr.48, etaj 3, camera 49-50
Telefon: 0238.725.952

Cluj

Adresa: Cluj Napoca, B-dul Nicolae Titulescu, nr. 4, et. 2
Telefon: 0264450695

Calărași

Adresa: Calărași, Bd. 1 Decembrie 1918, nr.1, bloc A24 (Flora), parter
Telefon: 0242.315.879

Caraș-Severin

Adresa: Reșița, Str. 1 Decembrie 1918, nr.7, et. 6
Telefon: 0255.218.085

Constanța

Adresa: Constanța, Str. B.P. Hașdeu, nr. 83, etaj 2
Telefon: 0241.551.250

Covasna

Adresa: Sfântu Gheorghe, S.C. Consic SA, str. Vasile Goldiș, nr. 2, et. 3
Telefon: 0267318707

Dâmbovița

Adresa: Târgoviște, Str. Poet Grigore Alexandrescu, nr.4, et 1, cam 15
Telefon: 0245.640.219

Dolj

Adresa: Craiova, Str.Ioan Maiorescu, nr.10, etaj 5, cam.502
Telefon: 0251.416.950

Gorj

Adresa: Târgu-Jiu, Str.Tudor Vladimirescu, nr.65, parter
Telefon: 0253.2190.66

Galați

Adresa: Galați, Str.Brăilei nr.7-9,etaj 3
Telefon: 0236.490.700

Giurgiu

Adresa: Giurgiu, Str.Mircea cel Bătrân, nr 20, bl.16, parter
Telefon: 0246.219.266

Hunedoara

Adresa: Deva, Str.22 Decembrie, nr.37A etaj 3, cam. 319
Telefon: 0254.229.911

Harghita

Adresa: Miercurea-Ciuc, Str.Petofi, nr.8, etaj 1
Telefon: 0266.371.612

Ialomița

Adresa: Slobozia, Prefectura, etaj 3, camera 40, Palatul Administrativ, Str. Matei Basarab, nr. 27-29
Telefon: 0243.233.260

Iași

Adresa: Iași, Str. Sfântul Lazar, nr.27, et. 2, cam 19
Telefon: 0232.225.151

Ilfov

Adresa: București, Splaiul Unirii, nr.4, sector 4, bloc B3, etaj 5, (Sitraco Center Aripa Nouă),cam. 5.1 ; 5.4
Tel: 021.331.0174
Fax: 021.331.0159, 021.331.0146

Mehedinți

Adresa: Turnu Severin, Prefectura, Palatul Administrativ, Str. Traian, nr. 89, etaj 7, camera 701A, 701B
Telefon: 0252.320.202

Maramureș

Adresa: Baia Mare, Str. Avram Iancu, nr.16, parter, cam 10
Telefon: 0262. 215.440

Mureș

Adresa: Târgu Mureș, Str. Primăriei, nr.1, et. 2, cam 203
Telefon: 0265.311.221

Neamț

Adresa: Piatra Neamț, Bd. Republicii, nr.17, et. 1
Telefon: 0233.212.323

Olt

Adresa: Slatina, S.C. Olt Proiect SA, str. Sevastopol, nr. 2, et. 4
Telefon: 0249430628

Prahova

Adresa: Ploiești, Str. Maramureș, nr.12, parter
Telefon: 0244.515.315

Sibiu

Adresa: Sibiu, Str. Revoluției, nr.1, parter
Telefon: 0269.242.862

Sălaj

Adresa: Sălaj, Camera de Comerț și Industrie, str. Corneliu Coposu, nr. 3, et. 2, cam. 24
Telefon: 0260.661.560

Satu Mare

Adresa: Satu Mare, Str.Decebal, nr.4, et 3, cam 304
Telefon: 0261.713.713

Suceava

Adresa: Suceava, Bd. George Enescu, nr.16, et 1, cam 32
Telefon: 0230.551.528

Tulcea

Adresa: Tulcea, Str.Grigore Antipa, nr.10, etaj 3, cam. 2
Telefon: 0240.519.242

Timiș

Adresa: Timișoara, Str. Circumvalațiunii, nr.6, et 3, cod 1600
Telefon: 0256.295.837

Teleorman

Adresa: Alexandria, Str. Libertății, nr.211, et. 1, cam 4
Telefon: 0247.310.157

Vâlcea

Adresa: Râmnicu Vâlcea, Consiliul Județean, Str.General Praporgescu nr.5, etaj 7, camera 67
Telefon: 0250.736.634

Vrancea

Adresa: Focșani, Str.Unirea Principatelor nr.2, cam 15, parter
Telefon: 0237.223.840

Vaslui

Adresa: Vaslui, Str.Ștefan cel Mare, nr.79, et 3, cam 315
Telefon: 0235.324.090